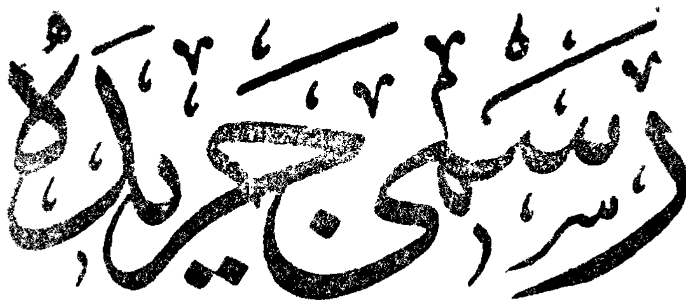
آبونه شرائطی
سنه‌لکی ٣٠٠ نسخه اعتباریله ٧٥٠ غروش
آلتی آیلغی: ١٥٠ نسخه اعتباریله ٣٧٥ غروش
طشره‌ایچون سنه‌لکی پوسته اجرتی داخل اولدیغی حالده ٩٠٠، آلتی آیلغی ٤٥٠ غروشدر

تأسیس تاریخی ٧ تشرین اول ١٣٣٦

جوماڭرته‌سی
٨ مایس ١٩٢٦
اداری وتحریری معاملات ایچون مطبوعات مدیریت عمومیه‌سنده رسمی جریده ونشریات مدیریتنه مراجعت اولنور
هرنسخه‌سی ١٠٠ پاره‌در

نومرو: ٣٦٦ — توركیه جمهوریتنڭ رسمی غزته‌سیدر — سنه: ٤

بورجلر قانونی

نومرو: ٨١٨

برنجی قسم
عمومی حکملر

برنجی باب
بورجلرك تشکلی

برنجی فصل
عقددن دوغان بورجلر

ماده ١ — آ. عقدك انعقادی — ایکی طرفك موافقی — ١ ـ عمومی شرطلر

ایکی طرف قارشیلقلی وبربرینه اویغون صورتده رضالرینی بیان ایتدکلری تقدیرده عقد تمام اولور.
رضانك بیانی صریح اولابیله‌جکی کبی ضمنی دخی اولابیلیر.

ماده ٢ — ٢ ـ ایکنجی درجه‌ده‌کی نقطه‌لرك مسکوت قالماسی

ایکی طرف عقدك اساسلی نقطه‌لرنده اویوشورلرایسه ایکنجی درجه‌ده‌کی نقطه‌لرسکوتله کچیلمش اولسه‌بیله عقده منعقد اولمش نظریله باقیلیر. ایکنجی درجه‌ده‌کی نقطه‌لر حقنده اویوشیله‌مدیغی تقدیرده حاکم ایشك ماهیتنه باقه‌رق آنلری تعیین ایلر. عقدلرك شکللرینه متعلق حکملر محفوظدر.

ماده ٣ — II. ایجاب وقبول — ١ ـ قبول ایچون مدت تعیینی

قبول ایچون برمدت تعیین ایده‌رك آخر کیمسه‌یه برعقدك یاپیلماسنی تکلیف ایدن کیمسه بومدتك ختامنه‌قدر ایجابندن دونه‌مز. بومدت بیتمه‌دن اول قبول خبری کندیسنه یتشمزسه ایجاب ایله باغلی قالماز.

ماده ٤ — ٢ ـ قبول ایچون مدت تعیین اولنمقسزین ایجاب — آ) حاضرلر بیننده

قبول ایچون برمدت تعیین اولونمقسزین حاضر اولان برشخصه قارشی واقع اولان ایجاب درحال قبول اولنمادیغی تقدیرده آنی یاپان باغلی قالماز.
ایکی طرف یاخود وکیللرینك بالذات تلفون ایله یاپدقلری عقدلر، حاضرلر آراسنده اجرا اولنمش نظریله باقیلیر.

ماده ٥
ب) غائبلر آراسنده

حاضر اولمیان برشخصه قارشی مدت تعیین اولونمقسزین درمیان اولونان ایجاب ، زماننده ومنتظم صورتده ارسال اولونمش برجوابك وصولنه انتظار ایده‌بیله‌جکی دقیقه‌یه‌قدر آنی‌یاپان حقنده لزوم افاده‌ایدر. بوکیمسه‌نك ایجابنی زماننده‌واصل‌اولمش عدایتمکه حقی‌واردر. وقتنده کوندریلن قبول خبری ایجابی یاپانه کچ‌واریر واوکیمسه آنکله ملزم‌اولمامق‌ادعاسنده‌بولونورسه کیفیتی درحال‌قبول‌ایدنه بیلدیرمکه‌مجبوردر.

ماده ٦
۳ ـ ضمنی قبول

ایجابی درمیان ایدن کیمسه کرك ایشك خصوصی ماهیتندن کرك حال وموقعك ایجابندن ناشی صریح برقبوله انتظار مجبوریتنده اولمادیغی تقدیرده اکر ایجاب ، مناسب برمدت ایچنده رداولونمامش‌ایسه عقدمنعقد اولمش‌نظریله باقیلیر.

ماده ۷
٤ ـ التزامسز ایجاب وعلنی ایجاب

ایجابی درمیان ایدن کیمسه بوبابده‌کی حقوقی محفوظ اولدیغنی صراحةً بیان ایدەر یاخود عقدی التزام ایتمه‌مك نیتنده‌اولدیغی کرك مقتضای حالدن کرك ایشك خصوصی ماهیتندن استدلال اولونورسه ایجاب، لزوم افاده‌ایتمز.
تعرفه‌وجاری فیأت ارسالی، ایجاب‌تشکیل ایتمز. ثمننی کوستره‌رك امتعه تشهیری‌قاعدةً ایجاب‌عداولونور.

ماده ۸
٥ ـ اعلان صورتیله وقوعبولان وعدلر

برایش ویابرشی مقابلنده اعلان صورتیله بربدل وعد ایدن کیمسه وعدینه توفیقا اوبدلی ویرمکه مجبوردر. اوایش‌ویااوشی حصوله کلمکسزین اوکیمسه وعدندن نکول ایده‌رسه وعد ایتدیکی بدلی تجاوز ایتمه‌مك اوزره دیکرینك‌حسن نیتله یاپدیغی‌مصرفی اوده‌مکه مجبوردر. فقط اومولان موفقیتك‌الده ایدیله‌مه‌یه‌جکنی ، وعدی یاپان کیمسه اثبات ایتدیکی صورتده‌بومجبوریته محل قالماز .

ماده ۹
٦ ـ ایجاب وقبولك کیری آلنماسی

ایجابك کری آلندیغی‌خبری ایجابك وصولندن اول یاخود عینی زمانده مرسل الیه واصل اولور یاخود ایجابندن صوکره واصل اولمقله برابر مرسل الیه ایجابه مطلع اولمازدن اول کندیسنه تبلیغ‌اولونورسه ایجاب ، کأن‌لم یکن عد اولونور . بوقاعده قبولك کری آلنمسنده‌تطبیق ایدیلیر.

ماده ۱۰
III. غائبلر آره‌سنده‌وقوعبولان برعقدك هانکی زمانه‌استناد ایتدیکی

غائبلر آره‌سنده اجرا اولونان عقدلر قبول خبری ارسال‌اولوندیغی حالده حکم افاده ایدرلر. اکر صریح برقبوله احتیاج بولونمازسه‌عقدك حکمی ایجابك وصولی آنندن اعتباراً جریانه‌باشلار.

ماده ۱۱
ب . عقدلرك شکلی
I. عمومی قاعده وامراولنان شکللرك شمولی

عقدك صحتی قانونده صراحت اولمادقجه هیچ برشکله تابع دکلدر . قانونك‌امرایتدیکی شکلك درجهٔ شمول وتأثیری حقنده باشقه‌جه برحکم تعیین اولونمامش ایسه عقد بوشکله رعایت اولونمادقجه صحیح اولماز.

ماده ۱۲
II. تحریری شکل
۱ ـ قانوناً معین
۱) شمولی

قانوناً تحریری اولماسی لازم اولان بر عقدك تعدیلی دخی تحریری اولمق لازمدر . شوقادارکه عقد واقعی‌نقض وتعدیل‌ایتمه‌ین‌متمم وفرعی شرطلر بوحکمدن‌مستثنادر.

ماده ۱۳ — تحریری اولماسی ایجاب ایدەن عقدلرده بورج درعهده ایدنلرك امضالری بولونمق
ب) رکنلری — لازمدر . خلافی قانونده مصرح اولمادقجه امضالی برمکتوب ویااصلی بورجی اوزرینه آلانلر طرفندن امضا ایدلمش اولان تلغرافنامه شکل تحریری مقامنه قائم اولور .

ماده ۱٤ — امضا اوزرینه بورج آلان کیمسەنك الیازیسی اولملق لازمدر . بر آلت واسطەسیله
ج) امضا — وضع اولنان امضا آنجق عرف وعادتجه قبول اولنان احوالده وخصوصیله چوق مقدارده تداوله چیقاریلان قیمتلی اوراقك امضاسی لازم کلدیکی تقدیرده کافی عد اولنور . اعمالرك امضالری اصولاً تصدیق اولونمادقجه یاخود امضا ایتدکلری زمان معاملەنك متننه واقف اولدقلری ثابت اولمادقجه اونلری الزام ایتمز .

ماده ۱۵ — امضا وضعنه مقتدر اولامایان هر شخص امضا یرینه اصولاً تصدیق اولونمش وال
د) امضا مقامنه قائم اولاجق اشارتلر — ایله یاپیلمش بر علامت وضع ایتمکه یاخود (رسمی بر شهادتنامه) استعمالنه مأذوندر . قامبیو پولیچەسنه متعلق احکام محفوظدر .

ماده ۱٦ — ایکی طرف قانوناً بر شکل مخصوصه تابع اولمایان بر عقدك خصوصی بر شکلده یاپیلمسنی
۲ ـ عقدده مخصوص قالان شکل — قرارلاشدیرمشلر ایسه عقد مقرر ایدن شکلده یاپیلمادقجه ایکی طرف بونکله الزام اولونەماز . طرفین معین بر صورتده کیفیتی ایضاح ایتمیەرك تحریر شکلدن بحث ایتمش اولدقلری تقدیرده قانون بو شکله رعایت اولونمسنی امر ایدییورسه ایکی طرفك اوکا رعایت ایتمسی لازمدر .

ماده ۱۷ — بورجك سببنی احتوا ایتمەمش اولسه بیله دین ، اقراری معتبردر .
ج . بورجك سببی

ماده ۱۸ — بر عقدك شکل وشرطلرینی تعیینده ایکی طرفك کرك سهواً کرك عقددن مقصد
ه . عقدلرك تفسیری مواضعه — حقیقیی کیزلەمك ایچون قوللاندقلری تعبیرلره واسملره باقیلمایەرق اونلرك حقیقی ومشترك مقصدلرینی آرامق لازمدر .
تحریری دین اقرارینه استناد ایله آلاجقلی صفتنی اکتساب ایدن باشقەسنه قارشی بورجلی طرفندن مواضعه ادعاسی درمیان اولونەماز .

ماده ۱۹ — بر عقدك موضوعی قانونك کوستردیکی حدود دائرەسنده سربستجه تعیین اولنه بیلیر .
د . عقدك موضوعی — قانونك صورت قطعیەده امر ایلەدیکی قواعد حقوقیەیه ویا قانونه مخالف ، اخلاقه
I . ارکانی — (آدابه) ویا عمومی انتظامه ویاخود شخصی حکملره متعلق حقلره مغایر بولونمدقجه ایکی طرفك یاپدقلری مقاولەلر معتبردر .

ماده ۲۰ — بر عقدك موضوعی غیر ممکن ویا غیر محق یاخود اخلاقه (آدابه) مغایر اولورسه
II بطلان — او عقد باطلدر . عقدك محتوی اولدیغی شرطلردن بر قسمنك بطلانی عقدی ابطال ایتمەیوب یالکز شرط ، لغو اولور . فقط بونلر اولمقسزین عقدك یاپیلمایاجغی مجزوم بولوندیغی تقدیرده عقدلر تمامیله باطل عد اولونور .

ماده ۲۱
III . غبن
برعقدده عوضلر آره‌سنده آچیق برنسبتسزلك بولندیغی تقدیرده اگر غبن متضررك مضایقه حالنده بولونماسندن ویاخفتندن یاخود تجربه‌سزلكندن استفاده صورتیله وقوعه كتیرلمش ایسه متضرر برسنه ظرفنده عقدی فسخ ایتدیكنی بیان ایده‌رك ویردیكی شیئی كری آلابیلیر . بو مدت ، عقدك انعقادندن اعتباراً جریان ایدر .

ماده ۲۲
IV عقد یاپمق وعدی
برعقدك ایلریده انشا ایدلمسنه دائر یاپیلان مقاوله معتبردر . قانون ایكی طرفك منفعتلری ایچون بوعقدك صحتنی برنوع شكله رعایت ایتمكه تابع طوتدیغی تقدیرده بوشكل اوعقدك یاپیلمسی تعهدینه‌ده تطبیق اولنور .

ماده ۲۳
و . رضاده‌كی فساد
I خطا
۱ ـ خطانك حكملری
عقد یاپیلیركن اساسلی بر خطایه دوچار اولان طرف اوعقدایله الزام اولوناماز .

ماده ۲٤
۲ ـ خطا حاللری
اساسلی خطالر خاصةً شونلردر :

۱ ـ خطا ایتدیكنی ادعا ایدن طرفك برعقد حقنده رضاسنی بیان ایدركن باشقه برعقد قصد ایتمش اولمسی

۲ ـ خطا ایتدیكنی ادعاایدن طرفك عقدده معقود علیهی تشكیل ایدن شیدن غیری برشی قصد ایتمش یاخود اوزرینه بورج آلیركن باشلیجه نظر اعتباره آلدیغی شخصده یاكیلمش اولماسی

۳ ـ خطا ایتدیكنی ادعا ایدن طرفك تعهد ایتدیكی عوضك قصد ایتدیكی شیدن اهمیتلی صورتده چوق ومقابل عوضك اهمیتلی صورتده آزاولماسی

٤ ـ خطا ایتدیكنی ادعاایدن طرفجه عقدك لزوملی وصفلرندن اوله‌رق نظر اعتباره آلنماسنه تجاری دوغریلغك مساعد اولدیغی شیلرده خطا ایدلمش اولماسی

عقدك یالكز سائقلرینه تعلق ایدن خطا ، اساسلی دكلدر .

عادی حساب یاكلیشلغی عقدك صحتنی اخلال ایتمز . بونلر تصحیح اولونمقله اكتفا اولنور .

ماده ۲۵
۳ ـ حسن نیت قاعده‌لرینه مخالف حركت دعواسی
خطایه دوچار اولان طرف حسن نیت قاعده‌لرینه مخالف برصورتده اوكا استناد ایده‌منز . بالخاصه یاپمغه قصدایتدیكی عقدی دیكر طرف اجرایه حاضر اولدیغنی بیان ایتدیكی تقدیرده اشبو عقد اونك حقنده لزوم افاده ایدر .

ماده ۲٦
٤ ـ اهمال یوزندن خطا
عقدك حكمندن قورتولمق ایچون خطا ایتدیكنی ادعاایدن طرف اگرخطا كندی قصورندن ایلری كلمش ایسه مقاوله‌نك بوصورتله فسخندن متولد ضرری تضمینه مجبوردر . فقط دیكر طرف خطایه واقف اولمش ویاواقف اولمسی مقتضی بولونمش اولدیغی تقدیرده تضمینات لازم كلمز . اگر حقانیت ایجاب ایدرسه حاكم متضرر اولان طرفك لهنده دها فضله تضمینات حكم ایده‌بیلیر .

ماده ۲۷
ه ـ بر واسطه‌نك توسط ایتدیکی

ایکی طرفدن برینك رضاسی برمخبر ویا ترجمان کبی دیکر برواسطه طرفندن یا کلیش اوله‌رق نقل اولوندیغی تقدیرده خطا حقنده‌کی حکملره کوره معامله اولونور.

ماده ۲۸
II . حیله

دیکر طرفك حیله‌سیله عقد اجراسنه مجبور اولان طرفك خطاسی اساسلی اولماسه بیله اوعقد ایله الزام اولونماز . اوچنجی بر شخصك حیله‌سنه دوچار اولان طرفك یاپدیغی عقد لزوم افاده ایدر. شوقدرکه دیکر طرف بوحیله‌یه واقف بولونور ویا واقف اولماسی لازم کلیرسه او عقد لازم اولماز .

ماده ۲۹
III . اکراه
۱ ـ عقدك انقضاسی

اکر ایکی طرفدن بری دیکر طرفك ویاخود اوچنجی برشخصك اکراهیله برعقد یاپمش اولورسه کندی حقنده لزوم افاده ایتمز . اکراه اوچنجی برشخصك فعلی اولوبده دیکر طرف اوکا واقف اولمامش ویاخود واقف اولماسی لازم بولونمامش اولدیغی تقدیرده بو اکراهه دوچار اولان طرف عقدی فسخ ایدرسه حقانیت اقتضا ایتدیکی حالده دیکر طرفه تضمینات ویرمکه مجبوردر .

ماده ۳۰
۲ ـ اکراهك شرائطی

اکراه اولونان طرف حال وموقعنه نظراً کندیسنك یاخود یقین اقرباسندن برینك حیات ویا شخص ویا ناموس یاخود اموالی آغیر ودرحال وقوع بوله‌جق برتهلکه‌یه معروض اولدیغنه قناعت کتیردیکی تقدیرده اکراه معتبر عد اولونور .

برحقك ویا صلاحیت قانونیه‌نك طلب واستعمالی تهدیدی ایله مضایقه‌یه دوچار اولان کیمسه‌نك یاپدیغی عقد تهدید ایدن ایچون فاحش منفعتلر تأمین ایتمیورسه بوتهدید اکراه معتبر عد اولونماز . فقط تهدید اولونان طرفدن فاحش منفعتلر استحصالی ایچون کندیسنك حال مضایقه‌ده بولونماسندن استفاده اولونمش اولورسه بوقورقونظر دقته آلنیر .

ماده ۳۱
IV رضانك فسادی عقده اجازت ایله برطرف ایدلمسی

خطا ویاحیله ایله خللدار اولان یاخود اکراه ایله یاپیلان عقد ایله ملزم اولمایان طرف اشبوعقدی ایفا ایتمه‌مك حقنده‌کی قرارینی دیکر طرفه بیان یاخود ویردیکی شیئی استرداد ایتمکسزین برسنه‌یی کچیریر ایسه عقده اجازت ویرلمش نظریله باقیلیر، بومهل خطا ویاحیله‌نك آکلاشیلدیغی ویا قورقونك زائل اولدیغی تاریخدن اعتباراً جریان ایدر. حیله ایله خللدار اولمش یاخود اکراه ایله یاپیلمش اولان برعقده اجازت ، ضرر وزیان طلبندن فراغتی استلزام ایتمز .

ماده ۳۲
ج . صلاحیته مستند تمثیل
I . تمثیلك حکملری

صلاحیتدار برممثل طرفندن دیکربرکیمسه نامنه یاپیلان عقدك حقلری وبورجلری اوکیمسه‌یه انتقال ایدر .

عقدی یاپار ایکن ممثل ، صفتنی بیلدیرمدیکی تقدیرده عقدك حقلری وبورجلری کندیسنه عائد اولور. شوقدرکه کندیسیله عقدی یاپان کیمسه ، برتمثیل مناسبتی موجود اولدیغی احوالدن استدلال ایدر یاخود بونلردن بری ویا دیکری ایله عقد اجراسی کندیسنجه فرقسز بولونور ایسه عقدك حقلری وبورجلری تمثیل اولونان کیمسه‌یه عائد اولور .

سائر حاللرده تملیك مطلوب ویاخود نقل دین حقنده موضوع اصوله توفیقاً معامله اجراسی لازمگلیر .

ماده ۳۳

آ) صلاحیتك شمولی درجه‌سی

باشقاسی نامنه تمثیل حقوق عامه‌دن منبعث ایسه ممثلك درجهٔ صلاحیتی بوبابده‌کی احکام قانونیه ایله تعیین ایدر . تمثیل حقوقی بر تصرفدن تولد ایتمش ایسه صلاحیت درجه‌سی او تصرف ایله تعیین ایلر ، شوقدارکه ممثلك صلاحیت درجه‌سی اوچنجی شخصه بیان وتبلیغ ایدلمش ایسه آنجق بوبیانه اعتبار اولونور .

ماده ۳۴

ب ـ برحقوقی معامله‌دن نشئت ایدن صلاحیت

آ) صلاحیتك تحدید ورفعی

تمثیل اولونان کیمسه حقوقی بر تصرفدن تولد ایدن تمثیل صلاحیتنی هر زمان تحدید ویا رفع ایده‌بیلیر. بوندن دولایی ممثلك بر عقد عمل ویا شرکت ویا وکالت کبی سببلره استناد ایدرك دعوی اقامه‌سی حقنه خلل کلمز . تمثیل اولونان کیمسه‌نك بو حقندن اولجه فراغت ایتمسی حکمسزدر . تمثیل اولونان کیمسه کرك صراحةً کرك دلالةً ویردیکی صلاحیتی دیکر کیمسه‌لره بیلدیردیکی حالده بوصلاحیتی تماماً ویاقسماً رفع ایتدیکنی بیلدیرمه‌مش اولورسه صلاحیتك بو صورتله رفعنی اوچنجی شخصلره قارشی درمیان ایده‌مز .

ماده ۳۵

ب) اولوم واهلیتسزلکك حکملری

خلافی ایکی طرفجه قرارلاشدیرلمش یاخود مصلحتك ماهیتندن استدلال اولونمش اولمدقجه ؛ حقوقی بر معامله‌دن متولد تمثیل صلاحیتی ، ممثل یاخود تمثیل ایدیله‌نك وفاتی ویا غائبلك حکمنك اعلانی ویا مدنی حقلرینك استعمالی خصوصنك اضاعه‌سی یاخود ایکیسندن برینك یاخود هر ایکیسنك اعلان افلاس ایتمه‌سیله ، نهایت بولور. بر شخص حکمینك موجودیتی ختام بولدیغی یاخود بر شرکت فسخ اولوندیغی تقدیرده‌ده ، حکم ینه بویله‌در . ایکی طرفك بربرینه قارشی حائز اولدقلری شخصی حقلر محفوظ قالیر .

ماده ۳۶

ج) صلاحیتی عادی اولان سندك اعاده‌سی

صلاحیتی ناطق وثیقه‌یی حائز اولان ممثلك ، وظیفه‌سی ختام بولدیغی تقدیرده ، اونی تمثیل ایدیلنه اعاده یاخود محکمه‌یه تودیع ایتمکه مجبوردر. اکر تمثیل ایدیلن یاخود خلفلری، ممثلی بو خصوصه اجبار ایتمکده تکاسل ایدرلرسه بوندن دولایی حسن نیت ایله حرکت ایدن اوچنجی شخصلرك دوچار اولاجقلری ضرری تضمین ایتمکه مجبور اولورلر .

ماده ۳۷

د) هانکی زماندن اعتباراً صلاحیتك نهایت بولاجغی اونك اوزرینه ترتب ایدن حکملر

ممثل کندی صلاحیتنك ختام بولدیغنه واقف اولمدیغی مدتجه ، تمثیل ایدیلن یاخود خلفلری بوصلاحیت هنوز باقی ایمش کبی آنك معامله‌سی ایله آلاجقلی ویا بورجلی اولورلر . اوچنجی شخصلرك صلاحیتك نهایت بولدیغنه واقف اولدقلری صورتلر مستثنادر .

ماده ۳۸

صلاحیتك فقدانی تقدیرنده اجازت

بر کیمسه صلاحیتی اولمدیغی حالده دیکر بر شخص نامنه برعقد یاپدیغی تقدیرده بو شخص اشبو عقده اجازت ویرمه‌دکجه آلاجقلی ویا بورجلی اولماز . دیکر طرفك تمثیل ایدیله‌نك مناسب بر مدت ایچنده او عقده اجازت ویروب ویرمیه‌جکنی بیان

ایتمسنی طلبه حقی واردر . بو مدت ظرفنده اجازت ویرلمدیکی حالده او کیمسه ملزم اولماز .

ماده ٣٩
١ ـ اجازتك بولنماسی

اکر اجازتدن صراحةً ویا ضمناً امتناع اولنور ایسه ، عقدك عدم صحتندن تحدث ایدن ضررك تضمینی ضمننده ، ممثل صفتنی طاقینان کیمسه علیهنده دعوا اقامه اولنور . فقط بو کیمسه دیکر طرفك عدم صلاحیتنه واقف اولدیغنی ویا واقف اولمسی لازم کلدیکنی اثبات ایتدیکی تقدیرده دعوایه محل یوقدر .
ممثلك تقصیری وقوعنده حقانیت اقتضا ایتدیکی حالده حاکم ، آنی دها فضله ضرر وزیان اعطاسنه محکوم ایدر . حقسز مال اکتسابی اساسنه بناءً دعوا اقامه‌سی حقی ، بو حاللرك کافه‌سنده باقیدر .

ماده ٤٠
III بعض حکملرك مستثنا طوتیلماسی

شرکت ممثل ومأمورلرینك وتجار وکیللرینك صلاحیتلری حقنده‌کی احکام ، محفوظدر .

ایکنجی فصل

حقسز معامله‌لردن نشأت ایدن بورجلر

ماده ٤١
آ . عمومی قاعده‌لر
I . مسئولیت شرائطی

کرك قصداً کرك اهمال وتسبیب یاخود تدبیرسزلك ایله حقسز بر صورتده دیکر کیمسه‌یه برضرر ایقاع ایدن شخص اوضررك تضمیننه مجبوردر .
اخلاقه مغایر بر فعل ایله آخر کیمسه‌نك ضرره اوغراماسنه بیله‌رك سببیت ویرن شخص کذلك اوضروری تضمینه مجبوردر .

ماده ٤٢
II ضررك تعیینی

ضرری اثبات ایتمك مدعی‌یه دوشر . ضررك حقیقی مقدارینی اثبات ایتمك ممکن اولمدیغی تقدیرده حاکم احوالك معتاد جریاننی ومتضرر اولان طرفك یاپدیغی تدبیرلری نظر اعتباره آله‌رق آنی عدالته توفیقاً تعیین ایدر .

ماده ٤٣
III تضمینات مقدارینك تعیینی

حاکم حال وموقعك ایجابنه وخطانك آغیرلغنه کوره تضميناتك صورت و درجهٔ شمولنی تعیین ایلر . ضرر وزیان ایراد شکلنده تعیین اولندیغی تقدیرده بورجلودن ایجاب ایدن تأمینات آلنیر .

ماده ٤٤
IV تضميناتك تنقیصی

متضرر اولان طرف ضرره راضی اولدیغی یاخود کندیسنك فعلی ضررك احداثنه ویا ضررك تزایدینه یاردیم ایتدیکی ویا ضرری یاپان شخصك حال و موقعنی آغیرلاشدیردیغی تقدیرده حاکم ، ضرر وزیان مقدارینی تنقیص یاخود ضرر وزیان حکمندن صرف نظر ایده‌بیلیر . اکر ضرر قصداً ویا آغیر بر اهمال ویا تدبیرسزلکله یاپیلمامش اولدیغی وتضمینی‌ده مدیونی مضایقه‌یه معروض براقدیغی تقدیرده حاکم حقانیته توفیقاً ضرر وزیانی تنقیص ایده‌بیلیر .

ماده ۳۵
V خصوصی حاللر
۱ـ آدم أولمسی جسمانی ضرر
آ) أولوم تقدیرنده ضرر وزیان

برآدم أولدیکی تقدیرده ضرر وزیان بالخاصه دفن مصارفنی‌ده احتوا ایدر . أولوم درحال وقوع بولمامش ایسه ضرر وزیان تداوی مصرفلرینی وچالیشمغه مقتدر اولامامقدن متولد ضرری احتوا ایدر . أولوم نتیجه‌سی اولارق دیکر کیمسه‌لر متوفانك یاردیمندن محروم قالدقلری تقدیرده آنلرك بوضررینی‌ده تضمین ایتمك لازمکلیر.

ماده ٤٦
ب) جسمانی ضرر حالنده لازم کلن ضرر وزیان

جسمانی برضرره دوچار اولان کیمسه کلیاً ویا قسماً چالیشمغه مقتدر اولامامسندن وایلریده اقتصاداً معروض قاله‌جغی محرومیتدن تولد ایدن ضرر وزیانی وبوتون مصرفلرینی ایسته‌یه‌بیلیر . اکر حکمك صدوری اثناسنده کافی درجه‌ده قناعت ایله جسمانی ضررك نتیجه‌لرینی تعیین ایتمك ممکن دکل ایسه حکمك تفهیمی تاریخندن اعتباراً ایکی سنه ظرفنده حاکمك تدقیق صلاحیتنی محافظه ایتمکه حقی واردر .

ماده ٤٧
ج) معنوی تضمینات

حاکم خصوصی حاللری نظره آلارق جسمانی ضرره دوچار اولان کیمسه‌یه یاخود آدم أولدیکی تقدیرده أولونك عائله‌سنه معنوی ضرر نامیله عدالته موافق تضمینات ویرلمسنه قرار ویره‌بیلیر .

ماده ٤٨
۲ ـ حقسز رقابت

یاکلش اعلانلر یاخود حسن نیت قاعده‌لرینه مغایر سائر حرکتلر ایله مشتریلری تناقص ایدن یاخود بونلری غائب ایتمك قورقوسنه معروض اولان کیمسه بوفعللره ختام ویرلمسی ایچین فاعلی علیهنده اقامهٔ دعوا وفاعلك خطاسی وقوعنده سببیت ویردیکی ضررك تضمینینی طلب ایده‌بیلیر.

ماده ٤٩
۳ـ شخصی منفعتلرك خللدار اولمسی

شخصی منفعتلری خللدار اولان کیمسه خطا وقوعنده ضرر وزیان وخطانك خصوصی آغیرلغی ایجاب ایتدیکی صورتده ، ضرر معنوی نامیله نقدی برمبلغ اعطاسنی دعوا ایده‌بیلیر. حاکم ، بوتضمیناتك اعطاسی یرینه دیکر بر تضمین صورتی اقامه یاخود علاوه ایده‌بیلیر.

ماده ٥٠
VI متسلسل مسئولیت
۱ ـ حقسز فعل حالنده

متعدد کیمسه‌لر برلکده برضرر ایقاع ایتدکلری تقدیرده مشوق ایله اصلی فاعل وفرعاً ذیمدخل اولانلر تفریق ایدلمکسزین متسلسلاً مسئول اولورلر. حاکم بونلرك بربری علیهنده حق رجوعلری اولوب اولمادیغنی تقدیر وایجابنده بورجوعك درجهٔ شمولنی تعیین ایلر . یاتاقلق ایدن کیمسه واقع اولان کاردن حصه آلمادقچه یاخود اشتراکیله برضرره سببیت ویرمدکچه مسئول اولماز .

ماده ٥١
۲ ـ مختلف سببلرك اجتماعی حالنده

متعدد کیمسه‌لر مختلف سببلره (حقسز معامله ، عقد ، قانون) بناءً مسئول اولدقلری تقدیرده حقلرنده برلکده برضرر وقوعنه سببیت ویرەن کیمسه‌لر حقنده‌کی حکملره کوره معامله اولونور. قاعدةً حقسز برفعلی ایله ضرره سببیت ویرمش اولان کیمسه، الك اول، طرفندن خطا واقع اولمامش واوزرینه بورج آلنمامش اولدیغی حالده قانوناً مسئول اولان کیمسه الك صوکره ، ضمان ایله مکلف اولور .

ماده ٥٢

مشروع مدافعه حالنده متجاوزك شخصنه ویاماللرینه یاپیلان ضرردن دولایی

VII . مشروع مدافعه، اضطرار وكندى حقنى وقايه ايچون قوت استعمالى حالنده مسئوليت

كنديسنى وياديكرينى ضرردن ياخوددرحال وقوع بوله جق تضمينات لازم كلمز . برتهلكه‌دن وقايه ايچون آخر شخصك مالارينه خلل ايراث ايدن كيمسه‌نك مديون اولديغى تضمينات مقدارينى حاكم حقانيته توفيقاً تعيين ايدر . كندى حقنى وقايه ايچون جبرى قوته مراجعت ايدن كيمسه حال وموقعه نظراً زماننده حكومتك مداخله‌سى تأمين ايديله‌مه‌يه‌جكى ياخود حقنك ضياعه اوغراماسنى ياخود استعمالى خصوصنك پك چوق مشكل اولماسنى منع ايچون باشقه واسطه‌لر موجود اولماديغى تقديرده بركونا تضمينات اعطاسيله مكلف اولماز .

ماده ٥٣

VIII جزا حقوقى ايله مدنى حقوق آراسنده مناسبت

حاكم قصور اولوب اولماديغنه ياخود حقسز فعلك فاعلى تمييز قوتى حائز بولونوب بولنماديغنه قرار ويرمك ايچون جزا حقوقنك مسئوليته دائر احكاميله باغلى اولماديغى كبى ، جزا محكمه‌سنده ويريلن برائت قراريله‌ده مقيد دكلدر . بوندن باشقه جزا محكمه‌سى قرارى قصورك تقديرى وضررك مقدارينك تعيينى خصوصنده‌دخى حقوق حاكمنى تقييد ايتمز .

ماده ٥٤

ب تمييز قدرتى حائز اولمايانلرك مسئوليتى

حقانيت اقتضا ايدييورسه حاكم تمييز قدرتى حائز اولمايان كيمسه‌يى ايقاع ايتديكى ضررك تماماً ياخود قسماً تضميننه محكوم ايدر تمييز قدرتى موقتاً اضاعه ايدن كيمسه بوحالده ايكن ياپمش اولديغى ضررى تضمينه مجبوردر . شوقدار كه كندى قصورى اولمقسزين ايقاع ايدلمش اولديغى اثبات ايدرايسه مسئول اولماز .

ماده ٥٥

ج استخدام ايدنلرك مسئوليتى

باشقه‌لرينى استخدام ايدن كيمسه معيتنده‌كى مستخدمين وعمله‌سنك خدمتلرينى ايفا ايتدكلرى اثناده ياپدقلرى ضرردن مسئولدر . شوقدار كه بويله بر ضررك وقوع بولماسى ايچون حال ومصلحتك ايجاب ايتديكى بوتون دقت واعتناده بولنديغى ياخود دقت واعتناده بولونمش اولسه‌بيله ضررك وقوعنه مانع اوله‌ميه‌جغنى اثبات ايدرسه مسئول اولماز .

استخدام ايدن كيمسه‌نك ضامن اولديغى شى ايله ضررى ايقاع ايدن شخصه قارشى حق رجوعى واردر .

ماده ٥٦

د حيوانلر طرفندن ياپيلان ضرردن مسئوليت

بر حيوان طرفندن ياپيلان ضررى اوحيوان كيمك اداره‌سنده ايسه حال ومصلحتك ايجاب ايتديكى بوتون دقت واعتنايى ياپديغنى ياخود بودقت واعتناده بولونمش اولسه بيله ضررك وقوعنه مانع اوله‌ميه‌جغنى اثبات ايتمدكجه تضمينه مجبوردر . بو صورتده اكر حيوان ديكر بر شخص ياخود ديكر بر شخصه عائد اولان حيوان طرفندن اوركوتولمش اولورايسه بو كيمسه اونلره رجوع ايده‌بيلير .

ماده ٥٧

1 حيوان اوزرنده حبس حقى

بر كيمسه‌نك حيوانى ديكرينك غير منقولى اوزرنده بر ضرر ياپديغى تقديرده غير منقولك ذى اليدى اوحيوانى ضبط وكنديسنه اعطا اولنه‌بيله‌جك تضمينات مقابلنده تأمينات اولمق اوزره يدنده حبس ايتمكه حقى واردر . اكر حال ومصلحت ايجاب ايدرسه غير منقول ذى اليدى اوحيوانى اولديره‌بيلير . شوقدار كه غير منقولك ذى اليدى همان

کیفیتدن حیوانلرك صاحبنی خبردار ایتمکه و اگر آنی بیلمه‌یورسه کندیسنی بولمق ایچون لازم کلن تدبیرلری اتخاذ ایلمه‌که مجبوردر .

ماده ٥٨ — ه . بناو دیکر شیلرده مسئولیت

بربنا ویا اعمال اولونان هرهانکی برشیئك مالکی، او شیئك فنا یاپلماسندن یاخود محافظه‌ده‌کی قصورندن دولایی؛ مسئول اولور . بوجهتدن دولایی کندیسنه قارشی مسئول اولان اشخاص علیهنده‌کی رجوع حقی محفوظدر .

ماده ٥٩ — II تدبیرلری تأمین

بربنادن یاخود دیکر برشخصك اعمال ایتدیکی شیلردن دولایی ظهوره کله‌بیله‌جك برضرره معروض اولان کیمسه‌نك تهلکه‌یی برطرف ایتمك ایچون، لازم کلن تدبیرلره توسل ایتمه‌سنی مالکدن طلب ایتمکه حقی واردر .
شخصلرك ومالرك وقایه‌سنه دائر اولان ضابطه نظاملری باقیدر .

ماده ٦٠ — و . مرورزمان

ضرروزیان یاخود ضررمعنوی نامیله نقدی برمبلغ تأدیه‌سنه متعلق دعوا متضرر اولان طرفك ضرره وفاعلنه اطلاعی تاریخندن اعتباراً برسنه وهرحالده ضرری مستلزم فعلك وقوعندن اعتباراً اون سنه مرورندن صوکرا استماع اولونماز . شوقدرکه ضرروزیان دعواسی جزا قانونلری موجبنجه مدنی دها اوزون مرورزمانه تابع جزائی مستلزم برفعلدن نشئت ایتمش اولورسه شخصی دعوایه‌ده او مرور زمان تطبیق اولونور .
اکر حقسز بر فعل متضرر اولان طرف علیهنده بر آلاجق تولید ایتمش اولورسه متضرر کندیسنك تضمینات طلبی مرورزمان ایله ساقط اولسه‌بیله او آلاجغی ویرمکدن امتناع ایده‌بیلیر .

اوچنجی فصل

حقسز برفعل ایله مال اکتسابندن طوغان بورجلر

ماده ٦١ — آ . شرطلر — I. عمومیت اعتباریله

حقلی بر سبب اولمقسزین آخرك ضررینه مال اکتساب ایدن کیمسه آنی اعاده‌یه مجبوردر . خصوصیله معتبر اولمایان ویا تحقق ایتمه‌مش بولنان برسببه یاخود وجودی نهایت بولمش اولان برسببه مستنداً اخذ اولنان شیئك اعاده‌سی لازمدر .

ماده ٦٢ — II. بورج اولمایان شیئك تأدیه‌سی

بورجلی اولمادیغی شیئی اختیاریله ویرن کیمسه خطاءً کندیسنی بورجلی ظن ایدرك ویردیکنی اثبات ایتمدکجه آنی استرداد ایده‌مز . مرور زمانه اوغرامش اولان بردینی ادا یاخود اخلاقی بروظیفه‌یی ایفا ایچون ویریلن شیء کیری آلنه‌ماز .

ماده ٦٣ — ب . اعاده‌نك شمولی

حقسز اوله‌رق برشیئی استیفا ایدن کیمسه آنك استردادی زماننده النده چیقمش اولدیغنی اثبات ایتدیکی مقدار نسبتنده رد واعاده ایله مکلف دکلدر .
شوقدرکه قابض، اوشیئی سوء نیت ایله الدن چیقارمش یاخود اونی الدن چیقاریر ایکن بالآخره رد واعاده‌یه مجبور اولاجغنه واقف بولونمش اولورسه رد و اعاده‌یه مجبوردر .

ماده ٦٤
I . مصرفدن متولد حقلر

مدعى عليهك يابديغى ضرورى ياخود فائده‌لى مصرفلرى استرداده صلاحيتى واردر. فقط مدعى‌عليه اوشيئى قبض ايتديكى زمان سوء نيت ايله حركت ايتمش ايسه يابديغى فائده‌لى مصرفلردن اعاده زماننده حالاً موجود اولان فضله‌لق نسبتنده‌كى مقدارى كنديسنه تأديه اولونور . ديكر مصرفلردن دولايى مدعى عليهك بركونا تضمينات طلبنه حقى يوقدر . لكن اعاده‌دن اول قبض اولنان شى‌ايله براشديرلمش‌اولان زياده‌يى او شيئه ضرر ويرمكسزين تفريق قابل اولديغى و مدعى‌ده مصرفلره بدلنك ايفاسنى تكليف ايتمديكى تقديرده علاوه اولنان زياده‌يى رفع ايده‌بيلير .

ماده ٦٥
ج . استردادك جائز اولماسى

حقسز وياخود اخلاق (آدابه) مغاير برمقصد استحصالى‌ايچون ويريلان برشئ استرداده محل يوقدر .

ماده ٦٦
د . مرور زمان

حقسز صورتده مال اكتسابندن دولايى‌اقامه اولنه‌جق دعواء متضرر اولان‌طرفك ويرديكنى استرداده حقى‌اولديغنه اطلاعى‌تاريخندن اعتباراً برسنه مروريله وهرحالده بوحقك طوغديغى‌تاريخدن اعتباراً اون‌سنه‌نك مروريله‌ساقط اولور. اكرمال اكتسابى متضرر اولان‌طرف عليهنده بردين تشكيلندن عبارت‌ايسه متضررك حقى‌مرور زمان ايله ساقط اولمش اولسه‌بيله بودينى ايفا ايتمز .

ايكنجى باب
بورجلرك حكمى

برنجى فصل
بورجلرك ايفاسى

ماده ٦٧
آ . عمومى اساسلر
I. بالذات بورجلى‌طرفندن ايفا

بورجك بالذات بورجلى‌طرفندن ايفا ايدلمسنده آلاجقلينك منفعتى‌بولونمادقجه بورجلى بورجنى شخصاً ايفايه مجبور دكلدر .

ماده ٦٨
II. ايفانك موضوعى
١ — قسماً تأديه

دينك مقدارى معين و تمامى معجل اولديغى تقديرده الاجقلى قسماً وقوع بولان تأديه‌يى رد ايده‌بيلير . داين قسماً تأديه‌يى قبول ايدرسه‌مديون ديندن اقرار ايلديكى قسمنى تأديه‌دن امتناع ايده‌مز .

ماده ٦٩
٢ ـ تقسيم قابل اولمايان بورج

بورج تقسيم ايديله‌مز و آلاجقليلر بردن زياده اولديغى تقديرده بونلردن هر برى بورجك تماماً ايفاسنى ايسته‌يه‌بيلير . بورجلى‌هپسنه قارشى بورجنى ويرمكه مجبوردر. بورجليلر بردن زياده ايسه هربرى تقسيمى قابل اولمايان بورجك‌تمامنى‌ويرمكله مكلفدر ايجاب‌حالدن خلافى آكلاشلمادقجه ويرن بورجلى كنديسيله مشتركاً بورجلى اولانلره حصه‌لريله رجوع حقى حائز وبونسبتده آلاجقلينك حقلرينه خلف اولور .

ماده ۷۰ ویرلمسی لازم کلن شی یالکز نوعیله تعیین ایدلمش ایسه ایشك ماهیتندن خلافی آکلاشلمادقجه

۳ـ غیرمعین برشیئه تعلق ایدن بورج بوشیئك انتخابی بورجلویه عائددر. بونکله برابر بورجلی متوسط وصفدن دون وصفده برشی ویره من .

ماده ۷۱ بورج بردن زیاده شیلرك یاپیلماسنی ویاویرلمسنی شامل اولوبده بورجلی بونلردن یالکز

۴ـ متعدد شیلره تعلق ایدن بورج بریله مکلف طوتیله بیلیرسه ایشك ماهیتندن خلافی آکلاشلمادقجه، انتخاب، بورجلویه عائددر .

ماده ۷۲ برکیمسه فائض ویرمه‌سنه مجبور اولوبده مقداری نه‌مقاوله ایله نه‌ده قانون ویا عرف

۵ ـ فائض وعادتله معین دکل ایسه بوفائض سنوی یوزده بش حسابیله تأدیه اولنور. (مقاوله ایله فائض مسئله‌سنده سوءاستعمالك منعی حقوق عامه قانونلرینه عائددر)

ماده ۷۳ بورجك ایفا ایدلمسی لازم کلن یر ، ایکی طرفك صریح ویاضمنی آرزوسنه کوره تعیین

ب. بورجك ایفا ایدیله‌جکی محل ایدیلیر . خلافنه برشرط موجود اولمادیغی صورتده آشاغیده‌کی حکملر تطبیق اولنور.

۱ ـ دین برمقدار پارادن عبارت ایسه تأدیه آلاجقلینك ویرمه زماننده مقیم اولدیغی یرده وقوعبولور .

۲ ـ بورج معین برشیئه تعلق ایدییورسه بوشی عقدك انعقادی زماننده بولوندیغی یرده تسلیم اولونور .

۳ ـ بونلردن باشقه هربورج دوغومی زماننده بورجلونك مقیم بولوندیغی یرده ایفا ایدیلیر آله‌جقلینك اقامتکاهنده تأدیه ایدلمسی لازمکلن بربورجك ایفاسی بورجك دوغومندن صوکره آلاجقلینك اقامتکاهنی دکیشدیرمسی سببیله اهمیتلی برصورتده کوچله‌شمش ایسه بورج آلاجقلینك اولکی اقامتکاهنده ایفا اولونه‌بیلیر .

ماده ۷۴ اجل مشروط اولمادیغی ویاایشك ماهیتندن آکلاشیلمادیغی تقدیرده بورج همان ایفاودرحال

ج . ایفانك زمانی اجراسی طلب اولنه‌بیلیر .

۱ . معجل بورج

ماده ۷۵ بورجك ایفاسی ایچون برآیك ابتداسی ویانهایتی تعیین اولونمش ایسه آیك برنجی وصوکنجی

۲ . معجل بورج کونی آکلاشیلیر. برآیك اورته‌سی تعیین اولونمش ایسه بوندن آیك اون بشی آکلاشیلیر.

ماده ۷۶ بربورج ویاسائر هرهانکی برتصرف عقدك انعقادندن اعتباراً برمدتك ختامنده ایفاواجرا

۱ ـ دیکر اجللر ایدلمك لازمکلدیکی تقدیرده وعده آتیده‌کی وجه ایله تعیین اولونور :

۱ ـ مدت کون ایله تعیین ایدلمش ایسه دین عقدك انعقادایتدیکی کون صاییلمیه‌رق مدتك صوك کونی معجل اولور. مدت سکز ویا اون بش کون ایسه بومدت برویاایکی هفته‌یی دکل تمام سکز ویا اون بش کونی افاده ایدر .

۲ ـ مدت هفته‌لر ایله تعیین ایدلمش ایسه دین صوك هفته‌نك عقدك منعقد اولدیغی کونه اسماً توافق ایدن کوننده معجل اولور .

۳ ـ مدت آی ایله ویا سنه ، یاری سنه وسنه‌نك دردده بری کبی بردن زیاده

آیلری احتوا ایدن برزمان ایله تعیین ایدلدیکی صورتده دین ، عقدك منعقد اولدیغی کون آیك قاچنجی کونی ایسه صوك آیك بوکا تقابل ایدن کونی معجل اولور. صوك آیده تقابل ایدن کون موجود دکل ایسه بورج صوك آیك صوك کونی ایفا اولنور. یاریم آی تعبیری اون بش کونلك برمدته معادلدر . مدت بر ویا بردن زیاده آی ایله یاریم آی ایسه اون بش کون صوك اولەرق حساب ایدیلیر .

بوقاعدەلر مدت ؛ عقدك انعقادندن باشقه برزماندن اعتباراً جریان ایتدیکی صورتدەده تطبیق اولونور . معین برزمان ایچنده ایفا ایدلمك لازمکلن بربورجی بورجلی مدتك ختامندن اول ایفا ایله مکلفدر .

ماده ۷۷
۲ ـ جمعه وتعطیل کونلری

برجمعه‌یه ویا قانوناً تعطیل اولەرق قبول ایدیلان دیکر برکونه تصادف ایدن وعده کندیلکندن بوکونی تعقیب ایدوب تعطیل اولمیان ایلك کونه کچر . خلافنه مقاوله معتبردر .

ماده ۷۸
III ایشلره تخصیص اولنان ساعتلر

بورج وعده کوننده ایشلره تخصیص اولنان ساعتلر ظرفنده ایفا وآلاجقلی طرفندن قبول ایدلمك لازمکلیر .

ماده ۷۹
IV اجلك اوزاتیلماسی

بورجك ایفاسی ایچون تعیین اولنان اجل اوزاتیلمش ایسه یکی مهل ؛ عکسی شرط ایدلمدکجه اولکی مهلك ختامنی تعقیب ایدن برنجی کوندن باشلار .

ماده ۸۰
V وقتندن اول ایفا

عقدك حکمندن ویاماهیتندن ویا ایجاب حالندن ایکی طرفك خلافنی قصد ایتدکلری آکلاشیلمدیغی تقدیرده بورجلی بورجنی وعدەسندن اول ایفا ایدەبیلیر . شوقدرکه بورجلینك وعدەدن اول تأدیەده بولونماسندن دولایی مقاوله ایله ویاعادتاً مأذون اولمادقچه برمقدار تنزیلات اجراسنه حقی یوقدر .

ماده ۸۱
VI. متقابل تعهداتی احتوا ایدن عقدده ایفانك طرزی

متقابل تعهدلری محتوی اولان برعقدك ایفاسنی طلب ایدن کیمسه ؛ عقدك شرطلری وماهیتنه نظراً برأجلدن استفاده حقنی حائز اولمدقجه کندی بورجنی ایفا ایتمش ویا ایفاسنی تکلیف ایلەمش اولمق لازمدر .

ماده ۸۲
۱ ـ ادای دیندن عجز حالنده برطرفك حق فسخی

متقابل تعهدلری محتوی اولان برعقدده عاقدلردن برینك ادای دیندن عاجز اولمەسی وبالخاصه افلاس ویا علیهندەکی حجزك نتیجەسز قالماسی سببی ایله دیکر طرفك حقی تهلکه‌یه دوشرسه بوطرف الندەکی بورجك ایفاسی تأمین ایدیلنجه‌یه‌قدر کندیسنه ترتب ایدن بورجك ایفاسندن امتناع وطلبی اوزرینه بوتأمینات مناسب برمدت ایچنده ویریلمەدیکی صورتده عقدی فسخ ایدەبیلیر .

ماده ۸۳
د . تأدیه
1 . مملکت پارەسیله

موضوعی پاره اولان دین مملکت پارەسیله اودەنیر . عقد تأدیه محلنده قانونی رایجی اولمیان برپاره اوزرینه وارد اولمش ایسه عقدك حرفیاً اجراسی (عیناً اودەمك) کلملری ویا بوکا معادل سائر تعبیرات ایله شرط ایدلمش اولمادقچه دین وعدەنك حلولی کونندەکی رایجی اوزرندن مملکت پارەسیله اودەنەبیلیر .

ماده ٨٤
II . قسماً تأدیه حالنده محسوب

بورجلی فائض ویا مصرفری تأدیه‌ده کچیکمش دکل ایسه قسماً اجرا ایله‌دیکی تأدیه‌یی رأس‌الماله محسوب ایده‌بیلیر . آلاجقلی آلاجغك بر قسمی ایچون کفالت ، رهن ویاسائر تأمینات آلمش ایسه بورجلی قسماً اجرا ایله‌دیکی تأدیه‌یی تأمین ایله‌مك ویا تأمیناتی داها ایی اولان قسمه محسوب ایتمك حقنی حائز ده کیلدر .

ماده ٨٥
١ ـ بردن فضله دینلر اولدیغی صورتده بورجلی ویادائنك بیانی اوزرینه محسوب

بردن فضله دینلری بولونان بورجلی بورجلری اوده‌مك زماننده بودینلردن هانکیسنی تأدیه ایتمك ایسته‌دیکنی آلاجقلی‌یه بیان ایتمك حقنی حائزدر .

بورجلی بیاناتده بولونمادیغی صورتده وقوع بولان تأدیه کندیسی طرفندن درحال اعتراض ایدلمش اولمادقجه آلاجقلینك مقبوضده ارائه‌ایتدیکی دینه محسوب ایدلمش اولور .

ماده ٨٦
ب) قانوناً محسوب

قانوناً معتبر بربیان واقع اولمادیغی یاخود مقبوضده برکونا محسوب کوسترلمدیکی تقدیرده تأدیه ؛ معجل اولان دینه محسوب ایدیلیر . متعدد دینلر معجل ایسه تأدیه ؛ مدیون علیهنده برنجی اولارق تعقیب ایدیلن دینه محسوب ایدیلیر . تعقیبات واقع اولمامش ایسه تأدیه ، وعده‌سی ابتدا حلول ایتمش اولان دینه محسوب ایدیلیر .
متعدد دینلرك وعده‌لری عینی زمانده حلول ایتمش ایسه محسوب متناسباً واقع اولور .
هیچ بردینك وعده‌سی حلول ایتمه‌مش ایسه آلاجقلی ایچون اك آز تأميناتی حائز اولان دینه محسوب ایدیلیر .

ماده ٨٧
III. مقبوض وسندلرك اعاده‌سی

دینی اوده‌ین بورجلی برمقبوض ویادینك تمامی تأدیه ایدلمش ایسه سندك کری ویرلمسنی ویا ابطالنی ایسته‌مك حقنی حائزدر . دینك تمامی اوده‌نمه‌مش ویا سند آلاجقلی‌یه باشقه حقلرده ویرمکده ایسه بورجلی آنجق مقبوض اعطاسنی وتأدیه‌نك سنده درجنی ایسته‌یه‌بیلیر .

ماده ٨٨
١ ـ حکملر

فائضدن ویا ایجار بدلی کبی معین زمانلرده اوده‌نمه‌سی لازم کلن سائر دینلردن احترازی برقید درمیان ایتمکسزین بر تقسیط ایچون مقبوض ویرن آلاجقلی آندن اولکی تقسیطلری‌ده تحصیل ایتمش صاییلیر . آلاجقلی رأس‌المال ایچون مقبوض ویرمش ایسه فائضلرینی‌ده تحصیل ایتمش صاییلیر . سند بورجلی‌یه اعاده ایدلدکده دین ساقط اولمش صاییلیر .

ماده ٨٩
٢ ـ سندك اعاده‌سنك ممکن اولاماسی

آلاجقلی سندی ضایع ایتدیکنی ادعا ایدر ایسه تأدیه‌ده بولونان بورجلی کندیسنه سندك ابطالنی ودینك سقوطنی مبین رسماً تنظیم ویا اصولاً تصدیق ایدلمش برعلم وخبر ویرمکه آلاجقلی‌یی مجبور ایده‌بیلیر . قیمتلی اوراقك ابطالنه متعلق حکملر محفوظدر .

ماده ٩٠
هـ . دائنك تمردینك شرطلری

یاپیلاجق ویا ویریله‌جك شی اصولی دائره‌سنده کندیسنه عرض اولونان آلاجقلی محق برسبب اولمقسزین آنی رد ایدر ویا بورجلونك بورجنی ایفا ایده‌بیلمه‌سی ایچون تقدماً کندی طرفندن یاپیلماسی لازم کلن معامله‌لری اجرادن امتناع ایدر ایسه متمرد عد اولونور .

ماده ۹۱
I . حکملر
۱ ـ بورجك موضوعی برشی اولدیغی صورتده تودیع حقی

آلاجقلی متمرد اولدیغی تقدیرده بورجلی خسار ومصرفلرینی آلاجقلی‌یه عائد اولمق اوزره ویره‌جکی شیئی تودیع ایده‌رك بورجندن برائت ایده‌بیلیر . تودیع ایدیله‌جك یری تأدیه یرنده‌کی حاکم تعیین ایدر . فقط تجاری اشیا حاکمك قراری اولمقسزین دخی بر ارضیه‌یه تودیع ایدیله‌بیلیر .

ماده ۹۲
آ) صاتمق حقی

عقدك موضوعی اولان شیئك ماهیتی ویا ایشك نوعی تودیعه مانع اولور ویاویریله‌جك شی بوزولمغه معروض ویا محافظه‌سی مصرفی موجب ویا تودیعی بیوك مصرفلری مستلزم اولورایسه بورجلی اولا اخطارده بولوندقدن صوکره حاکمك اذنیله اونی علناً صاتدیره‌رق بدلنی تودیع ایده‌بیلیر . ویریله‌جك شی بورسه‌ده مقید ویا فیئ جاریسی موجود ویا مصارفنه نسبتله قیمتی آز ایسه صاتیشك علنی اولماسی لازم اولمدیغی کبی اخطاره لزوم کورمکسزین ده حاکم صاتیشه مساعده ایده‌بیلیر .

ماده ۹۳
ب) تودیع ایدیله‌جك شیئك استردادی

آلاجقلی تودیع ایدیلن شیئی قبول ایله‌دیکنی بیان ایتمش ویا تودیع بر رهنك فکنی تولید ایله‌مش بولونمادقجه بورجلی تودیع ایدیلن شیئی استرداد ایده‌بیلیر. تودیع ایدیلن شیئك استردادی ایله برابر آلاجق بوتون تفرعاتیله یکیدن تولد ایدر .

ماده ۹٤
۲ ـ بورجك موضوعی برشی اولمادیغی صورتده بورجلینك رجوع حقی

بورجك موضوعی برعینك تسلیمنی تضمن ایتمدیکی صورتده اکر آلاجقلی متمرد ایسه مدیونك تمردینه متعلق حکملره توفیقاً بورجلی عقدی فسخ ایده‌بیلیر .

ماده ۹٥
و . بورجك ایفاسنه مانع اولان دیکر سببلر

ویریله‌جك شی ویاپیله‌جق ایش نه آلاجقلی‌یه نه‌ده آلاجقلی‌یه متعلق شخصی دیکر برسببله تمثلنه عرض ایدیله‌مز ویا بورجلونك قصوری اولمقسزین آلاجقلینك شخصنده تردد اولورسه بورجلی آلاجقلینك تمردی حالنده اولدیغی کبی تودیع ایتمك ویا عقدی فسخ ایله‌مك حقنی حائزدر .

ایکنجی فصل

بورجلرك اودنمه‌مسنك نتیجه‌لری

ماده ۹٦
آ . بورجك ایفا ایدلمه‌مسندن دولایی بورجلینك مسئولیتی

آلاجقلی حقنی قسماً ویا تماماً استیفا ایده‌مه‌دیکی تقدیرده بورجلی کندیسنه هیچ بر قصورك اسناد ایدیله‌میه‌جکنی اثبات ایتمدکجه بوندن متولد ضرری تضمینه مجبوردر .

ماده ۹۷
I . ۱ ـ برشیئك یاپیلماسی ویا یاپیلمامسی بورجلری

برشیئك یاپیلماسنه متعلق بورج بورجلی طرفندن ایفا ایدلمدیکی تقدیرده آلاجقلی مصرفی بورجلی‌یه عائد اولمق اوزره بورجك کندیسی طرفندن ایفاسنه اذن ویرلمسنی طلب ایده‌بیلیر . هردرلو ضرروزیان دعواسی حقی محفوظدر .

برشیئك یاپیلمامسنه تعلق ایدن بورجه مخالف صورتده حرکت ایدن کیمسه مجرد مخالفت ایله ضرر و زیان تأدیه‌سنه مجبوردر . بوندن باشقه آلاجقلی تعهده

مخالف اولارق یاپیلان شیئك رفعنی ایسته‌یه‌بیلیر . آلاجقلی مصرفلری بورجلی‌یه عائد اولمق اوزره کندیسی طرفندن رفعه اذن ویرلمسنی‌ده ایسته‌یه‌بیلیر .

ماده ۹۸
II. تضمینك درجهٔ وسعتی

بورجلی عمومیت اعتباریله هر قصوردن مسئولدر . بو مسئولیتك وسعتی ایشك خصوصی ماهیتنه کوره چوق ویا آز اولابیلیر خصوصیله ایش بورجلی ایچون بر فائده‌یی موجب اولمادیغی صورتده مسئولیت دها آز شدتله تقدیر اولونور .
حقسز فعللردن متولد مسئولیته متعلق حکملر قیاساً عقده مخالف حرکتلرده‌ده تطبیق اولونور .

ماده ۹۹
۱ ـ مسئولیتدن برائت شرطی

حیله ویا آغیر قصور حالنده دوچار اوله‌جغی مسئولیتدن بورجلی‌نك ابتداءً برائتنی تضمن ایده‌جك هر شرط باطلدر . خفیف قصور حالنده بورجلی ابتداءً مسئولیتدن برائتی تضمن ایدن شرطك درمیانی صره‌سنده آلاجقلی بورجلی‌نك خدمتنده ایسه ویا مسئولیت حکومت طرفندن امتیاز صورتیله ویریلن بر صنعتك اجراسندن تولد ایدییورسه حائز اولدیغی صلاحیت تقدیریه‌یه استناد ایله حاکم بو شرطی باطل عد ایده‌بیلیر .

ماده ۱۰۰
۲ اشخاص معاونه‌نك مسئولیتی

بر بورجك ایفاسنی ویا بر بورجدن متولد بر حقك استعمالنی کندیسی ایله برابر یشایان شخصلره ویا معیتنده چالیشانلره ولو قانونه موافق صورتده تودیع ایدن کیمسه بونلرك عمللرینی اجرا اثناسنده ایقاع ایتدکلری ضرردن دولایی دیکر طرفه قارشی مسئولدر. بونلرك فعلندن متولد مسئولیتی اولجه ایکی طرف آراسنده یاپیلان بر مقاوله تماماً ویا قسماً برطرف ایده‌بیلیر .
آلاجقلی بورجلی‌نك خدمتنده ایسه ویا مسئولیت حکومت طرفندن امتیاز صورتیله ویریلن بر صنعتك اجراسندن تولد ایدییورسه بورجلی مقاوله ایله آنجق خفیف بر قصوردن متولد مسئولیتدن کندیسنی بری قیلابیلیر .

ماده ۱۰۱
ب. مدیونك تمردی

معجل بر بورجك بورجلیسی آلاجقلی‌نك اخطاریله متمرد اولور. بورجك ایفا ایدیله‌جکی کون متفقاً تعیین ایدلمش ویا محافظه ایدیلن بر حقه استناداً ایکی طرفدن بریسی بونی اصولاً براخبارده بولونمق صورتیله تثبیت ایتمش ایسه مجرد بو کونك ختامی ایله بورجلی متمرد اولور .

ماده ۱۰۲
1 . حکملر
۱ ـ قضا حالنده مسئولیت

متمرد اولان بورجلی بورجك تأخرله ایفاسندن دولایی ضرر وزیان تأدیه‌سنه مجبور اولدیغی کبی تصادفاً وقوعه کله‌جك ضرردن‌ده مسئولدر. بورجلی کندیسی طرفندن بر کونا قصور اولمقسزین تأخرده بولونمش اولدیغنی ویا بورج وقت و زمانیله ایفا ایدلمش بیله اولسه قضانك آلاجقلینك ضررینه اوله‌رق تأدیه اولنه‌جق شیئه اصابت ایده‌جکنی اثبات ایده‌رك بو مسئولیتدن قورتیلابیلیر .

ماده ۱۰۳
۲ ـ چکمش کونلر فائضی
آ) عموميت اعتباريله

برمقدار پارەنك تأديەسندن تمرد ايدن بورجلی مقاوله ايله دها آز بر فائض تعيين ايدلمش اولسه بيله كچمش كونلر ايچون سنوی يوزدە بش حسابيله فائض تأديەسنه مجبوردر عقدده دوغريدن دوغرىيه ويا تقسيطه ربط ايدلمش قوميسيون شكلنده يوزده بشدن زياده بر فائض شرط ايدلمش ايسه بو فائضده تمرد ايدن بورجلودن ايستەنه بيلير .
تأديه محلنده اسقونطو يوزده بشدن زياده اولديغی تقديرده تجارلر آراسنده كچمش كونلرك فائضی اسقونطو مقدارينه كوره حساب ايدیله بيلير .

ماده ۱۰٤
ب) فائض متداخل تقسيطلر وهبه ايتديكی مبالغك تأديەسنده متمرد اولان مديون

فائض ويا متداخل ايرادلرك ياخود هبه ايتديكی برمقدار پارەنك تأديەسندن تمرد ايدن بورجلی بونلر ايچون كچمش كونلر فائضی آنجق اجرايه ويا محكمەيه مراجعت كوندن اعتباراً تأديەيه مجبوردر . بونك عكسنه دائر اولان هر شرط ، شرط جزائی حقندەكی حكملره توفيقاً تقدير اولونور .
كچمش كونلر فائضنك تأديەسنده تمرد سببی ايله فائض يورودلەمز .

ماده ۱۰۵
۳ ـ منضم ضرر

آلاجقلينك دوچار اولديغی ضرر كچمش كونلر فائضندن فضله اولديغی صورتده بورجلی كنديسنه هيچ قصور اسناد ايديله ميەجكنی ثبات ايتمدكجه بو ضرری دخی تضمين ايله مكلفدر . بو منضم ضرر درحال تقدير اولونەبيلير ـه حاكم اساسه دائر قرار ويرر ايكن بو ضررك مقدارينی دخی تعيين ايدەبيلير .

ماده ۱۰٦
٤ ـ ومهل تعيينی صورتيله
آ) فسخ حقی

قارشولقلی تعهدلری حاوی اولان برعقدده ايكی طرفدن بری متمرد اولديغی تقديرده ديكری بورجك ايفا ايدلسی ايچون مناسب برمهل تعيين ويا مناسب بر مهلك تعيينی حاكمدن ايستەيه بيلير . بو مهل ظرفنده بورج ايفا ايدلمەمش بولونديغی صورتده آلاجقلی هر زمان اولك ايفاسنی طلب وتأخر سببی ايله ضرر وزيان دعواسی اقامه ايلەمك حقنی حائزدر . برده عقدك اجراسندن وتأخری سببيله ضرر وزيانی طلبندن واز كچديكنی درحال بيان ايدەرك بورجك ايفا ايدلمەمسندن متولد ضرر وزيانی طلب ويا عقدی فسخ ايدەبيلير .

ماده ۱۰۷
ب) درحال فسخ

آشاغيدەكی حاللرده برمهل تعيينه لزوم يوقدر :
۱ ـ بورجلونك حال ووضعيتندن بوتدبيرك تأثيرسز اولاجغی آكلاشيليرسه .
۲ ـ بورجلونك تمردی نتيجەسی اولارق بورجك ايفاسی آلاجقلی ايچون فائدەسز قالمش ايسه .
۳ ـ عقدك حكملرينه كوره بورج تعيين و تثبيت ايديلن برزمانده ويا معين بر مهل ايچنده ايفا ايدلمك لازم كليورسه .

ماده ۱۰۸
ج) رجوعك حكملری

عقددن رجوع ايدن آلاجقلی وعد اولنان شيئی ويرمكدن امتناع وتأديه ايلديكی شيئی استرداد ايدەبيلير . بوندن باشقه بورجلی كنديسنه هيچ برقصورك اسناد

ایدیله‌میه‌جکنی اثبات ایده‌مزسه آلاجقلی عقدك حكمسزلكندن متولد ضررك تضمیننی‌ده طلب ایده‌بیلیر .

اوچنجی فصل

بورجلرك اوچنجی شخص حقنده‌كی تأثیری

ماده ١٠٩ — آ . آلاجقلی‌یه خلف اولمق

آلاجقلی‌یه تأدیه‌ده بولنان اوچنجی شخص آشاغیده‌كی حاللرده تأدیه ایله‌دیكی مقدار نسبتنده آلاجقلی‌نك حقلرینه قانوناً خلف اولور .

١ ـ باشقه‌سنك دینی ایچون رهن ایدیلن برشیئی‌رهندن قورتاردیغی وبوشی‌اوزرنده ملكیت حقی ویا سائر دیكر برعینی حقی حائز بولوندیغی تقدیرده .

٢ ـ داینه تأدیه‌ده بولونان اوچنجی شخص اوكا خلف اولاجغی بورجلی طرفندن آلاجقلی‌یه خبر ویرلدیكی تقدیرده .

ماده ١١٠ — ب . باشقه‌سنك فعلی تعهد

بر اوچنجی شخصك فعلنی باشقه‌سنه تعهد ایدن كیمسه بو اوچنجی شخص طرفندن تعهدك عدم ایفاسی حالنده ضرر وزیان تأدیه‌سنه مجبوردر .

ماده ١١١ — ج . باشقه‌سی لهنه شرط

كندی‌نامنه عقد یاپان بركیمسه اوچنجی‌شخص‌لهنه بربورج‌شرط ایتمش‌ایسه‌اوبورجك ایفاسی طلب ایتمك حقنی‌حائزدر. اوچنجی شخص ویا او بورجده اوچنجی شخصه‌ده خلف‌اولانلردخی ایكی طرفك نیتنه ویا عرف وعادته توافق ایتدیكی تقدیرده بورجك ایفاسنی‌شخصاً‌طلب‌ایده‌بیلیرلر. بوتقدیرده اوچنجی‌ویا اونی‌استخلاف‌ایدنلربوحقی‌استعمال ایتمك‌ایسته‌دكلرینی بورجلی‌یه‌بیان ایتدكلرندن‌اعتباراً آلاجقلینك‌بورجلی‌ابرایه‌حقی‌قالماز .

ماده ١١٢ — II. سیغورطه ایله تأمین‌ایدلمش حقوقی مسئولیتلر

باشقه‌سنی استخدام ایدن بركیمسه چالیشدیردیغی عمله‌یه قارشی حقوقی مسئولیتلرینی تأمین‌ایچون سیغورطه یاپوبده عمله‌سیغورطه اجرتنك الك‌آشاغی یاریسنی تأدیه‌یه اشتراك ایتمش ایسه سیغورطه‌دن متولد حقلر منحصراً عمله‌یه عائد اولور .

اوچنجی باب

بورجلرك سقوطی

ماده ١١٣ — آ . بورجلرك‌تفرعاتنك‌سقوطی

اصل بورج تأدیه ایله ویاسائر برصورتله ساقط اولدیغی‌تقدیرده كفالت و رهن وسائر فرعی حقلر دخی ساقط اولور .

اولجه جریان ایدن فائضلری طلب حقنك محفوظ بولوندیغی بیان ایدلمش ویا ایجاب حالدن نشأت ایله‌مش اولمدقجه بوفائضلر طلب اولنه‌ماز .

غیرمنقول رهنه‌وقیمتلی اوراقه و قونقوردااتویه متعلق خصوصی حكملر محفوظدر .

ماده ١١٤ — ب . تجدید

بورجك تجدیدی عقددن واضح صورتده آكلاشلمق لازمدر . خصوصیله موجود بر دین ایچون قامبیو تعهدنده بولونمق ویا یكی برآلاجق سندی ویا یكی بركفالتنامه

امضا ایتمك ، تجدیدی تضمن ایتمز . بونکله برابر ، بوحکمك عکسنه دائر عقد اولنان مقاوله‌لر معتبردر .

ماده ۱۱۵
آ حساب جاری

مختلف قلملرك برحساب جاری‌یه مجرد قید ایدلمه‌سیله بورج تجدید ایدلمش اولماز . شوقدرکه حساب کسیلوبده دیکر طرفجه‌ده قبول ایدلمش اولدیغی تقدیرده‌دین تجدید ایدلمش اولور . اکر قلملردن بری مقابلنده تأمینات وارسه حساب کسیلوب تصدیق ایدلمش اولسه بیله خلافی شرط ایدلمدکجه اشبو تأمیناته خلل کلمز .

ماده ۱۱٦
ج . آلاجقلی وبورجلی صفتلرینك برلشمه‌سی

آلاجقلیلق وبورجلولق صفتلرینك برشخصده اجتماعیله بورج ساقط اولور . وبو اجتماعك زوالیله بورج عودت ایدر . غیرمنقول رهنی ایله قیمتلی اوراق حقنده‌کی خصوصی حکملر باقیدر .

ماده ۱۱۷
هـ . ایفانك ممکن اولمامه‌سی

بورجلی‌یه اسناد اولونامایان احوال مناسبتیله بورجك ایفاسی غیر ممکن اولورسه بورج ساقط اولور . قارشولقلی تعهدلری حاوی عقدلرده بوصورتله بری اولان بورجلی حقسز اکتسابلره متعلق حکملره توفیقاً آلمش اولدیغی شیلری اعاده‌یه مجبور وکندیسنه هنوز تأدیه ایدلمه‌مش برلونان شیئی ایسته‌مك حقندن محروم اولور . قانون ویاعقد ایله بورجك ایفاسندن اول بیله وقوعه کلن ضررك آلاجقلی‌یه تحمیل ایدلمش اولدیغی حاللر بوندن مستثنادر .

ماده ۱۱۸
و . تقاص شرطلری

ایکی شخص قارشولقلی برمقدار مبلغی ویایکدیکرینه مماثل باشقهماللری بربرینه بورجلی اولدقلری تقدیرده هرایکی دین معجل ایسه ایکی طرفدن هربری دینی آلاجغی ایله تقاص ایده‌بیلیر .
آلاجقلردن بری، منازع فیه اولسه بیله تقاص درمیان اولونابیلیر . مرورزمانه اوغرامش برآلاجق تقاص درمیان ایدیله‌بیله‌جکی زمانده مرور زمان ایله ساقط اولمش دکیل ایسه اونكده‌ده تقاصی درمیان اولونه‌بیلیر .

ماده ۱۱۹
آ . ۱ ـ کفالت

اصل بورجلی تقاصی درمیان ایتمکه حقی اولدقجه کفیلی آلاجقلی‌یه تأدیه‌ده بولنمقدن امتناع ایده‌بیلیر .

ماده ۱۲۰
۲ ـ اوچنجی شخص لهنه تعهد

براوچنجی شخص لهنه تعهدده بولونان کیمسه دینی دیکر عاقدك کندیسنه بورجلی اولدیغی شی ایله تقاص ایده‌مز .

ماده ۱۲۱
بورجلونك افلاسی حالنده تقاص

بورجلونك افلاسی حالنده آلاجقلیلر معجل اولمسه بیله آلاجقلرینی مفلسك کندیلرنده اولان آلاجغی ایله تقاص ایده‌بیلیرلر .

ماده ۱۲۲
II حکملری

تقاص آنجاق بورجلونك تقاصی درمیان ایتمك قصدینی آلاجقلی‌یه بیلدیرمه‌سیله واقع اولور . بوتقدیرده ایکی دین تقاص ایدیله‌بیله‌جکلری آندن اعتباراً الك آز اولان دینك مقداری نسبتنده ساقط اولمش عد اولونور .
حساب جاری مسئله‌سنده تجارته متعلق خصوصی تعامللر باقیدر .

ماده ۱۲۳
III تقاصی قابل اولمایان آلاجقلر

آشاغیده‌کی آلاجقلر آلاجقلیلرك آرزوسی خلافنده تقاص ایله اسقاط ایدیله‌مز .
۱ ـ تودیع ایدلمش ویاحقسز اوله‌رق آلنمش ویاحیله ایله آلیقونلمش بولونان برشیئك اعاده‌سنه ویابدلنه تعلق ایدن مطالبه‌لر .
۲ ـ نفقه‌وایش اجرتی کبی بورجلونك وعائله‌سنك اعاشه‌سی ایچون مطلق صورتده ضروری اولوب خصوصی ماهیتی اعتباریله فعلاً آلاجقلینك النه ویرلمسی ایجاب ایدن آلاجقلر .
۳ ـ دولت وولایت وکویلر لهنه اولارق حقوق عامه‌دن نشأت ایدن آلاجقلر.

ماده ۱۲٤
VI تقاصدن فراغت

بورجلی ابتداءً تقاصدن فراغت ایده‌بیلیر .

ماده ۱۲۵
ر I اون سنه‌لك مرور زمان

اشبو قانونده باشقه صورتله حکم موجود اولمدیغی تقدیرده هردعوی اون سنه‌لك مرور زمانه تابعدر .

ماده ۱۲۶
II . ۱ ـ بش سنه‌لك مرور زمان

آشاغیده‌کی آلاجق ویادعوالر حقنده بش سنه‌لك مرور زمان جاری اولور :
۱ ـ علی العموم کیرالرایله‌راس المال فائضلری ومعین زمانلرده تأدیه‌سی مشروط عائدات .
۲ ـ ارزاق بدلی نفقه واوتل ولوقنطه مصرفلرینه متعلق دعوالر .
۳ ـ صنعتکارلرك ایشلری ، پرا کنده‌جی اصنافك ویردیکی اشیا وارزاق ، دوقتورلرك وسائر صنعت اربابنك ایفا ایتدکلری مساعی ، آووقاتلرك ، وکیللرك وکاتب عدللرك مسلکی خدمتلری ، باشقه‌لرینك معیتنده چالیشان ویا مستخدم اولان کیمسه‌لرك خدمتجیلرك یومیه‌جیلرك وعمله‌لرك اجرتلری حقنده دعوالری .

ماده ۱۲۷
۲ ـ مرور زمان مدتلرینك قطعیتی

اشبو اوچنجی بابده تعیین اولونان مرور زمان مدتلری مقاوله‌ایله تعدیل اولوناماز .

ماده ۱۲۸
۳ ـ مرور زمانك باشلانغیجی

مرور زمان آلاجغك معجل اولدیغی زماندن باشلار ، آلاجغك معجلیتی براخبار وقوعنه تابع ایسه مرور زمان بوخبرك ویریله‌بیله‌جکی کوندن اعتباراً جریان ایدر.

ماده ۱۲۹
۳ ـ معین زمانلرده ویریلن عوضلر

قیدحیات شرطیله ایراد ومعین زمانلرده تأدیه اولونان سائر شیلرك تسویه‌سنی طلب خصوصنده مرورزمان ایلك تأدیه ایدلمه‌مش اولارق قالان تقسیطك معجلیت کسب ایتدیکی کوندن باشلار. آلاجاق حقنده مرور زمان واقع اولونجه متداخل تقسیطلر حقنده‌ده مرور زمان واقع اولمش اولور .

ماده ۱۳۰
٤ ـ مدتلرك حسابی

مدتلرك حسابنده مرور زمانك باشلادیغی کون نظر اعتباره آلنماز ومرور زمان آنجق مدتك صوك کونی استعمال ایدلمکسزین کچدیکی صورتده واقع اولمش اولور. بونکله برابر بورجلرك ایفاسی مسئله‌سنده مدتلرك حسابنه متعلق قاعده‌لر بوراده‌ده تطبیق اولونور .

ماده ۱۳۱
III تفرعات حقنده‌کی مرورزمان

اصل آلاجق حقنده مرور زمان واقع اولونجه فائض وسائر فرعی آلاجقلر حقنده‌ده مرور زمان واقع اولمش اولور .

ماده ۱۳۲ آشاغیده‌کی حاللرده مرور زمان جریان ایتمز وجریانه باشلامش ایسه انقطاعه اوغرار :

IV مرور زمانك جریانه مانع ومرور زمانی تعطیل ایدن سببلر

۱ — ولایت دوام ایتدیکی مدتجه چوجقلرك بابا وآنالرینه قارشی اولان آلاجقلری حقنده

۲ — وصایت دوام ایتدیکی مدتجه وصایت آلتنده بولونانلرك وصی ویا (صلح حاکمی ومحکمهٔ اصلیه حاکملری) ذمتنده اولان آلاجقلری حقنده

۳ — نکاح دوام ایتدیکی مدتجه قاری قوجه‌دن برینك دیکری ذمتنده اولان آلاجقلری حقنده

٤ — ایش مقاوله‌سنك دوام ایتدیکی مدتجه خدمتجیلرك استخدام ایدنلره قارشی اولان آلاجقلری حقنده

٥ — مدیون آلاجق اوزرنده انتفاع حقنی حائز اولدیغی مدتجه .

٦ — آلاجغی بر تورك محکمه‌سی حضورنده ادعا ایتمك امکانی اولمدیغی مدتجه .

مرور زمانی تعطیل ایدن سببلرك زائل اولدیغی کونك ختامندن اعتباراً مرور زمان باشلار ویا توقفدن اول باشلامش اولان جریانه دوام ایدر .

ماده ۱۳۳ آشاغیده‌کی حاللرده مرور زمان قطع ایدلمش اولور :

V مرور زمانك قطعی قطع سببلری

۱ — مدیون دینی اقرار ایتدیکی خصوصیله فائضی تأدیه ویا علی‌الحساب برمقدار پاره ادا ویا رهن یاخود کفیل ویردیکی تقدیرده .

۲ — دائن دعوا ویا دفع دعوی ضمننده محکمه‌یه ویا حکمه مراجعتله ویا اجرائی تعقیبات یاخود افلاس ماصه‌سنه مداخله ایله حقنی طلب ایلدیکی حالده .

ماده ۱۳٤ مرور زمان متسلسلاً مدیون اولانلردن ویا غیر قابل تقسیم بر دینك مشترك بورجلولرندن برینه قارشی قطع ایدلمش اولونجه دیکرلرینه قارشی‌ده قطع ایدلمش اولور .

۱ — مدیونلره قارشی قطعك نتیجه‌لری

مرور زمان اصل بورجلی‌یه قارشی قطع ایدلمش اولونجه کفیله قارشی‌ده قطع ایدلمش اولور .

مرور زمان کفیله قارشی قطع ایدلمش اولونجه اصل بورجلی‌یه قارشی قطع ایدلمش اولماز .

ماده ۱۳٥ مرور زمان قطع ایدلمش اولونجه قطعدن اعتباراً یکی بر مدت جریان ایتمکه باشلار .

۲ — یکی مدتك مبدأی

دین بر سندده اقرار ایدلمش ویا بر حکم ایله ثابت اولمش ایسه یکی مدت دائما اون سنه‌دور .

ماده ۱۳٦ بر دعوا ویا دفع دعوا ایله قطع ایدلمش اولان مرور زمان دعوا دوام ایتدیکی مدتجه ایکی طرفك محاکمه‌یه متعلق هر معامله‌سندن وحاکمك هر امر وحکمندن اعتباراً یکیدن جریانه باشلار . قطع، اجرائی تعقیباتدن نشأت ایتمش ایسه مرور زمان تعقیبه متعلق

آ) آلاجقلینك فعلی

هر معامله‌دن اعتباراً یکیدن جریانه باشلار . قطع بر افلاسه مداخله‌دن نشأت ایتمش

ایسه مرور زمان افلاسه متعلق حکملره نظراً آلاجقی یکیدن طلب ایتمک ممکن اولدیغی زماندن اعتباراً یکیدن جریانه باشلار .

ماده ۱۳۷ — VI دعوانک ردی حالنده منضم مدت
دعوا ویا دفع ، وضع ید ایدەن حاکمک عدم صلاحیتی ویا تعمیری قابل وشکله متعلق بر نقصان ویا وقتندن اول اقامه ایدیلمش اولماسی سببی ایله رد اولونمش اولوبده آراده مرورزمان مدتی ختام بولمش ایسه آلاجقلی حقنی طلب ایتمک ایچون آلتمش کونلک منضم بر مدتدن استفاده ایدر .

ماده ۱۳۸ — VII منقول رهنی ایله تأمین ایدیلمش آلاجاق
آلاجاغك بر منقول رهنی ایله تأمین ایدیلمش بولونماسی ، بو آلاجق حقنده مرور زمان جریانه مانع اولماز . فقط آلاجقلی رهندن استیفای حق ایتمک صلاحیتنی محافظه ایدر .

ماده ۱۳۹ — مرور زماندن فراغت
ابتداءً مرور زماندن فراغت باطلدر . متسلسلاً بورجلولردن بری طرفندن وقوع بولان فراغت دیکرلرینه قارشی درمیان اولوناماز . فراغت ، غیرقابل تقسیم بردینك مشترك بورجلرندن بری طرفندن صادر اولدیغی تقدیرده ده حکم بویلەدر . اصلی بورجلی طرفندن وقوع بولان فراغت ، کذلك کفیله قارشی درمیان اولوناماز .

ماده ۱٤۰ — VIII مرور زمانك درمیانی
مرور زمان ؛ درمیان ایدیلمەدیکی صورتده حاکم ، مرور زمانی کندیلکندن نظر اعتباره آلاماز .

دردنجی باب

بورجلرك انواعی

برنجی فصل

متسلسل بورجلر

ماده ۱٤۱ — ا) بورجلینك تسلسلی I. شرطلری
آلاجقلی‌یه قارشی هر بری دینك مجموعندن مسئول اولمغی التزام ایتدکلرینی بیان ایدن متعدد بورجلولر آراسنده تسلسل واردر . بویله بربیانك فقدانی حالنده تسلسل آنجق قانونك تعیین ایتدیکی حاللرده اولور .

ماده ۱٤۲ — II . آلاجقلی وبورجلی آراسنده‌کی مناسبت 1 ـ حکملری آ) مشترك بورجلولرك مسئولیتی
آلاجقلی متسلسل بورجلولرك جملەسندن ویا برندن بورجك تماماً ویا قسماً اداسنی ایستەمکده مخیردر.

بورجك تماماً اداسنه قدر بوتون بورجلرك مسئولیتی دوام ایدر .

ماده ۱٤۳ — ب) مشترك بورجلولره عائد دفعلر
متسلسل بورجلولردن بری آلاجقلی‌یه قارشی اونکله کندی آراسنده‌کی شخصی مناسبتلردن ویا متسلسل بورجك سبب ویا موضوعندن تولد ایتمش اولانلردن ماعدا برشی درمیان ایدەمز وبوتون بورجلولر آراسنده مشترك اولان دفعلری درمیان ایتمدیکی حالده اونلره قارشی مسئول اولور .

ماده ١٤٤
ج) مشترك بورجلولردن برینك شخصی فعلی

خلافنه مقاوله اولمادقجه ، متسلسل بورجلولردن بری كندی فعلی ایله دیگر بورجلولرك وضعیتلرینی آغیرلاشدیراماز .

ماده ١٤٥
٢ ـ متسلسل بورجك سقوطی

تأدیه یا ایله ویا یاپدیغی تقاص ایله دینك تمامنی ویا برقسمنی اسقاط ایتمش اولان متسلسل بورجلولردن بری ، ساقط اولان دین نسبتنده ، دیگر بورجلولری خلاص ایتمش اولور .
اگر متسلسل بورجلودن بری دین تأدیه اولونمامش ایكن آندن تخلص ایتمش ایسه دیگر بورجلولر آنجاق احوالك ویا بورج ماهیتك اراءه ایتدیگی نسبتده ، بو برائتدن استفاده ایده بیلیرلر .

ماده ١٤٦
ا مشترك بورجلولر آراسنده كی مناسبتلر

بورجك ماهیتندن خلافی استدلال اولونمادقجه ، متسلسل بورجلولردن هر بری آلاجقلی یه یاپیلان تأدیاتدن بربرینه مساوی بر حصه یی اوزرلرینه آلمغه مجبوردر وحصه سندن فضله تأدیاتده بولونان ، فضله ایله دیگرلرینه رجوع حقی حائزدر .
بریندن تحصیلی ممكن اولمایان مقدار دیگرلری آراسنده متساویاً تقسیم اولونور .

ماده ١٤٧
ـ خلفیت

رجوع حقندن استفاده ایدن متسلسل بورجلولردن هر بری تأدیه ایتدیگی مقدار نسبتنده آلاجقلینك حقلرینه خلف اولور آلاجقلی دیگرلری ضررینه اولارق متسلسل بورجلردن برینك وضعیتنی ایلاشدیردیگی تقدیرده بو فعلنك نتیجه لرینی شخصاً تحمل ایدر .

ماده ١٤٨
ب ـ آلاجقلیلرك آراسنده تسلسل

دینك تمامنك تأدیه سنی ایسته مك حقنی هر برینه بخش ایتدیگنی بورجلی بیان ایتدیگی احوالده متعدد اینلر آراسنده تسلسل موجود اولاجنی كبی قانونك تعیین ایتدیگی موادده دخی بونوع تسلسل بولونور .
متسلسل آلاجقلیلردن برینه تأدیات وقوعیله بورجلی بوتون آلاجقلیلره قارشی بری اولور .
آلاجقلیلردن برینك اجرایه ویا محكمه یه مراجعتندن خبردار ایدلمدكجه بورجلی آنلردن دیله دیگنه تأدیه ده مخیردر .

ایكنجی فصل

شرطه باغلی بورجلر

ماده ١٤٩
آ . تعلیق شرط

موضوعنی تشكیل ایدن بورجك وجودی مشكوك برحادثه نك تحققنه تعلیق ایدیلان عقد ، شرطه باغلی عقد اولور .
ایكی طرف خلافنی قصد ایتمدكلری حالده شرطه باغلی عقد ، آنجق شرطك تحققی آنندن اعتباراً ، حكم افاده ایدر .

ماده ١٥٠
II. شرطك باغلی اولدیغی صره ده

شرط تحقق ایدنجه یه قدر بورجلی بورجك لایقی وجهله اداسنه مانع اوله جق هر نوع تصرفدن اجتناب ایتمكله مكلفدر. شرطه باغلی حقی تهلكه یه دوچار ایدیلان آلاجقلی ، آلاجنی مطلق اولان آلاجقلیلرك حقلرینی محافظه ایچون یاپمغه صلاحیتدار اولدقلری

تدبیرلری اتخاذ ایده‌بیلیر . شرطك تحققندن اول یاپیلان تملیکی هرتصرف، شرطك حکملرینی اخلال ایتدیکی نسبتده باطل اولور .

ماده ۱۵۱ — شرطك تحققندن اول تعهد اولونان شی ، کندیسنه تسلیم اولونان آله‌جقلی، شرطك

III . فاصله اثناسنده تحقق ایدن منفعتلر — تحققی حالنده ، فاصله اثناسنده اوشیدن الدیغی منفعتلره مالك اولور شرط تحقق ایتمزسه آلاجقلی الده ایتدیکی منفعتلری رد ایله مکلفدر .

ماده ۱۵۲ — انفساخی مشکوك برحادثه‌نك تحققنه تعلیق ایدیلن عقد، شرطك تحققی آنندن اعتباراً

ب. انفساخی شرطلر — حکم افاده ایتمز . قاعدةً انفساخ ماقبلنه شامل اولماز .

ماده ۱۵۳ — اکر شرط ، ایکی طرفدن برینك بالذات یاپماسی لازم اولمایان برشیئك اجراسندن

ج. مشترك حکملر

I . شرطك تحققی — عبارت ایسه اوطرفك وفاتی حالنده میراثجیسی آنك برینه قائم اولابیلیر .

ماده ۱۵٤ — شرطك تحققنه ، ایکی طرفدن بری حسن نیت قاعده‌لرینه مخالف بر حرکتله مانع

II. حیله‌لی ممانعت — اولورسه ، اوشرط تحقق ایتمش عد اولونور .

ماده ۱۵۵ — قانونه ویا اخلاقه (آدابه) مغایر برفعل ویا شرط ویا اهمال شرط‌ولا رق تأمین ایدلش

III ممنوع شرطلر — اولدیغی حالده بوشرطه باغلی اولان بورج حکمسز اولور .

اوچنجی فصل

پی آقچه‌سی، ضمان رجوع ، اجرت توقیفی وشرط جزائی

ماده ۱۵٦ — برکیمسه‌یه پی آقچه‌سی ویردیکی تقدیرده بونی‌ضمان رجوع اولارق ده‌کیل بلکه‌عقدك

ا . پی آقچه‌سی وضمان رجوع — انعقادینه دلیل اولمق اوزره ویرمش عد اولونور خلافنه محلی عادت ویا مقاوله اولمادقجه، پی آقچه‌سنی آلان مطلوبنه محسوب ایتمه‌یه‌رك آنی محافظه ایدر . ضمان رجوع، شرط ایدلدیکی حالده عاقدلردن هربری عقددن رجوع صلاحیتنی حائز عد اولونور . پی آقچه‌سی ویرمش اولان رجوع ایدرسه ویردیکنی ترك ایده‌ر وپی آقچه‌سنی آلمش اولان رجوع ایدرسه آلدیغنك ایکی مثلنی اعاده ایدر .

ماده ۱۵۷ — خدمت عقدنده مقاوله موجبنجه اجرتك برقسمی توقیف ایدلدیکی حالده خلافنه

ب . اجرت توقیفی — ویا عادت بولونمادقجه ؛ توقیف اولونان اجرت ، شرط جزائی اوله‌رق دکیل، بلکه استخدام ایدن کیمسه‌نك ضررینه قارشیلق اولمق اوزره طوتولمش عد اولونور . بوتوقیفات آنجق عمله‌اجرتنك تضمینات ایله محسوبی جائز اولدیغی نسبتده معتبراولور .

ماده ۱۵۸ — عقدك اجرا ایدلمه‌مسی ویا ناتمام اوله‌رق اجراسی حالنده تأدیه ایدلمك اوزره

ج. جزائی شرط — جزائی‌شرط قبول ایدلمش ایسه‌خلافنه مقاوله اولمادقجه آلاجقلی، آنجق یاعقدك اجراسنی

I . آلاجقلی‌نك حقی — ویاجزانك تأدیه‌سنی ایسته‌یه‌بیلیر . عقدك معین زمانده، ویا مشروط محلده اجرا ایدلمه‌مسی

۱ـ اجراایله اداآره‌سنده‌کی مناسبت — حالنده‌تأدیه اولنمق اوزره شرط جزائی قبول ایدلمش ایسه آلاجقلی هم عقدك اجراسنی

هم مشروط جزانك تأدیه‌سنی طلب ایده‌بیلیر . مکرکه آلاجقلی بوحقندن صراحةً فراغت ایتمش ویا قید احترازی درمیان ایتمکسزین ادایی قبول ایله‌مش اولسون . بورجلونك ، جزائی شرطی تأدیه ایله عقددن رجوع ایتمك حقنی اثبات ایده‌بیلمك صلاحیتی محفوظدر.

ماده ۱۵۹ . آلاجقلی ضرره دوچار اولماسه بیله جزا لازم اولور.

۲ـ جزا ایله ضرر آره‌سنده‌کی مناسبت

شرط اولونان جزا مقدارندن فضله ضرره دوچار اولان آلاجقلی بورجلینك بر قصوری اولدیغنی اثبات ایتمدکجه فضله‌سنی ایسته‌یه‌مز.

ماده ۱۶۰

۳ـ فسخ حالنده داننك قسماً وقوع بولان تأدیاته متعلق حقلری

جزائی شرطه متعلق حکملر قسماً واقع اولان تأدیاتك فسخ حالنده آلاجقلی‌یه قالمسی شرطنی متضمن اولان مقاوله‌یه‌ده تطبیق اولنور. تقسیطله صاتیشه دائر اولان حکملر باقیدر.

ماده ۱۶۱

III جزانك بطلانی وتنقیصی

عاقدلر جزانك مقدارینی تعیینده سربستدرلر. جزاء قانونه ویااخلاقه (آدابه) مغایر بر بورجی تأیید ایچون شرط ایدلمش یاخود خلافنه مقاوله اولمدیغی حالده بورجك ایفاسی بورجلونك مسئولیتنی ایجاب ایتمه‌ین احوال سببیله غیرممکن بر حاله کلمش اولورسه شرط اولونان جزانك تأدیه‌سی طلب ایدیله‌مز .

حاکم فاحش کوردیکی جزالری تنقیص ایله مکلفدر .

بشنجی باب

مطلوبك تملیکی ودینك نقلی

ماده ۱۶۲

آ . مطلوبك تملیکی

قانون ویاعقد ایله ویا ایشك ماهیتی ایجابی اوله‌رق منع ایدلمش اولمدقجه بورجلونك رضاسی آرامقسزین؛ آلاجقلی مطلوبنی اوچنجی برشخصه تملیك ایده‌بیلیر .

بورجلی آلاجغك تملیك ایدلمه‌مسی شرط ایدلمش اولدیغی بوشرطی احتوا ایتمه‌ین بر اقراربالکتابه‌یه استناد ایله مطلوبی تملك ایدن اوچنجی برشخصه قارشو ادعا ایده‌مز

ماده ۱۶۳

آ) عقدك شکلی

تحریری شکلده یاپلمش اولمادقجه مطلوبك تملیکی ، معتبر اولماز . بر مطلوبك تملیکنی وعد ایتمك، شکل مخصوصه تابع دکیلدر .

ماده ۱۶۴

I قانونی ویاقضائی تملیك

مطلوبك تملیکی قانون ویا محکمه قراری موجبنجه وقوع بولدیغی حالده بر کونا مراسمه تابع اولمقسزین واولکی آلاجقلی طرفندن اظهار رضا ایدلمسنه بیله احتیاج بولونمقسزین اوچنجی شخصلره قارشو درمیان ایده‌بیلیر.

ماده ۱۶۵

II تملیکك حکملری

۱ . بورجلونك وضعیتی

آ) حسن نیتله یاپیلان تأدیه

تملیك ویا تملك ایدن طرفندن مطلوبك تملیك اولوندیغی کندیسنه بیلدیرلمزدن مقدم اولکی آلاجقلی‌یه ومتوالی تملیکلر وقع اولمش ایسه مطلوبی تملك ایدنلردن ترجیحی لازم کلن بری وار ایکن دیکرینه حسن نیتله تأدیه‌ده بولونان بورجلی بری اولور.

ماده ۱۶۶
ب) تأدیه‌دن امتناع و تودیع

عائدیتی منازعه‌لی بولونان برمطلوبك بورجلوسی تأدیه‌دن امتناع ایده‌بیلیر و مطلوبی محکمه‌یه تودیع ایله دیندن بری اولور .
بورجلی مطلوبك منازعه‌لی اولدیغنی بیلدیکی حالده تأدیه‌ده بولورسه تهلکه و خساری کندیسنه عائد اولور . ایکی آلاجقلی آره‌سنده‌کی دعوی دردست رؤیت ودین معجل ایسه هر بری بورجلوی دینی اولان مبلغی تودیعه اجبار ایده‌بیلیر .

ماده ۱۶۷
ج) بورجلویه عائد دفعلر

بورجلی تملیکه واقف اولدیغی زمان تملیك ایده‌نه قارشو حائز اولدیغی دفعلری تملك ایده‌نه قارشی دخی درمیان ایده‌بیلیر .
بورجلونك مطلوبی تملیك ایدن ذمتنده تملیکه واقف اولدیغی زمان مؤجل بر آلاجغی وارایسه بو آلاجغك تملیك ایدیلن مطلوبدن صوکره معجلیت اکتساب ایتمش اولمامسی شرطیله دین ایله تقاص ایدلمه‌سنی طلب ایده‌بیلیر .

ماده ۱۶۸
۲ - متفرع حقلرك وسندلرك واسباب ثبوتیه‌نك دوری

بر مطلوبك تملیکنده تملیك ایدن کیمسه‌نك شخصنه خاص اولانلردن ماعدا رجحان حقلری ودیگر متفرع حقلر داخل اولور . تملیك ایدن کیمسه تملك ایده‌نه آلاجق سندینی تسلیم و موجود اسباب ثبوتیه‌یی و حقلرینی اظهار ایچون لزوملی اولان معلوماتی اعطا ایله مکلفدر . گچیکمش فائضلر اصل مطلوب ایله برلکده تملیك ایدلمش عد اولونور .

ماده ۱۶۹
۳ - ضمان

مطلوبك تملیکی عوض مقابلنده اجرا ایدلمش ایسه تملیك ایدن کیمسه آلاجغك تملیك زماننده موجودیتنی ضامندر . آیریجه تعهد ایتمدکجه بورجلونك عجزندن مسئول دکلدر .
تملیك مجاناً واقع اولمش ایسه تملیك ایدن کیمسه آلاجغك موجودیتنی دخی ضامن اولماز .

ماده ۱۷۰
ب) تأدیه‌مقامنه یاپیلان تملیك

تأدیه مقامنه قائم اولمق اوزره برمطلوب تملیك ایدیلوبده نه مقدار تنزیل ایدیله‌جکی تعیین ایدلمه‌مش ایسه تملك ایدن کیمسه آنجاق بورجلودن بالفعل تحصیل ایتدیکی یاخود لازم اولان اقدامی صرف ایله‌دیکی حالده تحصیل ایتمش اولدیغی مقداری کندی آلاجغنه محسوب ایتمکله مکلفدر .

ماده ۱۷۱
ج) ضمانك شمولی

تملیك ایدن ضمان ایله مکلف ایسه تملك ایده‌نه قارشی آنجق رأس المال وفائض اوله‌رق آلمش اولدیغی مقدار نسبتده مسئولدر . بوندن باشقا تملیکك موجب اولدیغی آلاجقلینك بورجلویه قارشی ثمره‌سز تعقیباتی دولاییسیله اختیار ایتدیکی مصرفلری ده ضامن اولور.
تملیك ، حسب القانون واقع اولمش ایسه اولکی آلاجقلی ، نه مطلوبك موجودیتندن ونه‌ده بورجلونك ادا قابلیتنه کفیلدر .

ماده ۱۷۲

بعض حقلرك تملیکنه مخصوص اوله‌رق قانوناً معین اولان حکملر ، باقیدر .

III خصوصی قواعدك محفوظیتی

ماده ١٧٣
ب . نقل دين
I مديون و نقل دين متعهدى

بر بورجلويه قارشى ياپيلان نقل دين تعهدى ، متعهدى يا دينى تأديه ايتمك ياخود آلاجقلينك رضاسنى استحصال ايدرك دينى اوزرينه آلمق صورتيله بورجلونك برائتنى تحصيله مجبور ايدر . بورجلى نقل دين متعهدينه قارشى نقل دين عقدندن متولد بورجلرينى ايفا ايتمدكجه متعهد عليهنه تعهدينى ايفا ايچون دعوا اقامه ايدهمز .
ديندن برائت ايتمهمش اولان اولكى بورجلى نقل دين متعهدندن تأمينات ايستهيهبيلير.

ماده ١٧٤
II نقل متعهدى ايله داين آراسنده عقد
١ ـ ايجاب وقبول

اولكى بورجلو يرينه يكيسنك قائم اولمسى وديندن برائى نقل دين متعهدى ايله آلاجقلى آراسندهياپيلهجق عقد ايلهوقوع بولور . بوعقدك ، ايجاب ايدلديكى؛ نقل دين متعهدىويا آنك مساعدهسيلهاولكى بورجلى طرفندن نقل دين مقاولهسنك آلاجقلىيه بيلديرلمسندن استدلال اولونابيلير .
آلاجقلينك رضاسى ياصريح اولورويا ايجاب حالدن آكلاشيلير. آلاجقلى قيداحترازى درميان ايتمكسزين نقل دين متعهدينك تأدياتىقبول ايدر ويابونك بورجلو صفتى ايله ياپديغى ديكر هرهانكى برمعاملهيه راضى اولورسه نقل دينى قبول ايتمش عد اولونور.

ماده ١٧٥
٢ ـ ابطال اولنان ايجاب

ايجاب ، آلاجقلى طرفندن هر زمان قبول ايدلهبيلير . شوقدركه نقل دين متعهدى ويابورجلى قبول ايچون برمهل تعيين ايدهبيلير وبومهلك انقضاسنه قدر آلاجقلى سكوت ايدرسه ايجاب رد اولونمش عد ايديلير .
نقل دين حقنده وقوع بولان ايجابك قبولندن اول يكى برنقل دين مقاولهسى ياپيلير ونقل دين متعهدى، آلاجقلىيه ايجابده بولونورسه ، برنجى ايجابى پايان برى اولور .

ماده ١٧٦
III بورجلونك دهكيشمهسنك حكمى
١ ـ دينك تفرعاتى

بورجلى دهكيشمش اولسهبيله بورجلونك شخصنه خاص اولانلردن ماعدا متفرع حقلر ، باقى اولور . بونكله برابر دينى تأمين ايچون بر رهن تأسيس ايتمش اولان اوچنجى شخص وكفيلك مسئوليتلرى آنجق نقل دينه راضى اولدقلرى حالده دوام ايدر .

ماده ١٧٧
٢ ـ استثنالر

نقل ايديلن دينه متفرع حقلرى درميان ايتمك حقى ، بورجلودن يكيسنه كچر .
آلاجقلى ايله ياپيلان عقددن خلافى آكلاشيلمادقجه يكى بورجلو اولكى بورجلونك داينه قارشى درميان ايدهبيلهجكى شخصى دفعلرده بولوناماز . يكى بورجلو نقل دينى توليد ايتمش اولان حادثهلردولاييسيله اولكى بورجلويه قارشى درميان ايدهبيلهجكى دفعلرى آلاجقلىيه قارشى استعمال ايدهمز .

ماده ١٧٨
IV عقدك ابطالى

نقل دين مقاولهسى ابطال ايدلديكى حالده حسن نيت صاحبى اوچنجى شخصلره عائد اولان حقلر باقى قالمقاوزره اولكى دين بوتون تفرعاتيله برلكده عودت ايدر.
بوندن باشقه عقدك ابطالى وايقاع اولنان ضرر كنديسنه اسناد اولنهميهجغنى نقل متعهدى اثبات ايدهمز ايسه آلاجقلى اولجه مؤسس تأميناتى ضايع ايتمسى دولاييسيله وياديكر هرهانكى برصورتله دوچاراولديغى ضررى نقل متعهدينه تضمين ايتديرهبيلير.

ماده ۱۷۹
۷ برمالملکك یاخود برتشبثك دیون ومطلوباتیله برابر تملیکی

برمالملکی ویا برتعهدی دیون ومطلوباتیله برابر اکتساب ایدن کیمسه بونی آلاجقلیلره اخبار ویا غزته‌لرله اعلان ایتدیکی تاریخدن اعتباراً آنلره قارشی بورجلردن مسئول اولور. وایکی سنه نهایته‌قدر اولکی بورجلو دخی یکیسیله برلکده متسلسلاً مسئول قالیر. بومدت، معجل دینلر ایچون اخبار ویا اعلان تاریخندن ودیکر دینلر ایچون معجلیت اکتساب ایتدکلری تاریخدن باشلار. دینلرك بووجه‌ایله نقلنه متعلق حکملر، اصل نقل دین عقدی اوزرینه مترتب حکملرك عینی‌در.

ماده ۱۸۰
VI برشیئك دیکریله برلشمه‌سی وشکلنی دکیشدیرمه‌سی

ایکی متعهد قارشولقلی آلاجق وویره‌جکلرینی بربرینه نقل ایتمك صورتیله برلشدیکی حالده هربرینك آلاجقلیلری برمالملکك تملیکندن طوغان حقلری حائز ویکی تعهد بوتون دینلردن مسئول اولور. تأسیس اولنان قوللکتیف وقوماندیت شرکتلری حقنده بوشرکتلرك اکتساب ایتدکلری شخصی تعهدلرك دینلرندن دولایی، عینی حکملر تطبیق اولونور.

ماده ۱۸۱
VII تقسیم وغیرمنقولك بیعی حالنده

میراث تقسیمنده‌کی ورهن‌ایله مقید غیرمنقوللرك بیعنده‌کی نقل دینلره متدائر خصوصی حکملر باقیدر.

ایکنجی قسم
عقدك مختلف نوعلری

آلتنجی باب
بیع وتراmpa

برنجی فصل
عمومی حکملر

ماده ۱۸۲
آ. ایکی طرفك حق ووظیفه‌لری عمومیت اعتباریله

بیع وبرعقددرکه اونکله بایع صاتیلان مالی مشترینك التزام ایتدیکی ثمنی مقابلنده مشتری‌یه تسلیم وملکیتی اوکا نقل ایله‌مك بورجنی تحمل ایده‌ر. خلافنه عادت ویا مقاوله موجود دکل‌ایسه بایع ایله مشتری بورجلری عینی زمانده ایفا ایتمکله مکلفدرلر. احواله کوره تعیینی ممکن اولان ثمن، تسمیه ایدلمش حکمنده‌در.

ماده ۱۸۳
ب. نفع وخسار

ایجاب حالدن ویا خصوصی شرطلردن متولد استثنالرك ماعداسنده صاتیلان شیئك نفع وخساری عقدك انعقادی آنندن اعتباراً مشتری‌یه انتقال ایده‌ر. بونکله برابر یالکز نوعاً تعیین ایدلمش اولان مبیعك آیرد ایدلمش اولماسی‌ده لازمدر وباشقا بریره کوندریله‌جك ایسه بایعك بومقصدله بیع اوزرندن یدینی رفع ایتمش بولونماسی‌ده شرطدر. تعلیقی شرط ایله یاپیلان عقدلرده تملیك ایدیلن شیئك نفع وخساری آنجاق شرطك تحققی آنندن اعتباراً اکتساب ایده‌نه کچر.

ایکنجی فصل

منقول بیعی

ماده ١٨٤
آ . موضوعی

منقول بیعی ، اراضیدن ویاغیر منقول اولمق اوزره طاپو سجلنه قید ایدیلن حقلردن باشقه هرتورلو شیئك بیعیدر. محصول ویا بیقیلماسی مطلوب بربنانك انقاضی ویاطاش اوجاغندن چیقاریله‌جق طاشلر کبی برغیر منقولدن آیرلدقدن صوکره منقول اولارق ملکیتی نقل ایدیله‌جك متمم جزؤلرك صاتیلمسی ده منقول بیعیدر .

ماده ١٨٥
ب . بایعك بورجلری
ا تسلیم
١ ـ تسلیم مصرفی

خلافنه عادت ویا مقاوله موجود دکیل ایسه اولچمك وطارتمق کبی تسلیم مصارفی بایعه سند یازمق ومبیعی قبض ایتمك ایچون یاپیلان مصارف مشتری‌یه عائددر .

ماده ١٨٦
٢ ـ نقل مصارفی

خلافنه عادت ویا مقاوله موجود دکیل ایسه صاتیلان شیئك محل تسلیمدن باشقه بریره نقلی لازم کلدیکی زمان نقل مصرفلری مشتری‌یه عائددر. مصرفسز تسلیم شرط ایدلمش ایسه بایع نقل مصرفلرینی اوزرینه آلمش عد اولونور . لیمان وکومرك مصرفی اولمقسزین تسلیم مقاوله ایدلمش ایسه بایع اخراجات ، ترانسیت وادخالات رسوملرینی اوزرینه آلمش عد اولونور ؛ فقط اشیانك مشتری طرفندن قبض ایدلدیکی زمانده استیفا ایدیلن استهلاك رسوملری درعهده ایتمش صاییلماز .

ماده ١٨٧
٣ ـ بایعك تمردی
ا) تجاری آلیم صاتیملر

تجاری معامله‌لرده تسلیم ایچون برزمان تعیین ایدلمش اولوبده بایع تمرد ایده‌رسه مشترینك تسلیم طلبندن واز کچه‌رك عدم ایفا سببی ایله ضرر وزیان ایسته‌یه‌جکی قبوله جواز واردر. مشتری ؛ تسلیمی ایسته‌مك نیتنده ایسه معین مدتك انقضاسنده بایعی بوندن خبردار ایتمسی لازمدر .

ماده ١٨٨
ب) تضمین بورجی
ضررك ناصل حساب ایدیله‌جکی

بورجی ایفا ایتمه‌ین بایع ، مشتری‌یه بویوزدن ترتب ایدن ضرری ضامن اولور . تجاری معامله سنده بایع ، بورجی ایفا ایتمزسه مشتری ثمن مبیع ایله کندیسنه تسلیم ایدلمه‌ین شیء یرینه بردیکرینی آلمق ایچون حسن نیتله ویردیکی ثمن آره‌سنده‌کی فرقی بایعه تضمین ایتدیره‌بیلیر . مبیع ، بورسه‌یه قید وقبول ایدلمش اولان ویافیئات جاریه‌سی بولنان اموالدن ایسه مشتری ، برینه بردیکرینی آلمغه محتاج اولمقسزین مبیعك ثمنی ایله تسلیم ایچون معین اولان کونك فیأتی آره‌سنده‌کی فرقی ضرر وزیان اولمق اوزره ایسته‌یه‌بیلیر .

ماده ١٨٩
اا ضبطه قارشی تأمینات

بایع ، صاتیلان شیئك براوچنجی شخص طرفندن بیعك عقدی زماننده موجود برحق سببی ایله تماماً ویاقسماً ضبط ایدلمه‌سندن مشتری‌یه قارشی مسئول وضامندر. مشتری ضبط تهلکه‌لرندن بیعك انعقادی زماننده خبردار ایدیسه بایع ، یالکز صورت مخصوصه‌ده التزام ایتدیکی کفالت حسبیله مسئول وضامن اولور. بایع اوچنجی شخصه عائد اولان حقی بیله‌رك کیزله‌مش ایسه ضمان ومسئولیتی رفع ویا تحدید یولنده قرارلاشمش اولان شرط باطلدر .

ماده ۱۹۰
۱ ـ اصول محاکمه
ا) دعوایی اخبار

مبیعك ضبطی ایله تهدید ایدیلن مشتری ، علیهنه اقامه ایدیلن دعوایی ضمانله مکلف اولان بایعه اخبار ایتدیکی زمان بایع ایجاب حاله نظراً و اصول محاکمه‌یه توفیقاً یا مشتری لهنده دعوایه مداخله ویاخود مشتری مقامنه قائم اولارق اوچنجی شخصه قارشی خصومت و مدافعه‌ده بولونمغه مجبوردر . اخبار ، مداخله و مدافعه‌یه مساعد بر زمانده یاپلمش ایسه مشترینك علیهنده حاصل اولان نتیجهٔ حکمیه مشترینك حیله‌سی ویاآغیر برخطاسی اثری اولدیغی اثبات ایدلمدکجه بایعه‌ده ساری اولور. دعوانك اخبار ایدلمه‌مسی مسئولیتی بایعه قابل اسناد اولمایان احوالده بایع کندیسنه زمانده خبر ویرلمش اولمسی فرض وتقدیرنده نه درجه‌ده‌ها مساعد بر نتیجهٔ حکمیه استحصال ایدیله‌بیله‌جکنی اثبات ایدرسه مسئولیتدن اودرجه‌ده بری اولور .

ماده ۱۹۱
۲) محکمه قراری اولمقسزین اعاده

مشتری بایعی وقتنده دعوادن خبردار و کندی نامنه مدافعه و خصومتده بولونمسنی طلب و اخطار ایدوبده دیکله‌نه‌مه‌مش ایسه اوچنجی شخصك مبیع اوزرنده‌کی حقنی حکم بکله‌مکسزین حسن نیتله طانمش یاخود استحقاق مدعیسیله صلح عقد ایتمش اولسه بیله بایعه ضمان ترتب ایدر .

ماده ۱۹۲
۳ ـ مشترینك حقلری
أ ـ تماماً ضبط حالنده

مبیعك تماماً ضبط اولنمسی حالنده بیع منفسخ عد اولونور. ومشتری بایعدن آتیده‌کی مطالبه‌ده بولنه‌بیلیر .

۱ ـ مبیعدن استحصال ایتدیکی ویا استحصالنی اهمال ایتدیکی ثمره‌لر تنزیل ایدلمك اوزره تأدیه ایتمش اولدیغی ثمنك فائضیله برلکده اعاده‌سی .

۲ ـ مبیعی ضبط ایدن اوچنجی شخصدن مطالبه ایده‌میه‌جکی صرفیاتی .

۳ ـ دعوایی بایعه اخبار ایتمکله اجتناب ایدلمسی ممکن اولانلر مستثنا اولمق اوزره بوتون محاکمه مصرفلرینه محاکمه خارجنده‌کی مصرفلری .

٤ ـ دوغریدن دوغری‌یه مبیعك ضبطندن متولد دیکر ضرر وزیانلر .

بایع هیچ برخطانك کندیسنه قابل اسناد اولمادیغنی اثبات ایتمدکجه مشتری‌یه مبیعك ضبطی یوزندن ترتب ایدن دیکر هردرلو ضرری‌ده تضمین ایتمکله مکلفدر .

ماده ۱۹۳
ب ـ قسماً ضبط حالنده

صاتیلان شی قسماً ضبط ایدلدیکی یاخود بایعك کفیل اولدیغی عینی بر مکلفیتله تقیید ایدلمش بولندیغی حالده مشتری بیعك فسخنی طلب ایده‌میوب یالکز بویوزدن دوچار اولدیغی ضررك تضمینی ایسته‌یه‌بیلیر . شوقدرکه مبیعك بوعیبنی بیلمش اولسه آنی صاتین آلمایاجغی قرینهٔ حالدن آکلاشیلیورسه هرحالده فسخی دعوا ایده‌بیلیر . بو تقدیرده مشترینك بایعه مبیعك ضبط ایدلمه‌ین قسمنی اوزمانه قادار استحصال ایتمش اولدیغی منفعتلرله برلکده اعاده ایتمسی لازم کلیر .

ماده ۱۹٤
III ـ مبیعك عیبدن سالم

بایع مشتری‌یه قارشی مبیعك ذکر و وعد ایتدیکی وصفلرینی متکفل اولدیغی کبی مادی ویاحقوقی برسببله قیمتی ویامقصود اولان منفعتنی ازاله ویا اهمیتلی برصورتده تنقیص ایدن

اولماسی تکفل
١ - موضوعی
١ - عمومی نقطهٔ نظردن

عیبلردن سالم بولونماسیده متکفلدر . بایع بوعیبلرك موجودیتنی بیلمه‌سه‌بیله آنلردن مسئولدر .

ماده ١٩٥
ب - حیوان آلیم صاتیمنده

حیوان آلیم صاتیمنده بایع تحریراً کفالت ایتمدکچه یاخود مشتری‌یی اغفال ایتمش اولمادقچه تکفلی ایتمش عد اولنماز .

ماده ١٩٦
٢ - تکفله قارشی

بایع مبیعك عیبنی مشتریدن حیله‌ایله کیزله‌مش ایسه بیعده تکفلی حکمنی اسقاط ویا تحدید ایدن هر شرط باطلدر .

ماده ١٩٧
٣ - مشترینك بیلدیکی عیبلر

بایع مشترینك بیع زماننده معلومی اولان عیبدن مسئول اولمادیغی کبی مبیعی کافی درجه‌ده معاینه ایتمکله فرق ایتمش اوله‌جغی عیبدن‌ده آنجق بونك موجود اولمدیغنی تأمین ایتمش ایسه مسئول اولور .

ماده ١٩٨
٤ - کشف ومعاینه وبایعه اخبار

مشتری قبض ایتدیکی مبیعك حالنی عرف وعادته کوره امکان حاصل اولور اولماز معاینه ایتمك بورجی ایله مکلف اولوب مبیعده بایعك تحت تکفلنده اولان بر عیب کوردیکی زمان بونی درحال بایعه اخبار ایتمسی لازمکلیر . بونی اهمال ایتدیکی حالده مبیعی قبول ایتمش صاییلیر . مکرکه مبیعده عادی بر معاینه ایله میدانه چیقاریله‌میه‌جق بر عیب بولونسون . بوقبیلدن بر عیب صوکره‌دن میدانه چیقارسه درحال بایعه اخبار ایدلملیدر . عکسی تقدیرده مبیع بوعیب ایله برابر قبول ایدلمش عد اولونور .

ماده ١٩٩
ب) حیوان آلیم صاتیمنده

حیوان آلیم صاتیمنده کفالت مدتی تحریراً تعیین ایدلمه‌مش اولوبده کفالت حیوانك بر وصفنه متعلق دکل ایسه مبیعده کشف ایدیلن عیبدن بایعك مسئولیتی ، تسلیم واقع اولدیغی ویا مشترینك قبضده تمردی تحقق ایتدیکی کوندن اعتباراً طقوز کون ایچنده بایعه اخبار ایدلمکله برابر حیوانك اهل وقوف معرفتیله معاینه‌سنك اجراسی ینه بومدت ظرفنده مرجعندن طلب اولونماسنه متوقفدر . حاکم ، اهل وقوف راپورینی سربستجه تقدیر ایدر .

ماده ٢٠٠
٥ - بایعك حیله‌سنه مترتب حکملر

مشتری‌یی اغفال ایتمش اولان بایع عیبك کندیسنه وقتنده اخبار ایدلمه‌مش اولدیغنی ایلری سوره‌رك مسئولیتدن قورتیله‌ماز .

ماده ٢٠١
٦ - باشقه محلدن واقع اولان بیع

باشقه بر محلدن کوندریلن مبیعك عیبلی اولدیغنی ادعا ایدن مشتری بولندیغی یرده بایعك ممثلی ، یوق ایسه مبیعك محافظه‌سی ایچون لازم کلن تدبیرلری موقتاً اتخاذ ایتمکله مکلفدر . مشتری عیبلی اولدیغنی ادعا ایتدیکی مبیعی محافظه ایچون ایجاب ایدن تدبیرلری یاپمقسزین بایعه کوندره‌مز . مشتری وقت غیب ایتمکسزین مبیعك حالنی اصولاً تصدیق ایتدیرمکله مکلفدر . عکس حالده ادعا اولنان عیبك مبیع کندیسنه واصل اولدیغی زمان موجود بولوندیغنی اثبات ایتمکله مجبور اولور . مبیعك آز زمانده بوزولمق قورقوسی وار ایسه مشترینك آنی بولوندیغی یرده مرجعی

معرفتیله صاتدیرمغه صلاحیتی وحتی بایعك منفعتی بویله اقتضا ایدییورسه مجبوریتی واردر . مشتری هرحالده بایعی سرعت ممکنه ایله کیفیتدن خبردار ایتمکله مکلف وایتمدیکی تقدیرده ضرر وزیان دعواسنه معروضدر .

ماده ۲۰۲
۷ ـ تکفله مستند دعوی
آ ـ بیعك فسخی یاخود ثمنك تنزیلی

بایعك تکفلی آلتنده‌کی مبیعك عیبی آکلاشیلدیغی زمان مشتری مخیردر . دیلرسه مبیعی رده حاضر اولدیغنی بیانله بیعك فسخ ایدلمه‌سنی ، دیلرسه مبیعی آلیقویوب قیمتنك نقصانی مقابلنده ثمنك تنزیل اولونمسنی دعوا ایدر . حاکم مشترینك رد مبیع دعواسی اوزرینه بیعك فسخنی ایجاب حال محق کوسترمه‌یورسه ثمنك تنزیلی ایله اکتفا ایده‌بیلیر . قیمتنك نقصانی ثمن مبیعه مساوی ایسه مشتری آنجق بیعك فسخنی طلب ایده‌بیلیر.

ماده ۲۰۳
ب ـ مبیعك تبدیلی

مبیع مقداری معین مثلیاتدن ایسه مشتری دیلرسه فسخ ویا تنزیل ثمندن هیچ برینی طلب ایتمه‌یوب مبیعك عیبدن عاری مثلیله ده‌کیشدیرلمسنی دعوا ایده‌بیلیر . مبیع باشقه بر یردن کوندریلیورسه بایعك ده مشتری‌یه درحال عیبدن عاری مثلنی تسلیم ومشترینك دوچار اولدیغی ضرری تماماً تضمین ایدرك علیهنه اقامه ایدیله‌جك دعوادن قورتلمغه صلاحیتی واردر .

ماده ۲۰۴
ج ـ مبیعك ضیاعی حالنده بیعك فسخی

مبیعك عیب سببی ایله ویاخود قضاءً تلف وضیاعه ویا خساره اوغراماسی عیبدن دولایی فسخ دعوایه مانع اولماز . بوتقدیرده مشترینك رد ایله مکلف اولدیغی شی مبیعدن النده قالاندر . مبیع مشترینك تقصیری یوزندن تلف اولمش یاخود مشتری آنی باشقه‌سنه تملیك ویاشکلنی تغییر ایتمش ایسه آنجق قیمت نقصانسنه مقابل ثمنك تنزیلنی دعوا ایده‌بیلیر .

ماده ۲۰۵
۸ ـ فسخك حکملری
آ ـ عمومی صورتده

بیع فسخ ایدیلنجه مشتری بایعه مبیع ایله برابر آندن استحصال ایتدیکی منفعتلری اعاده ایتمکله مکلفدر . بایعك مشتری‌یه آلمش اولدیغی ثمنی فائضیله برابر اعادهٔ ایتدکدن باشقه مبیعك تماماً ضبطی حالنده اولدیغی کبی محاکمه مصرفیله مشترینك مبیعه واقع اولان صرفیاتنی أوده‌مه‌سی لازمدر .

بایع بونلردن ماعدا مشتری‌یه عیبلی مال تسلیم ایتمسندن دوغریدن دوغری‌یه تولد ایتمش اولان ضرری‌ده آیریجه تضمین ایتمکه مجبوردر . بایع کندیسنه هیچ بر قصور اسناد ایدیله‌مه‌یه‌جکنی اثبات ایتمدکجه مشترینك دیکر هرتورلو ضررلرینی تضمین ایتمکه بورجلودر .

ماده ۲۰۶
ب ـ بردن زیاده مالك بیعی حالنده فسخ

بردن زیاده شی ویا پارچه برلکده صاتیلمش اولوبده بونلردن بعضیسی عیبلی چیقدیغی حالده فسخ آنجق عیبلی چیقانلر حقنده ، دعوا اولونه‌بیلیر . شوقدارکه عیبلی قسمك دیکرلرندن تفریقی مشتری‌یه ویا بایعه اهمیتلی برضرر حصوله کلمکسزین ممکن اولمازسه فسخك بوتون مبیعه تشمیلی ضروری اولور . مبیعك اصلی حقنده بیعك فسخی ، آیری ثمن بیان ایدیله‌رك صاتیلمش اولسه بیله تفرعاتنه‌ده شامل اولور. اما تفرعاتی حقنده‌کی فسخ مبیعك اصلنه شامل اولماز .

ماده ۲۰۷
۹ ـ مرور زمان

بایع دها اوزون مدت ایچون کفالت ایتمه‌مش ایسه مبیعی عیبه قارشی تکفلدن متولد هرتورلو دعوا مبیعده‌کی عیب دها صوکره میدانه چیقسه‌بیله مشتری‌یه تسلیم وقوعندن اعتباراً برسنه کچمکله ساقط اولور. فقط مشترینك بایع طرفندن علیهنه اقامه ایدیلن دعوایه قارشی مبیعك تسلیمندن اعتباراً برسنه کچمکسزین اخبار ایتدیکی عیبدن دولایی دفع دعوا حقی سنه کچمکله ساقط اولمایوب دوام ایدر.
بایع مشتری‌یی اغفال ایتمش ایسه بو برسنه‌لك مرور زماندن استفاده ایده‌مز.

ماده ۲۰۸
ج ـ مشترینك بورجلری
۱ ـ ثمنك اداسی ومبیعك قبضی

مشتری عقد بیعده مقرر اولان صورته توفیقاً ثمنی ادا وکندیسنه مقرر اولان شرائط دائره‌سنده عرض ایدیلن مبیعی قبض ایتمکله مکلفدر. خلافنه عادت ویا مقاوله موجود دکیل ایسه قبضك درحال وقوعی لازمدر.

ماده ۲۰۹
II ثمنك تعیینی

مشتری قطعی سپارش یاپمش فقط ثمنی تعیین ایتمه‌مش ایسه بیع سپارشك یوم ومحل اجراسنده‌کی فیأت جاریه اوزرندن عقد ایدلمش صاییلیر. ثمن، مبیعك وزننه کوره حساب ایدیلیورسه طاراسی تنزیل اولونور. تجارتده بعض امتعه‌نك ثمننك وزن غیر صافی اوزرندن یاخود معین برمقدار ویا یوزده شوقدر تنزیل ایدیله‌رك حساب ایدلمسی یولنده‌کی خصوصی تعامللر محفوظدر.

ماده ۲۱۰
III ثمنه استحقاق وثمنك فائضی

خلافنه مقاوله موجود دکل ایسه مبیع مشترینك یدینه کیرنجه بایع ثمنه مستحق اولور. عادت بویولده ایسه یاخود مشتری مبیعدن ثمره ویا دیکر تورلو حاصلات استیفا امکانی الده ایتمش ایسه ثمن مبیع مجرد دعوایه نظراً مشتری طرفندن وقوعه کلن تمرداوزرینه مترتب احکامدن باشقه حقی هیچ براخطاره‌حتی یاپیلمقسزین فائضه تابعدر.

ماده ۲۱۱
۱۷ مشترینك تمردی بایعك فسخ حقی

مبیع آنجق ثمنك تأدیه‌سندن صوکره ویا تأدیه‌سی عقیبنده تسلیم ایدلمك لازم کلن احوالده مشتری تأدیه‌دن تمرد ایدرسه بایع هیچ برمراسمه محتاج اولمقسزین بیعی فسخ ایده‌بیلیر.
فقط بوحقنی استعمال ایتمك ایسته‌یورسه کیفیتدن مشتری‌یی درحال خبردار ایتمکله مکلفدر. مبیع، مشتری‌یه تسلیم ایدلمش ایسه بایع بوحقی صراحةً محافظه ایتمش اولمادقجه بیع فسخ ایدوب مبیعی استرداد ایده‌مز.

ماده ۲۱۲
۲ ـ ضرروزیان وتصل حساب ایده‌جکی

تجاری معاملاتده بایع، ثمن مبیعی تأدیه‌ده تمرد ایدن مشتریدن بوثمنله مبیعی دیکرینه حسن نیتله صاتدیغی ثمن آراسنده‌کی فرقدن عبارت اولان ضرر و زیانی ایسته‌یه‌بیلیر.
مبیع بورسه‌ده مقید اولان ویا فئ جاریسی بولونان امتعه‌دن ایسه بایع بونی دیکرینه صاتمغه محتاج اولمقسزین مبیعك ثمنی ایله تأدیه ایچون معین اولان وعده کونننك فیأتی آراسنده‌کی فرقی ضرر وزیان اولمق اوزره مشتریدن طلب ایده‌بیلیر.

اوچنجی فصل

غیر منقول بیعی

ماده ۲۱۳
آ . عقدك شكلی

غیر منقول بیعی معتبر اولمق ایچون رسمی سنده ربط ایدلمك شرطدر . غیر منقوله دائر بیع وعدی وبیع بالوفا واستملاك مقاوله‌سی رسمی سنده ربط ایدلدكجه معتبر دكلدر.

مقاوله‌دن متولد شفعه حقی ایچون تحریری شكل كافیدر .

ماده ۲۱٤
ب . شرطله بیع وملكیتك محافظه‌سی

بر غیر منقولك شرطله بیعی حالنده شرط تحقق ایتمدكجه بیع ، طاپو سجلنه قید ایدلمز .

ملكیتك بایع عهده‌سنده محفوظیتنه دائر اولان شرط دخی تسجیل اولونماز .

ماده ۲۱٥
تكفل

خلافنه مقاوله موجود دكیل ایسه صاتیلان غیر منقولك بیع سندنده یازیلی اولان مقدارینی احتوا ایتمدیكی تقدیرده بایع نقصانی مشتری‌یه تضمین ایتمكله مكلفدر .

صاتیلان غیر منقولك رسمی بر مساحه‌یه مستنداً سجلده یازیلی اولان مقدارینی احتوا ایتمدیكی تقدیرده بایع تعهد مخصوص آلتنه كیرمه‌مش ایسه تضمین ایله مكلف دكلدر .

بر بنانك عیبلی اولمسندن متولد وتكفله مستند دعوالر ملكیتك دوروندن بش سنه كچمكله ساقط اولور .

ماده ۲۱٦
د ـ منفعت ومخاطره

مبیعك مشتری طرفندن قبض ایدلمه‌سی ایچون مقاوله ایله بر مدت تعیین ایدلدیكی حالده آنك نفع وخساری مشتری‌یه انتقال ایتمه‌سی اصلدر .

ماده ۲۱۷
هـ . منقول بیعی حقنده‌كی حكملره مراجعت

منقول بیعنه متعلق احكام قیاس طریقیله غیر منقول بیعنه‌ده تطبیق اولنور .

دردنجی فصل

بیعك بعض نوعلری

ماده ۲۱۸
(آ . نمونه اوزرینه بیع

نمونه اوزرینه بیعده نمونه كندیسنه تودیع ایدیلان طرف یدنده‌كی نمونه‌نك كندیسنه تسلیم ایدیلان نمونه اولدیغنی اثباته مجبور اولمایوب نمونه‌نك شكلی ده كیشسه بیله بو تغیر معاینه‌نك ایجابات ضروریه‌سندن ایسه سوزیله تصدیق اولنور . دیكر طرفك هر حالده خلافنی اثباته حقی واردر .

نمونه مشترینك ولو قصوری اولمقسزین یدنده بوزولمش ویا ضیاعه اوغرامش ایسه بایع مبیعك نمونه‌یه موافقتی اثبات ایله مكلف طوتولمایوب عكسنی ادعا ایدن مشترینك اثبات ایتمه‌سی لازم كلیر .

ماده ۲۱۹

ب . تجربه‌ومعاینه‌شرطیله بیع

I ماهیتی

تجربه ویا معاینه شرطیله بیعده ، مشتری مبیعی قبول ویاخود رد ایتمکده سربستدر.
مبیع ، مشترینك یدینه کچمش اولسه بیله قبول ایدیلنجه‌یه قدر بایعك ملکنده قالیر .

ماده ۲۲۰

II بایعك نزدنده معاینه

معاینه بایعك نزدنده اجرا ایدلمك ایجاب ایدوب‌ده مشتری مبیعی مقاوله‌نك ویاعادتك تعیین ایتدیکی مدت ایچنده قبول ایتمدیکی حالده بایع سربست اولور .
بویله بر مدت تعیین ایدلمه‌مش ایسه بایع ، مناسب بر مدت کچدکدن صوکره مبیعی قبول ویا رد ایتمسنی مشتری‌یه اخطار ایده‌بیلیر . درحال جواب ویرلمزسه سربست اولور .

ماده ۲۲۱

I مشتری نزدنده معاینه

مبیع معاینه ایدلمکسزین مشتری‌یه تسلیم ایدلدیکی تقدیرده مقاوله‌نك ویاعادتك تعیین ایتدیکی مدت ایچنده وبویله بر مدت تعیین ایتمش دکل ایسه بایعك اخطاری عقبنده مشتری بیعی قبول ایتمدیکنی بیان ویا بایعه رد ایتمزسه بیع تکمل ایتمش عد اولنور .
مشترینك ثمنی قید احترازی بیان ایتمکسزین تماماً ویا قسماً تسویه ویا مبیعی تجربه ایچون ضروری اولان صورتدن باشقه بر صورتده تصرف ایله‌مسیله‌ده بیع تمام اولمش اولور .

ماده ۲۲۲

ج . تقسیطله بیع

I بایعك مخیرلکی

منقول بر مال ثمنی تقسیطله تسویه ایدلمك شرطیله بیع وتسلیم ایدیلوبده مشتری تقسیطلردن برینی تأدیه‌دن تمرد ایتدیکی حالده بایع او تقسیطك تأدیه‌سنی طلب ایده‌بیله‌جکی کبی کندیسی ایچون بو حقی محافظه ایتمش ایسه مبیعك ملکیتنی ادعا ویا بیعی فسخ ایده‌بیلیر .

ماده ۲۲۳

II بایعك دیکر حقلری

مبیعك ملکیتنی ادعا ایدن بایع حقنده ملکیتی محافظه شرطنه متعلق اولان حکملر تطبیق اولنور .
بایع بیعی فسخ ایتدیکی حالده بایع ومشترینك هر بری دیکرندن آلدیغی شیئی اعاده ایله مکلفدر . بایع هر حالده مناسب بر بدل ایجار طلب ایده‌بیله‌جکی کبی ، مبیع بوزولمش ایسه تضمینات دخی ایسته‌یه‌بیلیر . مشتری‌یه بونلردن زیاده بر شیء تحمیل ایدن مقاوله‌لر باطلدر .

ماده ۲۲۴

III معجلیت شرطلری

تقسیطلردن برینك عدم تأدیه‌سی حالنده مجموع ثمنك معجلیت کسب ایتمسی شرط ایدلمش ایسه بایعك بو شرطدن استفاده ایده‌بیلمسی مشترینك ایکی متوالی تقسیطی ویرمکدن تمرد ایتمسنه وبو ایکی تقسیط مجموعنك ثمنك لااقل اونده برینی تشکیل ایتمسنه متوقفدر .

ماده ۲۲۵

د . مزایده

I بیعك انعقادی

جبری مزایده‌لرده بیع مزایده مأمورینك احاله‌سیله منعقد اولور .
هر کسك اشتراك ایده‌بیلدیکی اختیاری وعلنی مزایده‌لرده بیع بایعك احاله‌سیله منعقد اولور. بایع بوکا مخالف بر آرزو بیان ایتمه‌مش ایسه مزایده‌یی اداره ایدن کیمسه‌نك مزایده ایدیلن مالی الکچوق ویره‌نه احاله ایتمکه حقی واردر .

ماده ۲۲٦

II مزایده‌نك بطلانی

قانونه ویا خلاقه (آدابه) مغایر ترتیباتله مزایده‌یه فساد قاریشدیرلمش ایسه هر علاقه‌دار طرفندن اون کون ظرفنده اعتراض ایدیله‌بیلیر . بو اعتراض ، جبری مزایده‌لرده اجرا وافلاس معامله‌لرینه نظارت ایدن مقاملره ودیکر حاللرده محکمه‌یه عرض اولنور .

ماده ٢٢٧

III مزایده‌یه اشتراك ایده‌نك نه‌زمان ملزم اولاجغی
١ ـ عمومیت اعتباریله

مزایده‌یه اشتراك ایدن کیمسه بیع ایچون معین اولان شرطلر دائره‌سنده تکلیفیله ملزم اولور خلافنده برشرط موجود دکل ایسه بی سوره‌رك ملزمیتی کندیسندن فضله ویرن ظهور ایتمسیله یاخود تکلیفنك مزایده ختامنده معتاد اولان ندالر عقبنده قبول اولونمایارق احاله‌نك اجرا ایدلمه‌مسیله زائل اولور .

ماده ٢٢٨

٢ ـ غیرمنقولك مزایده‌سی

غیر منقول مزایده‌سنده احاله‌نك ویا رد احاله‌نك مزایده عقبنده وقوعی لازمدر . بی سوره‌ن کیمسه‌نك مزایده‌دن صوکره مزایده‌نك امتدادینی متضمن شرط باطلدر. شوقادارکه بوحکم جبری مزایده‌لر ایله احاله‌نك برمرجع رسمی طرفندن تصدیقه محتاج اولدیغی حاللرده تطبیق اولونماز .

ماده ٢٢٩

IV تأدیه‌نك پشین اولمسی لزومی

خلافی، بیعده شرط ایدلمه‌مش ایسه احاله بدلنك پشین تأدیه‌سی لازمدر. احاله بدلی پشین ویا بیع شرطلرینه توفیقاً تسویه ایدلمزسه بایع بیعی درحال فسخ ایده‌بیلیر .

ماده ٢٣٠

V تکفل

مزایده شرطنامه‌سنده صریح برتعهدك بولونمسی ویا مزایده‌یه اشتراك ایدنلره قارشی برحیله یاپیلمش اولمسی حاللری مستثنا اولمق اوزره جبری مزایده‌لرده تکفله محل یوقدر. مزایده ایله مال آلان کیمسه اومالی طاپو سجلنه وبیع شرطلرینه وقانونه نظراً معین اولان حالی ومکلفیتلری ایله مالك اولور .

اختیاری وعلنی مزایده‌لرده بایع عادی بیعده اولدیغی کبی مبیعك تکفلی ایله مکلفدر. شوقادارکه حیله‌سندن متولد اولاندن ماعدا تکفللرده اصولی دائره‌سنده اعلان ایدیلن بیع شرطلری ضمننده تخلص ایده‌بیلیر .

ماده ٢٣١

VI ملکیتك انتقالی

مزایده ایله منقول برمال آلان کیمسه آنك ملکیتنی احاله آننده اکتساب ایدر . مزایده‌دن آلنان غیرمنقولك ملکیتی آنجق طاپو سجلنه قید ایدلمکله مشتری‌یه انتقال ایدر . مزایده مأموری احاله‌سی بیع ضبطنامه‌سنده کوستریلن غیر منقولك مشتری نامنه تسجیل ایدلمسنی درحال طاپو مأمورینه تبلیغ ایدر .

جبری مزایده‌لرك جریانی صیراسنده‌کی احاله‌لره متعلق حکملر باقیدر .

بشنجی فصل

ترامپا

ماده ٢٣٢

آ . ترامپا بیع احکامنه تابعدر

بیع احکامی ترامپاده‌ده تطبیق اولونور . شویله‌که ترامپا ایدنلردن هربری اعطاسنی تعهد ایتدیکی شیئه نظراً بایع وکندیسنه ویرلمسی تعهد اولونان شیئه کوره مشتری حکمنده طوتیلور.

ماده ٢٣٣

ب . تکفل

ترامپا صورتیله آلدیغی شیء یدندن ضبط اولونان یاخودآنی عیبندن دولایی رد ایدن طرف مخیردر . دیلرسه ضرر و زیانی دیکر طرفه تضمین ایتدیرر ، دیلرسه ویرمش اولدیغی شیئی استرداد ایدر.

برنجی باب
هبه

ماده ٢٣٤
آ . موضوعی

هبه ، حیاتده اولان کیمسه‌لر آراسنده برتصرفدرکه آنکله بر کیمسه ؛ مقابلنده برعوض تعهد ایدلمکسزین مالنك تمامنی ویا برقسمنی دیکر بر کیمسه‌یه تملیك ایدر.
هنوز اکتساب ایدلمه‌مش اولان بر حقدن فراغت یاخود بر وراثتی رد ایتمك هبه ده کیلدر . اخلاقی بر وظیفه‌نك ایفاسی ده هبه صاییلماز .

ماده ٢٣٥
ب . هبه‌یه اهلیت
I ـ واهبك

قاری قوجا مالنك اداره‌سی اصولندن یاخود وراثت حقندن نشأت ایدن تحدیدات محفوظ قالمق اوزره مدنی حقلرینی استعمال صلاحیتنه صاحب اولان هرکس هبه یاپابیلیر .
تصرفه اهل اولمایانك مالی آنجق قانونی ممثللرینك مسئولیتلری قیدیله و وصایت حقنده‌کی احکامه رعایتله هبه اولونابیلیر.
برهبه‌یی تعقیب ایدن سنه ایچنده باشلایان برمحاکمه نتیجه‌سنده واهبك اسرافندن دولایی حجرینه حکم اولونورسه اوهبه صالح محکمه‌سنجه ابطال اولونابیلیر .

ماده ٢٣٦
II هبه‌یی قبول ایده‌نك

مدنی حقلرینی استعمال صلاحیتندن محروم اولان کیمسه تمییز قدرتنه مالك ایسه هبه‌یی قبول و بوسیله مالا اکتساب ایده‌بیلیر فقط اوکیمسه‌نك قانونی ممثلی کندیسنی هبه‌یی قبولدن منع ویا هبه اولونان شیئك اعاده‌سنی امر ایدرسه هبه کأن لم یکن ویا مردود اولور .

ماده ٢٣٧
ج شکل
I ألدن هبه

ألدن هبه ، واهبك برشیئی موهوب لهه تسلیم ایتمسیله وجود بولور . غیر منقولك ویا برغیرمنقول اوزرنده‌کی عینی حقلرك هبه‌سی آنجق طاپو سجلنه قید ایدلمکله تمام اولور .
بوتسجیل آنجق معتبر بر هبه تعهدینه استناداً یاپیلابیلیر .

ماده ٢٣٨
II هبه وعدی

هبه تعهدینك معتبر اولماسی تحریری اولماسنه متوقفدر . بر غیر منقولك یاخود غیر منقول اوزرنده‌کی عینی برحقك هبه‌سی تعهدی آنجاق رسمی سندله یاپیلمش ایسه معتبر اولور .
هبه تعهدی تنفیذ ایدیلنجه ألدن یاپیلمش هبه کبی اولور .

ماده ٢٣٩
III قبولك نتیجه‌لری

بر کیمسه دیکرینه هبه ایتدیکی مالی ، دیکر مالارندن بالفعل تفریق ایتمش اولسه‌بیله موهوب لهك قبولنه قدر هبه‌سندن رجوع ایده‌بیلیر .

ماده ٢٤٠
د . شرطلری ومکلفیتلری
عمومیت اعتباریله

هبه شرطله یاخود مکلفیتله تقیید اولونه‌بیلیر . تنفیذی واهبك أولومنه باغلی هبه‌ده وصیت حکمی جریان ایدر .

ماده ۲٤۱
II شرطك اجراسی

واهب مقاوله موجبنجه موهوب له طرفندن قبول ایدلمش اولان مکلفیتك اجراسنی طلب ایده‌بیلیر . عامه‌نك منفعتی ایچون موهوب لهه تحمیل ایدلمش اولان مکلفیتك اجراسنی طلب ایتمك صلاحتی واهبك وفاتندن صوکره مرجع عائدینه انتقال ایدر.
هبه ایدیلان شیئك قیمتی مصرفی قورومازو مصرف فضله‌سی کندیسنه تسویه ایدلمزسه موهوب لهك مکلفیتی اجرادن امتناع ایتمکه حقی واردر .

ماده ۲٤۲
III رجوع شرطلری

واهب ، موهوب لهك کندیسندن اول وفاتی حالنده هبه ایدیلن شیئك ملکنه رجوع ایتمسنی شرط ایده‌بیلیر .
هبه ایدیلن غیرمنقوله ویا برغیرمنقول اوزرنده‌کی عینی حقه تعلق ایدن رجوع شرطی طاپو سجلنه شرح ویرله‌بیلیر .

ماده ۲٤۳
هـ واهبك مسئولیتی

واهب حیله‌دن ویا آغیر دقتسزلکدن ماعدا احوالده هبه‌دن نشأت ایدن ضرردن موهوب لهه قارشی مسئول اولمایوب آنجق هبه ایدیلن شیئك ویا آلاجغك تکفلنی وعد ایتمش ایسه بونکله مکلفدر .

ماده ۲٤٤
و ابطال
I هبه ایدیلن مالارك استردادی

واهب آشاغیده‌کی حاللردن بری وقوعنده الدن یاپدیغی هبه‌دن ویا تنفیذ ایتدیکی تعهدندن رجوع وموهوب لهك ألنده حالاً نه قالمش ایسه آنك اعاده‌سنی دعوا ایده‌بیلیر .
۱ ــ موهوب له واهبه یاخود یقینلرندن برینه قارشی آغیر برجرم ارتکاب ایدرسه.
۲ ــ موهوب له واهبه ویا عائله‌سی ایچون قانوناً مکلف اولدیغی وظیفه‌لره قارشی اهمیتلی برصورتده رعایتسزلکده بولونمش ایسه .
۳ ــ موهوب له هبه‌یی تقیید ایدن مکلفیتی حقلی برسبب اولمقسزن اجرا ایتمزسه .

ماده ۲٤٥
II هبه تعهدندن رجوع وابطال

هبه‌یی تعهد ایدن کیمسه آشاغیده‌کی حاللرده تعهدندن رجوع وتنفیذدن امتناع ایده‌بیلیر.
۱ ــ الدن هبه ایدیلن برمالك استردادینی طلبه صلاحیت ویرن سببلردن بری وارسه.
۲ ــ هبه‌یی تعهد ایتدکدن صوکره تنفیذی متعهد ایچون فوق العاده کلفتلی اولاجق درجه‌ده احوال مالیه‌سی دکیشمش ایسه .
۳ ــ هبه‌یی تعهددن صوکره یکی ویاحس اولنه‌جق درجه‌ده کلفتلی عائله وظیفه‌لری تحدث ایتمش ایسه .
هبه‌یی تعهد ایدن کیمسه‌نك ادای دیندن عجزی توثیق ویا افلاسی اعلان اولونور ایسه هبه تعهدی ابطال اولونور .

ماده ۲٤٦
III مرور زمان ودعوا حقنك میراثجیلره انتقالی

واهبك رجوع سببنه واقف اولدیغی کوندن اعتباراً برسنه ایچنده هبه‌دن رجوع ایتمکه حقی واردر .
واهب سنه کچمه‌دن وفات ایدرسه دعوی حقی وارثلرینه انتقال ایدر وارثلر سنه‌نك ختامنه قدر رجوع دعواسنی اقامه ایده‌بیلیرلر .

موهوب له حقسز اوله‌رق تصور و تسمیم ایله واهبی أولدیرر ویا رجوع حقنی استعمالدن منع ایدرسه وارثلر هبه‌نك فسخنی دعوا ایده‌بیلیرلر .

ماده ٢٤٧ — ١٧ واهبك وفاتی

خلافنه حکم موجود دکیل ایسه معین زمانلرده برشی ویرلمه‌سنی تضمن ایدن هبه‌نك حکمی واهبك وفاتیله نهایت بولور .

سکزنجی باب

ایجار

برنجی فصل

عادی ایجار

ماده ٢٤٨ — آ . تعریفی

عادی ایجار بر عقددرکه موجر ، اونکله اجرت مقابلنده بر شیئك استعمالنی ترك ایتمکی التزام ایدر .

ماده ٢٤٩ — ب . موجرك وظیفه‌لری — I . مأجورك تسلیمی — ١ ـ استعماله صالح برحالده

موجر مأجوری عقددن مقصود اولان استعماله صالح برحالده مستأجره تسلیم ایتمك واجاره مدتی ظرفنده بوحالده بولوندیرمق ایله مکلفدر .

مأجور عقددن مقصود اولان استعمالی ممکن اوله‌میه‌جق یاخود اهمیتی برصورتده منفعت آزالاجق برحالده تسلیم اولونورسه مستأجر عقدی فسخ یاخود اجرتدن مناسب بر مقدارك تنزیلنی ایستمکه صلاحیتداردر . اکر عیب مستأجرك یاخود کندیسیله برلکده یاشایان کیمسه‌لرك یاخود ایشجیلرك صحتی ایچون جدی بر تهلکه تشکیل ایتمکده ایسه موجر بو تهلکه‌یه عقدی یاپارکن واقف اولمش ویا فسخ حقندن فراغت ایتمش اولسه بیله ینه ایجاری فسخ ایده‌بیلیر .

ماده ٢٥٠ — ٢ ـ بالاخره عقده مخالف حال حدوثی

مأجور ، اجاره مدتی ظرفنده مستأجرك بر قصوری اولمقسزین عقددن مقصود اولان استعمال ممکن اولامایاجق ویا اهمیتلی صورتده منفعت آزالاجق برحاله دوشدیکی تقدیرده مستأجر اجرتدن متناسب بر مقدارك تنزیلنی طلب ایده‌بیله‌جکی کبی عیب مناسب بر مدت ظرفنده برطرف ایدلمزسه عقدی دخی فسخ ایده‌بیلیر . موجر ، کندیسنك بر قصوری اولمادیغنی اثبات ایده‌مزایسه تضمینات ایله مکلف اولور .

ماده ٢٥١ — ٣ ـ عیب حالنده معامله

مأجور اجاره مدتی ظرفنده ضروری تعمیراته محتاج اولدیغی تقدیرده مستأجر حقنه خلل کلمه‌مك شرطیله بو تعمیراتك اجراسنه مساعده ایتمکه مجبوردر .

انتفاع باشلادیغی زمان موجود یاخود انتفاع اثناسنده حادث اولوبده کلفتی کندینه عائد اولمیان ومؤجره یاپیلان اخبار اوزرینه مناسب برمهل ظرفنده برطرف ایدیلمین اوفاق تفك عیبلری مستأجر ، موجر حسابنه ازاله ایده‌بیلیر .

ماده ٢٥٢ — ٤ ـ استعمالك ممکن اولمامه‌سی

مستأجر ، کندی قصورندن یاخود شخصنده حادث اولان مجبر برسببدن دولایی مأجوری استعمال ایده‌مدیکی یاخود محدود صورتده استعمال ایتدیکی تقدیرده موجر

مأجوری عقد دائره‌سنده استعماله حاضر بولوندیرمش اولدیغی مستأجر ، کیرانك تمامنی ویرمکله مکلف اولور. بوتقدیرده موجر صرفیاتدن تصرف ایله‌دیکی مقداری ومأجورك دیکر صورتله استعمالندن آلده ایتدیکی منافعی کیرایه محسوب ایتمکه مجبوردر. موجب عقدك ، اجراسنی تحمیل ایدیلمز برحاله کتیرن سببلر حدوثنده ، ایکی طرفك عقدی فسخ ایتمك حقلری محفوظدر .

ماده ۲۵۳ اوچنجی شخصك ادعاسنه قارشی مسئولیت ۱ ـ تأمینات

اوچنجی برشخص ، مأجور اوزرنده مستأجرك حقوقیله قابل تألیف اولمایه جق برادعاده بولوندیغی تقدیرده موجر ، مستأجرك اخباری اوزرینه مخاصمه‌یی درعهده ومستأجرك عقد موجبنجه مأجوردن انتفاعنه خلل کلمش ایسه تضمینات اعطاسیله مکلف اولور .

ماده ۲۵٤ ۲ ـ بیع ایله ایجارك انفساخی

ایجارك عقدندن صکرا ، مأجور ، موجرطرفندن آخره تملیك یاخود اجراءً تعقیبات ویا افلاس طریقی ایله کندیسندن نزع ایدلدیکی تقدیرده ؛ مستأجر ، مأجورك اخیراً مالکی اولان اوچنجی شخصدن آنجق قبولی شرطی ایله اجاره‌نك دوامنی ایسته‌یه‌بیلیر. و موجردن عقدی اجرا یاخود تضمینات اعطا ایتمه‌سنی ایسته‌یه‌بیلیر . بونکله برابر ایجار ایدیلن شی برغیرمنقول اولدیغی تقدیرده عقد دها اول فسخه مساعد اولمادیغجه قانوناً اخبار جائز اولان میعاده قادار اوچنجی شخص ایجاره رعایت ایتمکله مکلف طوتیلیر و فسخی اخبار ایتمدیکی تقدیرده عقدی قبول اتمش عد اولونور . منفعت عمومیه ایچون استملاکه دائر اولان خصوصی حکملر محفوظدر .

ماده ۲۵۵ ۳ ـ طابو سجلنه شرح

برغیر منقولك ایجارنده عقدك طابو سجلنه شرح ویرلمه‌سنی طرفین مقاوله ایده‌بیلیرلر. بوشرح، صوکره‌کی مالکلره مستأجرك ایجار عقدی دائره‌سنده غیرمنقولدن انتفاعنه مساعده ایتمك مجبوریتنی تحمیل ایدر .

ماده ۲۵٦ ج ـ مستأجرك بورجلری I ـ بورجه موافق صورتده تقید

مستأجر مأجوری استعمال ایدرکن تام براهتمام دائره‌سنده حرکت وسکنا ایجارنده بنا داخلنده اوطورانلره قارشی ایجاب ایدن وظائفی ایفا ایله مکلفدر .

مستأجروقوع بولان اخطاره رغماً بومکلفیته دائمی صورتده مخالفت ایدریاخود آچیقدن آچیغه سوءاستعمال ایده‌رك مأجوره دائمی برضرر ایراث ایلرسه موجر تضمینات ایله برلکده ایجار عقدینك همان فسخنی طلب ایده‌بیلیر .

مأجورده اجراسی موجره عائد تعمیراته لزوم حاصل اولدیغی یاخود اوچنجی برشخص مأجور اوزرنده برحق ادعا ایتدیکی تقدیرده مستأجر کیفیتی همان موجره اخبار ایتمکله مکلفدر . عکس تقدیرده ضرردن مسئول اولور .

ماده ۲۵۷ II کیرانك تأدیه‌سی

مستأجر کرایی عقدایله یاخود محلی عادت ایله معین اولان زمانده تأدیه‌یه مجبوردر .

بویله معین برزماندن بولونمادیغی تقدیرده ایجار آلتی آیلق یاخود سنه‌لك ایسه هرآلتی

آيك مرورنده ودها آز برمدت ايچون ايسه‌بر آيك مروروندن صكره ونهايت‌ايجار مدتنك ختامنده ويرلمك لازمدر .

ماده ٢٥٨
د . مكلفيت و ويركولرى وتعميرى تحمل

مأجورك مكلفيتى وويركولرى موجره عائددر . مأجورك على‌العاده استعمالى ايچون مقتضى تطهير واصلاح مصرفى مستأجره وتعمير موجره عائددر . بوخصوصده محلى عادته باقيلير .

ماده ٢٥٩
هـ . مستأجرك مستأجرى

مستأجر موجره ضرر ويره‌جك بر تبدلى موجب اولماق شرطيله مأجورى تماماً ياخود قسماً آخره ايجار ياخود ايجارى بر اوچنجى شخصه فراغ ايده‌بيلير. ايكنجى مستأجر برنجى مستأجره مساعده ايديلن‌دن‌باشقه براستعمالده بولونديغى تقديرده برنجى مستأجر بوندن دولايى موجره قارشى مسئول اولور .

موجر ايكنجى مستأجرى بوخصوصده رعايت ايتديرمكه صلاحيتداردر .

ماده ٢٦٠
و . ختام
I . مستأجرك تمردى

مستأجر ، ايجار مدتنك ختامندن اول معجليت كسب ايدن كيرالرى تأديه ايتمه‌مش بولونورسه موجر آلتى‌آى ودها فضله‌مدتلى ايجارلرده اوتوزگونلك ودها آز مدتلى ايجارلرده آلتى گونلك برمهلت تعيين ايده‌رك بريكمش اولان كيرا بو مدت ظرفنده ويرلمه‌ديكى تقديرده مهلك ختامنده عقدى فسخ ايده‌جكنى مستأجره اخطار ايده‌بيلير . بومهلت ، اخطارك مستأجره تبليغ ايديلديكى گوندن اعتباراً باشلار .

بومهلك تنقيصنه ياخود تأديه‌دن تأخر حالنده عقدك همان فسخ ايديله‌بيله‌جكنه‌دائر ياپيلان مقاوله‌لر باطلدر .

ماده ٢٦١
II . مستأجرك افلاسى

مستأجر افلاس ايدر وبيريكمش وايشله‌يه‌جك كيرالر ايچون مناسب برمدت‌ظرفنده تأمينات‌ده ويرلمزسه موجر ايجارى فسخه صلاحيتداردر .

ماده ٢٦٢
III . فسخك اخبارى

ايجار ايچون تصريح نه‌ده ضمنى برمدت تعيين ايدلمه‌مش اولورسه كرك مستأجر كرك موجر اخبار صورتيله عقدى فسخ ايده‌بيلير . عقدده خلافنه برحكم تعيين ايدلمه‌مش ايسه ايكى طرفدن هر برى آشاغيده‌كى قاعده‌لر دائره‌سنده فسخى اخبار ايده‌بيلير .

١ ـ مفروش اولماين‌مسكنلر ، يازيخانه ، تزگاه ، دكان ، مغازه ، مخزن ، صامانلق ، آخورلر وبوكبى محللر آنجق محلى عادتجه معين ايلك يقين وقت ايچون وبويله برعادتك فقدانى حالنده آلتى آيلق برمدتك ختامى ايچون وهر ايكى حالده اوچ آى اول ياپيلماسى لازم گلن براخبار ايله .

٢ ـ مفروش مسكنلر ياخود مستقل اوطه‌لر ياخود سكنايه مخصوص مفروشات آنجق برآيلق مدتك ختامى ايچون وايكى هفته اول ياپيلماسى لازم گلن براخبارايله

٣ ـ ديگر منقول شيلر هرايسته‌نيلان زمان ايچون واوچ گون اول ياپيلمسى لازم گلن براخبار ايله

ماده ۲٦۳
IV . سکوت ایله تجدید

ایجار ، معین برمدتله عقد ایدیلوده بومدتك ختامنده موجرك معلوماتی ایله ومخالفتی اولمقسزین مأجورك استعمالنه دوام اولندیغی یاخود مقاولهده فسخ حقنده کوستریلن اخباری ایکی طرفدن هیچ بری یاپمدیغی تقدیرده ، خلافنه مقاوله یوق ایسه عقد ، غیر معین برمدت ایچون تجدید ایدلمش صاییلیر .

ماده ۲٦٤
V . فسخ
۱ ـ مهم سببلردن دولایی

معین بر مدتله عقد ایدیلن غیر منقول ایجارنده ، موجب عقدك ؛ اجراسنی تحمل ایدلمز برحاله کتیرن سببلر حدوثنده ، ایکی طرفدن هر بری دیکرینه تام برتضمینات ویرمك وقانونی مهلتلره رعایت ایتمك شرطیله ؛ ایجار مدتنك ختامندن اول فسخی اخبار ایده‌بیلیر .

ایجار برسنه ویا دها اوزون برمدت ایچون عقد ایدلمش ایسه موجر ویا مستأجره ویریله‌جك تضمینات آلتی آیلق بدل ایجاردن آز اولامازومستأجر کندیسنه تضمینات ویرلمدکجه مأجوری ترکه اجبار اولونه‌مز .

ماده ۲٦۵
۲ ـ مستأجرك اولومی

مستأجرك وفاتی حالنده کرك ورثه‌سی ، کرك موجر ، برسنه ویا دها اوزون مدتلی ایجارلرده؛ قانونی مهلتلره رعایت شرطیله ، اك یاقین وقت ایچون بلا تضمینات عقدك فسخنی اخبار ایده‌بیلیرلر .

ماده ۲٦٦
VI. مأجورك اعاده‌سی

مستأجر مأجوری نه‌حالده تسلم ایتمش ایسه ایجارك ختامنده اوحالده و محلی عادته توفیقاً کری ویرمکله مکلفدر .

مستأجر عقد موجبنجه ایتمش اولدیغی انتفاع سببیله حصوله کلن اسکیلك یاخود ده کیشکلکدن مسئول دکلدر . مستأجرك مأجوری ایی بر حالده تسلم ایتمش اولدیغی اصلدر .

ماده ۲٦۷
ز . موجرك حبس حقی
I . شمولی

بر غیر منقولك موجری ، نهایت کچمش بر سنه‌لك وجریان ایتمکده اولان آلتی آیلق کیرانك تأمینی ایچون مأجورك تفریشاتنه وتزیینانتك واوندن انتفاعی تأمینه مخصوص اولوب مأجور داخلنده بولونان منقول اشیا اوزرنده حبس حقی ، حائزدر .

موجرك حبس حقی ایکنجی مستأجرك برنجی مستأجره قارشی بورجی اولان مقدار نسبتنده ایکنجی مستأجر طرفدن مأجور داخلنه کتیریلن اشیایه ده شاملدر .

مستأجرك داینلری طرفندن حجز ایدلمسی جائز اولمایان اشیا اوزرنده موجرك ، حق حبسی یوقدر .

ماده ۲٦۸
II اوچنجی شخصلره عائد اشیاده

مستأجره عائد اولمادیغنی موجرك بیلدیکی ویا بیلمه‌سی اقتضا ایتدیکی اشیا ایله چالنمش ویا ضایع اولمش یاخود باشقه صورتله ذی‌الیدك الندن ضبط اولونمش شیلر اوزرنده‌کی اوچنجی شخصدن حقلری ، موجرك حبس حقنه قارشی دخی محفوظدر .

موجر ، مستأجر طرفندن کتیریلن اشیانك اوکا عائد اولمادیغنی ایجارك دوامی اثناسنده اوکره‌نوبده ك یقین وقت ایچون عقدك فسخنی اخبار ایتمز ایسه بوشیلر اوزرنده‌کی حبس حقی ساقط اولور .

ماده ۲٦۹
III ناصل درميان ايديله جكى

مستأجرك ، مأجوردن چيقمق ياخود مأجور داخلنده بولونان شيلرى آلوب كوتورمك تشبثنده بولوندينى تقديرده موجر حبس حقنه استناداً كيرالرك تأمينه مقتضى مقدارده اشيايى صلح حاكمى معرفتيله حبس ايده بيلير .

بواشيا ، كيزليجه ، ياخود جبرايله نقل ايدلدكلرى صورتده ؛ كوتورلدكلرى تاريخدن اعتباراً اون كون ايچنده پوليس قوتى ايله يكيدن مأجوره اعاده اولنه بيليرلر .

ايكنجى فصل
حاصلات ايجارى

ماده ۲۷۰
۱ . تعريفى

حاصلات ايجارى ، برعقددركه ؛ اونكله موجر مستأجره اجرت مقابلنده حاصلات ويرن برمالك وياحقك استعمالنى وثمره لرينك اقتطافنى ترك ايتمكى التزام ايدر .

كيرا ، يا نقد ياخود ده وشيريله جك ثمره وياحاصلاتك برحصه سى اولابيلير ؛ ايكنجى صورتده ، اشتراكلى ايجار دينير . اشتراكلى ايجارده ، موجرك ثمره لر اوزرنده كى حق نقطه سندن محلى عادته رعايت اولونور .

ماده ۲۷۱
ب . دفتر تثبيتى

ايجارده آلات ، حيوان ياخود ذخيره ده داخل ايسه طرفيندن هر برى ديكرينه بواشيانك تمام ومفصل بردفترينى ويرمك وبونلرك قيمتلرينى مشتركاً تقدير وتثبيت ايتمكله مكلفدر .

ماده ۲۷۲
جـ . موجرك بورجلرى
I . مأجورك تسليمى

موجر ، برلكده ايجار ايدلمش منقول شيلرده وارسه بونلردخى داخل اولديغى حالده مأجورى عقددن مقصود اولان استعماله وايشلتمكه صالح بر حالده مستأجره تسليم ايله مكلفدر .

۱ ـ استعماله صالح حالده تسليم
بو بورجك ايفا ايدلمه مسى حالنده ، عادى ايجار حقنده كى حكملر تطبيق اولنور .

ماده ۲۷۳
۲ ـ اساسلى تعميرات

موجر ، ايجار مدتى ظرفنده اجراسنه ضرورت حاصل اولان اساسلى تعميراتى مستأجر طرفندن اخبار ايديلير ايدلمز مصارفى كنديسنه عائد اولمق اوزره ياپمغه مجبوردر .

ماده ۲۷٤
۳ ـ استعمالك ممكن اولماسى حالنده مسئوليت

مستأجر كندى قصورندن ياخود شخصنده حادث اولان برعارضه دن دولايى مأجورى استعمال ايده مديكى ياخود محدود صورتده استعمال ايتديكى تقديرده موجر ، مأجورى عقد دائره سنده استعماله حاضر بولونديرمش اولدقجه مستأجر كيرانك تمامنى ويرمكله مكلف اولور . بوتقديرده صرفياتدن تصرف ايلديكى مقدارى ومأجورك ديكر صورتله استعمالندن الده ايتديكى منافعى كيرايه محسوب ايتمكه مجبوردر . موجب عقدك اجراسنى تحمل ايدلمز بر حاله كتيرن سببلر حدوثنده طرفينك عقدى فسخ ايتمك حقلرى محفوظدر .

ماده ۲۷۵
II . اوچنجى شخصلرك ادعالرينه قارشى تأمينات

اوچنجى شخص طرفندن حق ادعاسى حالنده بوموجرك مكلفيتى حقنده عادى ايجاره متدائر حكملر تطبيق اولنور .

ماده ۲۷٦
مأجورك آخره تمليكى

مأجور ايجارك عقدندن صوكره موجر طرفندن آخره تمليك ياخود اجزاءً تعقيبات ويا افلاس طريقيله كنديسندن نزع ايدلديكى تقديرده مستأجر مأجورك آخيراً ملكى اولان اوچنجى شخصدن آنجق قبولى شرطيله اجاره‌نك دوامنى ايسته‌يه‌بيلير وموجردن عقدى اجرا ياخود تضمينات اعطا ايتمسنى ايسته‌يه‌بيلير. بونكله برابر عقد دها اوله فسخه مساعد اولمادقجه اوچنجى شخص ، فسخى اخبار حالنده قانوناً مقتضى آلتى آيلق مهله رعايت مجبوريتنده‌در . اخبار ايتمديكى صورتده عقدى قبول ايتمش صاييلير .
منفعت عموميه ايچون استملاكه دائر اولان خصوصى حكملر محفوظدر .

ماده ۲۷۷
IV . طاپو سجلنه شرح

برغير منقول حاصلات ايجارى عادى ايجارده‌كى اساسلره كوره وعينى حكملرى حائز اولمق اوزره طاپو سجلنه شرح ويريله‌بيلير .

ماده ۲۷۸
د . مستأجرك وجيبه‌لرى
I . بورجه موافق صورتده تقيد
۱ ـ ايشلتمه

مستأجر، مأجور تخصيص اولونديغى دائره‌ده اى برصورتده ايشلتمكه وبالخاصه حاصلاته قابليتلى برحالده بولونديرمغه مجبوردر ، مستأجر ، موجرك موافقتى اولمقسزين ايجار مدتنك ختامندن صوكره مأجور اوزرنده تأثيراتى كوريله‌بيله‌جك صورتده ايشلتمه‌نك طرزينى تبديل ايده‌مز .

ماده ۲۷۹
۲ ـ اى برحالده محافظه

مستأجر مأجورك اى بر حالده محافظه‌سى ايچون لازم كلن تقيدى ايفا ايله مكلفدر. مستأجر اوفق تفك ترميماتى زراعى مأجورلرده بالخاصه يول ، كچيد خندك ، سد ، چيت ، چاتى ، صو يوللرى وسائره‌نك محافظه‌سنى محلى عادته كوره درعهده ايتمك و بوندن باشقه اسكيلكدن ياخود قوللانمقدن دولايى تلف اولان اهميتسز قيمتده‌كى آلات و ادواتك يرينه باشقه‌لرينى قويمقله مكلفدر .

ماده ۲۸۰
۲ ـ اخبار مكلفيتى

اساسلى تعميراته ضرورت حاصل اولديغى وياخود براوچنجى شخص مأجور اوزرنده حق ادعا ايتديكى تقديرده مستأجر كيفيتى همان موجره اخبار ايتمكله مكلفدر . ايتمزسه ضرردن مسئول اولور .

ماده ۲۸۱
II. كيرانك تأديه‌سى
۱ ـ عموميت اعتباريله

مستأجر ، كيرايى عقدايله ياخود محلى عادت ايله تعيين ايدن زمانده تأديه ايله مكلفدر. بويله برزمان تعيين ايتمه‌مش ايسه كيرا ، بهر سنه‌نك مرورندن صوكره ونهايت ايجار مدتنك ختامنده ويرلمك لازمدر . موجر، ايشله‌مش و ايشله‌يه‌جك اولان بر كيرا ايچون عادى ايجارده اولديغى كبى حبس حقنه مالكدر .

ماده ۲۸۲
۲ ـ فلاكتلى وقعه‌لرده تنزيل

فوق العاده فلاكت حاللرنده ياخود طبيعى حادثه‌لردن دولايى بر زراعى غير منقولك هر وقتكى حاصلاتى اهميتلى صورتده آزالير سه مستأجر كيرادن متناسب برمقدارينك ايندير لمه‌سنى ايسته‌يه‌بيلير .
أولجه بو حقدن فراغت ايدلمش اولماسى ، آنجاق كيرانك تثبيتى صيراسنده بوكبى وقعه‌لرك احتمالى نظر اعتباره آلنمش ياخود حصوله كلن ضرر برسيغورطه ايله تلافى ايدلمش ايسه معتبر اولور .

ماده ۲۸۳ — مأجورك مكلفيت ویركولری موجره عائددر .

ه . مكلفيت وویرکیلرك تحملی

ماده ۲۸٤ — مستأجر موجرك موافقتی اولمقسزین مأجوری آخره ایجار ایده‌مز . بونكله برابر مستأجر ، مأجورده داخل اولان بعض محللری موجره ضرر ویره‌جك برتبدلی موجب اولمامق شرطیله ایجاره ویره‌بیلیر . بویله برایجاره وموجر طرفندن مساعده ایدیلن ایكنجی ایجار ، علی‌العاده ایكنجی ایجاره متدائر قاعده‌لر ، قیاساً تطبیق اولنور .

و . مستأجرك مستأجری

ماده ۲۸۵ — مدت حقنده عقد ویامحلی عادت ایله خلافنه برحكم تعیین ایدیلمه‌مش ایسه طرفیندن هربری اك آشاغی آلتی آیلق بر اخبار مدتنه رعایت شرطیله عقدی فسخ ایتمك صلاحیتنی حائزدر .

ز . ختامی

I . فسخ حقی

خلافنه برمقاوله یوق ایسه ، زراعی غیرمنقوللرده ، محلی عادتجه جاری ایلك ویا صوك بهار موسملری ایچون دیكر بوتون ایجارلرده هر هانكی برزمان ایچون ، فسخك اخباری جائزدر .

ماده ۲۸٦ — ایجار ، بردن زیاده سنه‌لر ایچون عقد ایدیلمش ایسه موجب عقدك اجراسنی تحمل ایدیلمز برحاله كتیره‌ن سببلر حدوثنده طرفیندن هربری دیكرینه تام برتضمینات ویرمك وقانونی مدتده رعایت ایتمك شرطیله عقدك ختامندن اول فسخ ایده‌بیلیر . بوتقدیرده ، موجره ویا مستأجره ویریله‌جك تضمینات بر سنه‌لك كیرادن آشاغی اولاماز بو مستأجر كندیسنه تضمینات ویرلمدكجه مأجوری ترکه اجبار اولوناماز .

II . مهم سببلردن دولایی فسخ

ماده ۲۸۷ — ایجار ، معین بر مدت ایچون عقد اولونوبده بو مدتك ختامنده موجرك معلوماتیله ومخالفتی اولمقسزین مأجورك استعمالنه دوام اولوندیغی یاخود مقاوله‌ده فسخ حقنده كوستریلن اخباری طرفیندن هیچ بری یاپمادیغی تقدیرده ؛ خلافنه مقاوله یوق ایسه ـ بر سنه‌لك بر مدتك ختامندن آلتی آی اول اخبار صورتیله ـ فسخ اوتجربه قادار سنه‌دن سنه‌یه عقد ایدلمش صاییلیر .

III . سكوت ایله تجدید

ماده ۲۸۸ — مستأجر ، كیرایی وعده‌سی حلولنده تأدیه ایتمزسه موجر آلتمش كونلك برمهل تعیین ایده‌رك بریكمش اولان كیرا ، بو مدت ظرفنده ویرلمدیكی تقدیرده ؛ مهلك ختامنده عقدی فسخ ایده‌جكنی مستأجره اخطار ایده‌بیلیر . بو مهل اخطارك مستأجره تبلیغ ایدلدیكی كوندن باشلار . بو مهلك تنقیصنه یاخود عدم تأدیه حالنده عقدك همان فسخ ایدیله‌بیله‌جكنه دائر یاپیلان مقاوله‌لر باطلدر .

IV . مستأجرك تمردی

ماده ۲۸۹ — مستأجر ، مأجورك ایشله‌تیلمه‌سنه ومحافظه‌سنه متعلق بورجلرینه اهمیتلی بر طرزده مخالفت ایدر وموجرك اخطارینه رغماً وتعیین ایتدیكی مناسب بر مهل ظرفنده بورجلرینی ایفا ایتمزسه موجر باشقه برمعامله‌یه حاجت قالمقسزین عقدی فسخ ایده‌بیلیر .

V . موجرك فسخ حقی

ماده ۲۹۰
VI. مستأجرك افلاسی

مستأجرك فلاسی حالنده ایجاره افلاسك آچیلماسیله برابر نهایت بولور. شوقدركه، ایشلهمكده اولان كیرا ودفترك احتوا ایتدیكی اشیا ایچون كافی تأمینات ویرلدیكی تقدیرده موجر، ایجار سنهسنك ختامنهقدر عقدی ادامهایله مكلفدر .

ماده ۲۹۱
VII. مستأجرك وفاتی

مستأجر، وفات ایدرسه كرك وارثلرك كرك موجر آلتی آیلق قانونی مهللره رعایت شرطیله ایجارك فسخنی اخبار ایدهبیلیرلر .

ماده ۲۹۲
ح . ایجارك ختامنده ماجورك اعادهسی
I. اعاده بورجی

ایجارك ختامنده مستأجر مأجوری دفترده‌كی بوتون اشیا ایله برابر بولوندقلری حال اوزره اعادهیه مجبوردر .

أبی ایشلهتیلدیكی صورتده اجتنابی ممكن اولان قیمت نقصانلری ایچون مستأجر تضمینات اعطاسی ایله مكلفدر .

مستأجر مأجور حقنده‌كی مجبوری اهتمامی نتیجهسی اولان اصلاحات ایچون هیچ برتضمینات طلب ایدهمز .

ماده ۲۹۳
II. دفترده‌كی اشیانك قیمتنك تقدیری

مأجور تسلیم ایدیلیركن دفترده‌كی اشیانك قیمتلری تقدیر ایدلمش ایسه مستأجر، ایجارك ختامنده بونلری عینی نوع قیمتده اولهرق اعاده یاخود قیمت نقصانلرینی تضمین ایله مكلفدر . مستأجر، نقصان اشیانك موجرك قصوریله یاخود مجبر برقوتك تأثیریله تلف اولدیغنی اثبات ایدرسه تضمین بورجی، ساقط اولور .

مستأجر، كندی مصرفلرندن وسعیندن حصوله كلن زیاده قیمت ایچون تضمینات طلب ایدهبیلیر .

ماده ۲۹٤
III. ایجارك ختامنده ثمرهلر وزراعت مصرفلری

زراعی برغیر منقولك مستأجری عقدك فسخی زماننده هنوز دوشیرلهمش ثمرهلر اوزرنده برحق ادعا ایدهمز . شوقدركه مستأجر زراعت مصرفنی حاكمك تعیین ایتدیكی مقدارده اولارق مؤجره تضمین ایتدیره بیلیروبو تضمینات ایشلهمكده اولان كیرالره محسوب ایدیلیر .

ماده ۲۹۵
IV. صامان وكوبره كبی شیلر

مأجوری اعاده وتسلیم ایدن مستأجر، منتظم برایشلتمهنك ایجاب ایتدیكی نسبتده صوك سنهنك صامانلرینی، حیوان یتاقلقلرینی، قورواوت وكوبرهلرینی مأجورده براقمغه مجبوردر .

مستأجر، آلدیغندن فضله براقیورسه زیادهسی ایچون تضمینات ایستهمكه حقی واردر. وآلدیغندن آز براقیورسه اكسیكلری تماملامق یاخود قیمی نقصانی تضمین ایتمكله مكلفدر .

ماده ۲۹٦
ط . حیوان ایجاری
I . عقدك موضوعی

زراعی برمال ایجاریله مرتبط اولمیان مواشی ایجارنده، خلافنه برعقد ویا محلی عادت یوق ایسه، ایجار مدتی ظرفنده مأجور حیوانلرك بوتون حاصلاتی مستأجره عائد اولور .

مستأجر مأمور حیوانلری بسلەمکە واونلرە ای باقمغە مجبور وموجرە نقدویاحاصلات حصەسی اولارق بربدل تأدیە ایتمکلە مکلفدر .

ماده ۲۹۷ — II . مسئولیت

خلافنە مقاولە ویامحلی عادت یوق ایسە ، مستأجر ، مأجور حیوانلرە عارض اولان برضرردن؛ بونك محافظەسندە کی قید واهتمامە رغماً حصولە کلدیکنی اثبات ایتمدکجە، مسئولدر. مستأجر کندی قصوریلە سببیت ویرمدیکی فوق العادە محافظە مصرفلری ایچون موجردن تضمینات طلب ایدەبیلیر . مستأجر اهمیتی حائز قضالری وخستەلقلری ممکن اولدیغی قدر سرعتلە موجرە بیلدیرمکلە مکلفدر .

ماده ۲۹۸ — II . فسخ

خلافنە مقاولە ویا محلی عادت یوق ایسە ، غیر معین برزمان ایچون یاپیلان عقدك فسخنی ایکی طرفدن هربری ، دیلەدکلری وقت اخبار ایدەبیلیرلر. شوقدارکە بواخبار حسن نیتلە اولمق ومناسبتسز برزمانده یاپیلمامق لازمدر .

طقوزنجی باب

عاریت وقرض

برنجی فصل

عاریت

ماده ۲۹۹ — ا . تعریفی

عاریت ، برعقددرکە ؛ اونکلە عاریت ویرن ، برشیئك بادهوا قوللانیلماسنی عاریت آلانە براقمق وآلان دخی اوشیئی قوللاندقدن صوکرە کری ویرمکلە مکلف اولور.

ماده ۳۰۰ — ب . حکملری — I . عاریت آلانك بورجلری

عاریت آلان ، عاریت شیئی آنجق عقدده تعیین ایدیلان وعقدده برشی تعیین ایدلمەمش ایسە اوشیئك ماهیتندن ویاتخصیص اولوندیغی مقصددن آکلاشیلان شکلدە قوللانەبیلیر .

عاریت آلان ، عاریتی باشقەسنە قوللاندیراماز . بوقاعدەیە مخالف حرکت ایتدیکی تقدیرده ظهورە کلن قضادن دخی مسئول اولور . مکرکە ، بوقاعدەیە رعایت ایتمش اولسەیدی بیلە، ینە بوقضانك وقوعە کلەجکنی اثبات ایدە .

ماده ۳۰۱ — II . محافظە مصرفلری

عاریت آلان ، عاریت شیئك عادی محافظە مصرفلرینی وخصوصیلە عاریت حیوانك بیەجك مصرفلرینی ، تحمل ایدەر . عاریت ویرەنك منفعتنە یاپمغە مجبور اولدیغی فوق العادە مصرفلر ایچون ، عاریت آلان ، اوندن تضمینات ایستەیە بیلیر .

ماده ۳۰۲ — III . متسلسل مسئولیت

بردن زیادە کیمسەلر برشیئی برلکدە آلیرلرسە متسلسلاً مسئول اولورلر .

ماده ۳۰۳ — ج . ختامی

معین برمدت مقاولە ایدلمەمش ایسە ، عاریت آلان ، عاریت شیئی عقد موجبنجە قوللانماسیلە یاخود قوللانەبیلەجك قدر برزمان کچمەسیلە عقدنهایت بولور .

ا . معین بر استعمالدە

عاریت شی ، آلان طرفندن مقاولە خلافنە قوللانیلدیغی یاخود بوزولدیغی یاخود

قوللانمق ايچون ديكر برشخصه ويرلديكى ياخود أولدن بيلينه‌مه‌ين برحالدن دولايى عاريتى ويرن اوكا عجله محتاج بولونديغى تقديرده دها أول كرى ايسته‌يه بيلير .

ماده ۳۰٤ — II. عاريتك زمانى ونه ايچون استعمال ايديله‌جكى معين اولماديغى حالده

عاريت ويرن عاريت شيئى نه‌مدتى نه‌ده نيچون قوللانيلاجغنى تعيين ايتمه‌يه‌رك ويرمش ايسه ديله‌ديكى وقت كرى ايسته‌يه بيلير .

ماده ۳۰٥ — III. عاريت آلانك وفاتى

عاريت عقدى ، عاريت آلانك أولمه‌سيله نهايت بولور .

ايكنجى فصل
قرض

ماده ۳۰٦ — آ . تعريفى — ب . حكملرى — I فائض

قرض ، برعقددركه ؛ آنكله اودونج ويرن ، برمقدار پاره‌نك ياخود ديكر برمثلى شيئك ملكيتنى اودونج آلان كيمسه‌يه‌نقل وبوكيمسه دخى وكا قارشى‌مقدارو وصفده مساوى عينى نوعدن شيلرى كرى ويرمكله مكلف اولور .

ماده ۳۰۷ — ۱ ـ هانكى معامله‌لرده‌فائض لازم كله‌جكى

قرضده فائض شرط قلنمامش ايسه عادى معامله‌لرده فائض لازم كلمز .
تجارت معامله‌لرنده شرط ايدلمه‌مش اولسه دخى فائض ويرلمك لازمدر .

ماده ۳۰۸ — ۲ ـ فائض حكملرى

قرضده فائض مقدارى تعيين ايدلمه‌مش ايسه ، اصل اولان قرضك آلنديغى زمان ومكانده او نوع قرضلرده عادت اولان فائض مقداريدر. خلافنه مقاوله يوق ايسه تعيين ايديلن فائض سنه‌لك اوله‌رق تأديه اولنور .
فائضك آنايه ضم ايديله‌رك برلكده تكرار فائض يوروتولمه‌سى أولدن مقاوله‌ايدلمش اولسه بيله باطلدر . حساب‌جاريلرده ، تجارى‌فائض حسابلرينك وخصوصيله‌تصرف صندقلرنده اولديغى كبى فائضه فائض يوروتمك عادت اولان معامله‌لرك تابع اولديغى حكملر محفوظدر .

ماده ۳۰۹ — II. قرضك تسليم وتسلمى حقنده‌كى ادعالرده مرور زمان

اودونج آلان كيمسه‌نك ويريله‌جك شيئك تسليم ايدلمه‌سنه واودونج ويره‌نك دخى اوشيئك تسلم ايدلمسنه دائر اولان ادعالرى ديكر طرفك بوبابده‌كى تمردندن اعتباراً آلتى آى كچمكله مرور زمانه اوغرار .

ماده ۳۱۰ — III. اودونج آلان كيمسه‌نك اداى ديندن عجزى

اودونج آلان كيمسه، قرضدن صوكره اداى ديندن عجز حالنه كيرمش بولونورسه، بورج ويره‌ن تعهد ايتديكى شيئك تسليمندن امتناع ايده‌بيلير .
اودونج آلان كيمسه، عقددن اول اداى ديندن عجزحالنده بولونوبده اودونج ويره‌ن عقددن صوكره بوندن خبردار اولمش ايسه ، ينه بو صلاحيتى استعمال ايده‌بيلير .

ماده ۳۱۱
ج . نقد یرینه ویریلن

اودونج الان کیمسه‌یه تعهد ایدیلن نقد یرینه قیمتلی اوراق یاخود امتعه ویرلدیکی تقدیرده بورجلك مقداری تسلیم زماننده ومکاننده بواوراق ویاامتعه‌نك حائزاولدقلری بورسه ایچندن ویا فیئ جاریدن عبارت اولور . بونك خلافنه مقاوله باطلدر .

ماده ۳۱۲
د . اعاده زمانی

کری‌یه ویریلمه‌سی ایچون ، نه برمعین وعده نه اخبار مدتی نه‌ده ایسته‌نیلدیکی زمان معجلیت کسب ایده‌جکی مقاوله ایدلمه‌مش اولان بر بورج ایلك طلبدن‌اعتباراً آلتی هفته ایچنده کری ویرلمك لازمدر .

اونتجی باب

خدمت عقدی

ماده ۳۱۳
آ . تعریفی

خدمت عقدی ، بر مقاوله‌درکه ؛ اونکله ایشجی معین ویا غیرمعین برزمانده خدمت کورمکی وایش صاحبی دخی اوکا بر اجرت ویرمکی تعهد ایدر .

اجرت ، زمان اعتباریله اولمایوب یاپیلان ایشه کوره ویرلدیکی تقدیرده دخی ایشجی معین ویا غیر معین برزمان ایچون آلنمش ویا چالیشمش اولدقجه، خدمت عقدی ینه موجوددر . بوکا پارچه اوزرینه خدمت ویا کوتوری خدمت دینیر .

خدمت عقدی حقنده‌کی احکام قیاساً چراقلق عقدینه‌ده تطبیق اولونور .

ماده ۳۱٤
ب . تشکلی
I . عمومیت‌اعتباریله

خلافنه برحکم بولونمادقجه خدمت عقدی بر شکل مخصوصه تابع دکلدر .

ازجمله خدمت معین بر زمان‌قبول ایدلمش‌اولور . وایشك اقتضاسنه کوره اوخدمت آنجق اجرت مقابلنده یاپیلابیلیرسه خدمت عقدی انعقاد ایتمش صاییلیر .

ماده ۳۱٥
II . مساعی قاعده‌لری

صناعی ویا تجاری‌برتشبثده ، ایش‌صاحبی طرفندن مساعی ویا داخلی برانتظام‌ایچون مطرد بر قاعده اتخاذ ایدلمش ایســه بونلر اولجه یازلمش و ایشجی‌یه دخی بیلدیرلمش اولمادقجه ایشجی‌یه بر بورج تحمیل ایتمز .

ماده ۳۱٦
III . عمومی مقاوله
۱ ـ ناصل یاپیله‌جق

ایش صاحبی کیمسه‌لرك ویا جمعیتلرینك ، ایشجیلرله‌ویا جمعیتلریله یابدقلری مقاوله‌ده خدمته متعلق حکملر وضع اولنه‌بیلیر .

بو عمومی مقاوله تحریری اولمادقجه معتبر دکیلدر . علاقه‌دارلربومقاوله‌نك مدتنده اتفاق ایده‌منلرسه‌برسنه‌مروروندن صوکره آلتی آیلق مدت ایچون‌یاپیله‌جق براخبار ایله ، هرزمان مقاوله‌یی فسخ ایده‌بیلیرلر .

ماده ۳۱۷
۲ ـ حکملری

عمومی بر مقاوله ایله باغلی‌بولنان ایش صاحبلریله‌ایشجیلر آره‌سنده‌یاپیله‌جق‌خصوصی خدمت عقدلرینك ، عمومی مقاوله‌یه مخالف حکملری باطلدر .

بو باطل حکملرك یرینه ، عمومی مقاوله احکامی قائم اولور .

ماده ۳۱۸
IV . چیراقلق مقاوله‌سی

کوچوکلر ویا محجورلر ایله یاپیلان چیراقلق مقاوله‌لری،تحریری یاپیلمش و اوسطا و ولایی حائز کیمسه یاخود صلح حاکمنك موفقتیله وصی طرفندن امضا ایدلمش

اولمادقجه ، معتبر ده کیلدر .

مقاوله ، یاپیلاجق ایشك وچیراقلغك نوع ومدتنه وکونده چالیشیلاجق ساعتلره ، اعاشه‌یه یاخود دیکر یاپیله‌جق و ویریله‌جك شیلره وکذلك تجربه زماننه دائر مقتضی شرطلری احتوا ایتمك لازمدر .

بوشرطلره رعایت اولونوب اولونمادیغی صلاحیدار دائره طرفندن مراقبه ایدیلیر .

ماده ۳۱۹
ج . ۷ . حکمی
I . شرطلری

خدمت مقاوله‌سنك شرطلری قانون خلافنه (آدابه) مغایر اولمامق اوزره ایسته‌نیلدیکی کبی تعیین اولونابیلیر .

ماده ۳۲۰
II . ایشجینك بورجلری
۱ ـ بالذات ایفا

خلافی مقاوله‌دن ویا ایجاب حالدن آکلاشیلمادقجه ایشجی ، تعهد ایتدیکی شیئی کندیسی یاپمغه مجبور اولوب باشقه‌سنه دور ایده‌مز ایش صاحبنك دخی حقنی باشقه‌سنه دور ایده‌بیلمه‌سی ، عینی قیوده تابعدر .

ماده ۳۲۱
۲ ـ اهتمام مجبوریتی

ایشجی تعهد ایتدیکی شیئی اهتمام ایله ایفایه مجبوردر. قصد ویا اهمال و دقتسزلك ایله ایش صاحبنه ایراث ایتدیکی ضرردن مسئولدر. ایشجی‌یه ترتب ایدن اهتمامك درجه‌سی عقده کوره تعیین اولونور و ایشجینك او ایش ایچون مقتضی اولوب ایش صاحبنك معلومی اولان ویا اولماسی ایجاب ایدن معلوماتی درجه‌سی و مسلکی وقوفی وکذلك استعداد و اوصافی کوزه‌تیلیر .

ماده ۳۲۲
۳ ـ پارچه ویا کوتوری ایشده مسئولیت

ایشجی پارچه اوزرینه یاخود کوتوری چالیشوبده ایش صاحبنك نظارتی آلتنده بولونماز ایسه ایشله‌نن ماده وایشك عقد موجبنجه اجراسی نقطه‌سنده مسئولیتی حقنده استصناع عقدینه دائر حکملر ، قیاساً تطبیق اولونور .

ماده ۳۲۳
III . ایش صاحبنك بورجلری

ایش صاحبی ، مقاوله ایدلمش یاخود عادت اولان یاخود کندیسنك باغلی بولوندیغی عمومی مقاوله‌ده تثبیت اولونان اجرتی تأدیه ایله مکلفدر .

۱ ـ اجرت
آ) مقداری

اجرتله ایله برلکده کاردن برحصه ویریلمه‌سی مقاوله ایدیلمش ایسه ایش صاحبی ایشجی‌یه یاخود اونك یرینه ایکی طرفك ویا حاکمك تعیین ایتدیکی بیغرض کیمسه‌یه کار وضرر حقنده مقتضی معلوماتی ویرمکه ولزومی اولان حساب دفترلرینك معاینه‌سنه مساعده ایتمکه مجبوردر .

ماده ۳۲۴
ب) ایش ویرلمسنی ایسته‌مك حقی

ایش ایچون معین اولان زمانده پارچه اوزرینه یاخود کوتوری اوله‌رق منحصراً بر ایش صاحبنه چالیشمقده اولان ایشجی عقد مدتنده هرکون ایچون کندیسنه کافی مقدارده ایش ویرلمسنی ایسته‌مك حقنی حائزدر . بوتقدیرده ، پارچه یاخود کوتوری ایش بولونمازسه ، ایش ساعت حسابیله ویا کونده‌لکله ویریله‌بیلیر. بوده بولونمازسه ، ایش صاحبی ، بوبابده کندیسنه برقصور اسناد ایدیله‌میه‌جکنی اثبات ایتمدکجه وقوعه کلن ضرری تضمینه مجبور اولور .

ماده ٣٢٥
۲ ـ ایش صاحبنك ترددی

ایش صاحبی ایشی قبولده تمرد ایدرسه ایشجی تعهد ایتدیکی ایشی ایفایه مجبور اولمقسزین مقاوله‌ده‌کی اجرتی ایسته‌یه‌بیلیر . شوقدرکه ایشی یاپمدیغندن دولایی تصرف ایتدیکی یاخود دیکر بر ایش ایله قازاندیغی ویا قازانمقدن قصداً فراغت ایلدیکی شیئی محسوب ایتدیرمکه مجبوردر .

ماده ٣٢٦
د . تأدیه کونی

مقاوله یاخود عادت ایله دها قیصه مهللر تعیین ایدلمه‌مش ایسه اجرت ، آشاغیده‌کی دائره‌ده ویریلیر .
١ ـ عمله وایش صاحبی ایله برلکده یاشامایان خدمتجیلره هرهفته‌ده بر ،
۲ ـ اداره‌خانه مأمورلرینه و مستخدملرینه و ایش صاحبی ایله برلکده یاشایان خدمتجیلره هرآی ،
خدمت عقدینك ختامیله اجرت هرحالده معجلیت کسب ایدر .

ماده ٣٢٧
ه . آوانس

ایش صاحبی ایشجینك ضرورتی دولایسیله احتیاجی بولونان وتأدیه‌سی کندیسی ایچون ضرر ومضایقه‌یی موجب اولمایان آوانسلری ، یاپیلان ایش نسبتنده ایشجی‌یه ویرمکله مکلفدر .

ماده ٣٢٨
و . اولمقسزین قصور مانع حالنده اجرت

اوزون مدت ایچون یاپیلان خدمت عقدنده ، ایشجی خسته‌لقدن ، عسکرلکدن ویا بوکبی سببلردن دولایی قصوری اولمقسزین نسبتاً قیصه برمدت ایچون ایشی ایفا ایده‌مدیکی تقدیرده اومدت ایچون اجرت ایسته‌مکه حقی واردر .

ماده ٣٢٩
ز . فضله ایش ایچون اجرت

عقد ایله تعیین ایدیلن یاخود عادت موجبنجه ایجاب ایدن ایش مقدارندن زیاده بر ایشك ایفاسنه ضرورت حاصل اولوبده ایشجی ، بونی یاپمغه مقتدر اولور وامتناعیده حسن نیت قاعده‌لرینه مخالف بولونورسه ، جبر اولونور . ایشجی ، بوزیاده ایش ایچون فضله براجرته مستحق اولور ؛ وبو ، مقاوله ایدیلن اجرتله متناسب برصورتله خصوصی احوال نظر اعتباره آلنمق شرطیله تقدیر ایدیلیر .

ماده ٣٣٠
۲ ـ چیراغك تعلیمی

چیراقلق مقاوله‌سنده ، اوسطه ، چیراغه صنعتی اولانجه دقت واعتناسیله اوکره‌تمکه مجبوردر . اوسطه چیراغك مجبوری درسلره دوامنه نظارت ومسلکنه عائدمکتبلره وقوورسلره کیتمه‌سی وچیراقلق امتحانلرینه اشتراك ایله‌مه‌سی ایچون لزومی اولان زمانلرده مساعده ایتمکله مکلفدر . چیراغه ، قاعدةً نه کیجه‌لری نه‌ده جمعه کونلری ایش ویریله‌من .

ماده ٣٣١
۳ ـ آلات ومالزمه

خلافنه برمقاوله ویا عادت یوقسه ، ایش صاحبی چالیشماسی ایچون ، ایشجی‌یه ، مقتضی آلات ومالزمه‌یی ویرمکه مکلفدر .
ایشجی ، مکلف اولمادیغی حالده بوایشلری ایش صاحبنك رضاسیله تماماً ویا قسماً تدارك ایدرسه ایش صاحبی بونك ایچون برتضمینات ویرمکه مجبور اولور .

ماده ٣٣٢
٤ ـ تدابیر ومساعی محللری

ایش صاحبی عقدك خصوصی حاللری و ایشك ماهیتی نقطه‌سندن حقانیت دائره‌سنده کندیسندن ایسته‌نیله‌بیله‌جکی درجه‌ده چالیشمق دولاییسیله معروض قالدیغی تهلکه‌لره قارشی ایجاب ایدن تدبیرلری اتخاذ ومناسب وصحی چالیشمه محللری ایله ایشجی برلکده اقامت ایتمکده ایسه صحی یاتاجق بر یر تدارکنه مجبوردر .

ماده ۳۳۳ ایشجی اجرتنك تأدیه‌سی ، ایشجینك وعائله‌سنك نفقه‌سی ایچون ضروری بولوندیغی
۵ ـ محسوب تقدیرده ؛ ایشجینك موافقتی اولمقسزین ایش صاحبی اجرتی کندی آلاجغی ایله
محسوب ایده‌مز .
شوقادارکه قصداً ایراث ایدیلن ضررلرك تضمینی ایچون محسوب اجراسی دائماً جائزدر.

ماده ۳۳٤ ایش صاحبی ایشجینك استراحتی ایچون معتاد اولان ساعت وکونلرده مساعده ویرمکله
٦ ـ استراحت زمانلری مکلفدر . ایش صاحبی مقاوله‌نك فسخی اخبار اولوندقدن صوکره باشقه برایش آراماسی
ایچون ایشجی‌یه مناسب برزمان ویرمك مجبوریتنده‌در . هرحالده ممکن اولدیغی قدر
ایش صاحبنك منفعتی کوزه‌تیلمك لازمدر .

ماده ۳۳۵ ایشجی یالکز خدمتنك نوعنی ومدتنی حاوی برشهادتنامه ویرمسنی ایش صاحبندن،
۷ ـ شهادتنامه ایسته‌یه‌بیلیر . ایشجی صراحةً طلب ایتدیکی تقدیرده شهادتنامه ، حال و حرکتنی
وسعینك کیفیتنی‌ده احتوا ایتمك لازمدر .

ماده ۳۳٦ ایشجی خدمتنی یاپارکن برشی اختراع ایتدکده ایش صاحبی بویله براختراعك کندیسنه
۸ ـ ایشجینك اختراعی عائد اولاجغنی عقدده شرط قویمش یاخود بو اختراع ایشجینك تعهد ایله‌دیکی خدمتك
لوازمندن بولونمش ایسه اختراع اولونان شی ، ایش صاحبنك اولور .
برنجی صورتده اختراع مهم براقتصادی قیمتی حائز ایسه ایشجینك حقانیت دائره‌سنده
تعیین ایدیله‌جك بربدل ایسته‌مکه حقی واردر . بوبدل ، اختراعك میدانه کلمه‌سنده
ایش صاحبنك اشتراکی وتأسیساتندن ایدیلن استفاده نظر اعتباره آلنه‌رق تثبیت اولونور.

ماده ۳۳۷ خلافنه مقاوله وعادت یوق ایسه ، ایش صاحبی ایله برلکده اقامت ایدن ایشجینك
IV. برلکده یاشامه اعاشه وسکناسی ، اجرتدن برقسم تشکیل ایدر . ایش صاحبی ، بوحالده کندی
قصوری اولمقسزین نسبةً قیصه برزمان ایچون خدمتنی ایفایه مقتدر اولامایان ایشجی‌یی
کوروب کوزه‌تمك ومقتضی تداوی‌یی ایفا ایتدیرمك اوزره اعاشه‌سیله‌ده مکلفدر .

ماده ۳۳۸ خدمت عقدی معین برمدت ایچون یاپیلمش یاخود بویله برمدت ایشك مقصود اولان
د . ختامی غایه‌سندن آکلاشیلمقده بولونمش ایسه خلافی مقاوله ایدلمش اولمادقچه فسخی اخباره
I . مدتك مروری حاجت اولمقسزین بومدتك مروریله ، عقد نهایت بولور .

ماده ۳۳۹ معین بر مدت ایچون یاپیلان بر خدمت عقدی بومدتك مرورندن صوکره هرایکی
II. سکوت ایله‌تجدید طرفك سکوتی ایله تمدید ایدلدیکی تقدیرده عقد عینی مدت ایچون ونهایت بر سنه
ظرفنده تجدید ایدلمش صاییلیر. عقدك فسخی اخبار وقوعنه متوقف ایکن ایکی طرفدن
هیچ بری اخبار ایتمه‌مش ایسه عقد ، تجدید ایدلمش صاییلیر .

ماده ۳٤۰ خدمت عقدنده ، برمدت تعیین ایدیلمز . وبویله برمدت ایشك مقصود اولان
فسخك اخباری وقانونی غایه‌سندن‌ده آشیلمازسه ، هرایکی طرفجه فسخی اخبار اولونابیلیر .
مدتلر

١ ـ عموميت اعتباريله

بويله نه عقد نه‌ده قانوناً ايله ديكر بر مدت تثبيت ايدلمه‌مش اولديغي تقديرده عمله حقنده اخباردن صوكره كله‌جك هفته نهايتي ايچون اداره‌خانه مأمور ومستخدملري حقنده اخباردن صكره كيره‌جك ايكنجي هفته وديكر خدمت عقدلرنده اخباردن صوكره كيره‌جك ايكنجي هفته نهايتي ايچون عقد فسخ اولونابيلير .

ايش‌صاحبلري وايشجيلر ايچون مخلف اخبار مدتلري مقاوله ايدلمه‌سي جائز دكلدر.

ماده ٣٤١
٢ ـ برسنه‌دن فضله دوام ايدن ايشلرده

برخدمت عقدي برسنه‌دن فضله دوام ايتديكي تقديرده بو عقد ايش صاحبي وايشجي طرفندن اخبار ايدلدكدن صوكره كيره‌جك ايكنجي هفته‌نك نهايتي ايچون فسخ اولونابيلير . بو مدتك بر هفته‌دن اكسيك اولماماق اوزره مقاوله ايله تبديلي جائزدر.

ماده ٣٤٢
٣ ـ تجربه مدتي

اوزون مدت ايله ياپيلان عقدده ، برتجربه زماني شرط ايدلمش اولديغي تقديرده خلافنه مقاوله ايدلمه‌مش ايسه ايلك ايكي آي ظرفنده ، اخباردن صوكره كيره‌جك هفته‌نك نهايتي ايچون عقد فسخ اولونابيلير .

چيراق وخدمتجي عقدلرنده خلافنه بر مقـاوله يوق ايسه خدمته دخولدن اعتباراً ايلك ايكي هفته تجربه مدتي صاييلير وبومدت ظرفنده طرفيندن هر بري بركون اول اخبار ايتمك شرطيله عقدي فسخده سربستدر .

ماده ٣٤٣
٤ ـ حيات‌مدتجه‌ياخوداون‌سنه‌دن فضله ايچون عقد

بر خدمت عقدي ، برطرفك ياشاديغي مدتجه ياخود اون سنه‌دن فضله ايچون ياپلمش ايسه ايشجي بوني اون سنه كچدكدن صـوكره هر زمان وبر آيلق بر اخبار مدتنه رعايت شرطيله تضمينات دخي ويرمكسزين فسخ ايده‌بيلير .

ماده ٣٤٤
IV فسخ
١ ـ محق سببلردن دولايي
آ . صلاحيت

محق سببلردن دولايي كرك ايشجي كرك ايش صاحبي بر اخباره لزوم اولمقسزين هر وقت عقدي فسخ ايده‌بيلير . ازجمله اخلاقه متعلق سـببلردن دولايي ياخود حسن نيت قاعده‌لري نقطه‌سندن ايكي طرفدن بريني آرتق عقدي اجرا ايتمه‌مكده حقلي كوسترن هر حال ، محق بر سبب تشكيل ايدر .

بو كبي حاللرك موجوديتني حاكم تقدير ايدر . فقط ايشجينك كندي قصـوري اولمقسزين دوچار اولديغي نسبةً قيصه بر خسته‌لغي ياخود قيصه مدتلي بر عسكري مكلفيتي ايفا ايتمه‌سي محق سبب اوله‌رق قبول ايديله‌مز .

ماده ٣٤٥
ب تضمينات

محق سببلر ، بر طرفك عقده رعايت ايتمه‌مسندن عبارت اولديغي تقديرده بو طرف ديكر طرفه اونك عقد ايله مستحق ايكن محروم‌قالديغي فرعي منفعتلرده نظره آلنمق اوزره تام بر تضمينات اعطاسيله مكلف اولور .

بوندن باشقا حاكم وقتندن اول فسخك مالي نتيجه‌لريني ، احوالي ومحلي عادتي كوز اوكنده طوتارق تقدير ايدر .

ماده ٣٤٦
٢ـ اجرتك تهلكه‌ده‌بولنمسندن طولايي

ايش صاحبي ديني اوده‌مكدن عاجز اولديغي تقديرده ايشجي طلبي اوزرينه مناسب بر مدت ظرفنده اجرتي ايچون تأمينات ويريلزسه عقددن رجوعه صلاحيتدار اولور .

ماده ۳٤۷
V. أولوم

خدمت عقدی ، ایشجینك أولومیله ختام بولور .
ایش صاحبی بورجی أ-ده‌مکدن عاجز اولدیغی ، ایش صاحبی أولدیکی تقدیرده عقد باشلیجه اونك شخصی نظر اعتباره آلنه‌رق یاپیلمش ایسه نهایت بولور . بوایکنجی حالده ایشجی عقدك وقتندن اول نهایت بولماسی حسبیله دوچار اولدیغی ضررایچون حقانیت دائره‌سنده برتضمینات ایسته‌یه‌بیلیر .

ماده ۳٤۸
ه . رقابت ممنوعیتی . جوازی

ایش صاحبنك مشتریلرینی طانیمق ویا ایشلرینك اسرارینه نفوذ ایتمك خصوصلرنده ایشجی‌یه مساعد اولان برخدمت عقدنده ، هرایکی طرفده ؛ عقدك ختامندن صوکرا ایشجینك کندی نامنه ایش صاحبی ایله رقابت ایده‌جکی برایش یاپاماماسنی و رقیب بر مؤسسه‌ده چالیشاماسنی وبویله بر مؤسسه‌ده شریك ویا سائر صفتیله علاقه‌دار اولامامسنی شرط ایده‌بیلیرلر .
رقابت ممنوعیتنه دائر اولان شرط، آنجاق ایشجینك مشتریلری طانیمسندن واسراره نفوذندن استفاده ایده‌رك ایش صاحبنه حس اولوناجق درجه‌ده برضرر حصولنه سببیت ویره‌بیله‌جك ایسه ، جائزدر . ایشجی عقدك یاپیلدیغی زمانده رشید ده‌کیل ایسه رقابت ممنوعیتنه دائر اولان شرط باطلدر .

ماده ۳٤۹
III تشکلی

رقابت ممنوعیتی آنجاق ایشجینك اقتصادی استقبالنك حقانیته مخالف اولارق تهلکه‌یه کیرمه‌سنی منع ایده‌جك صورتده زمان ، محل وایشك نوعی نقطه‌سندن ایجاب حاله کوره مناسب برحدود داخلنده شرط ایدلمش ایسه معتبردر .

ماده ۳۵۰
II. حدودی

رقابت ممنوعیتی ، صحیح اولمق ایچون تحریری مقاوله‌یه مربوط اولمق لازمدر .

ماده ۳۵۱
IV مخالفتك حکملری

رقابت ممنوعیتنه مخالف حرکتده بولنان ایشجی ، بومخالفت سببی ایله اسکی ایش صاحبنك دوچار اولدیغی ضررلری تضمین ایله مکلفدر . ممنوعیته مخالف حرکت حقنده برشرط جزائی قونولمش ایسه ، ایشجی قاعدةً مشروط جزا مقدارینی‌تأدیه ایله ممنوعیتدن قورتیلابیلیر. فقط ضرر بومقداری متجاوز ایسه، فضله‌سنی‌ده تضمین ایله مکلف اولور .
ایشجینك‌طرز حرکتی واخلال‌ویاتهدید ایدیلان منفعتلرك اهمیتی حقلی کوستریورسه وتحریری برمقاوله ایله صراحةً بوحق محافظه ایدلمش ایسه ، ایش صاحبی ، مستثنا اولارق مشروط اولان جزانك تأدیه‌سندن و اونی‌متجاوز اولان ضررك تضمیندن باشقه مخالفتك منعی‌ده طلب ایده‌بیلیر .

ماده ۳۵۲
V. ممنوعیتك نهایتی

رقابت ممنوعیتنك بقاسنده ایش صاحبنك حقیقی منفعتی بولونمادیغی ثابت اولورسه ، بو ممنوعت نهایت بولور .
ایش صاحبی ایشجینك فسخی محق کوستره‌جك برقصوری یوق ایکن عقدی فسخ

ایتمش یاخود ایش صاحبنك فسخی حقلی کوسترن برقصوری دولاییسیله عقد ایشجی طرفندن فسخ ایدیلمش ایسه ایشجی علیهنه ممنوعیته مخالفتدن دولایی دعوا اقامه ایدیله‌من.

ماده ٣٥٣
و . سربست خدمتلرده تطبیق ایدیله‌جك حکملر

بو بابك حکملری خدمت عقدینك تشکل عنصرلرینی حاوی اولمقله برابر علمی ویا بدیعی معلومات مخصوصه‌یی حائز اولانلر طرفندن اجرتله یاپیله‌کلن مساعی حقنده‌کی عقدلرده تطبیق اولونور.

ماده ٣٥٤
ز . خصوصی قانونلرك حکملرینك محفوظیتی

رسمی مأمورلر ومستخدملر حقنده‌کی خصوصی قانونلرك حکملری محفوظدر.

اون برنجی باب

استصناع عقدی

ماده ٣٥٥
آ . تعریفی

استصناع برعقددرکه آنکله برطرف (متعهد) دیکر طرفك (ایش صاحبی) ویرمکی تعهد ایله‌دیکی ثمن مقابلنده برشی اعمالنی التزام ایدر.

ماده ٣٥٦
ب . عقدك حکملری
I . متعهدك بورجلری
١ ـ عمومیت اعتباریله

متعهدك مسئولیتی عمومی صورتده ایشجینك خدمت عقدنده‌کی مسئولیتنه دائر اولان حکملره تابعدر. متعهد اعمال اولنه‌جق شیئی بالذات یاپمغه ویا کندی اداره‌سی آلتنده یاپدیرمغه مجبوردر. فقط ایشك ماهیتنه نظراً شخصی مهارتنك اهمیتی یوق ایسه تعهد ایتدیکی شیئی باشقه‌سنه دخی اعمال ایتدیره‌بیلیر.

خلافنه عادت ویامقاوله اولمدقجه، متعهد ، اعمال اولوناجق شیئك اجراسی ایچون لازم اولان واسطه‌لری وآلات وادواتی کندی مصرفیله تدارك ایتمکه مجبوردر.

ماده ٣٥٧
٢ ـ ملزمه اعتباریله

متعهد اعمال ایتدیکی شیده قوللاندیغی ملزمه‌نك ایی جنسندن اولمامسندن دولایی ایش صاحبنه قارشی مسئول وبوخصوصده بایع کبی متکفلدر . ملزمه ایش صاحبی طرفندن ویریلمش ایسه متعهد اونلری لایق اولان بوتون اهتمام ایله قوللانمق وبوندن دولایی حساب ویرمك وآرتانی اعاده ایتمکله مکلفدر . ایش دوام ایتدیکی صیراده ، ایش صاحبنك ، ویردیکی ملزمه‌نك ویا کوستردیکی عرصه‌نك قصورلی اولدیغی آکلاشیلیر یاخود اعمالاتك نقطه‌سی نقطه‌سنه منتظماً اجراسنی تهلکه‌یه قویه‌جق دیکر برحال حادث اولورسه متعهد، ایش صاحبنی بوندن درحال خبردار ایتمکه مجبور ، عکس تقدیرده بونلرك نتیجه‌لرینی تحمیل ایتمکله مکلفدر.

ماده ٣٥٨
٣ ـ عقد دائره‌سنده ایشه

متعهد ایشه زماننده باشلاماز . ویامقاوله شرطلرینه مخالف اولارق ایشی تأخیر ایدرسه ایش صاحبنك قصوری اولمقسزین واقع اولان تأخر بوتون تخمینلره نظراً متعهدك ایشی معین زمانده بیتیره‌سنه امکان ویرمیه‌جك درجه‌ده اولورسه ایش صاحبی تسلیم ایچون تعیین ایدیلن زمانی بکله‌مکه مجبور اولمقسزین

عقدی فسخ ایده‌بیلیر . اعمال صیراسنده ایشك متعهدك قصوری سببی ایله عیبلی ویا مقاوله‌یه مخالف برصورتده یاپیلاجغی قطعیتله تخمین ایتمك ممكن اولورسه ایش صاحبی بونلره مانع اولمق ایچون متعهده مناسب برمهلت تعیین ایده‌رك ویا ایتدیره‌رك بو مهلت ایچنده ایجابنی اجرا ایتمدیكی حالده خسار ومصرفلری متعهده عائد اولمق اوزره تعمیراتك ویا اعمالاته دوام ایتمك اوچنجی برشخصه تودیع اولونه‌جغنی اخطار ایده‌بیلیر.

ماده ۳۵۹
ایشك قصورینه متدائر تأمینات
آ) قصورك تثبیتی

اعمال اولونان شیئك تسلیمندن صوكره ایش صاحبی ایشلرك معتاد جریانه كوره امكانی بولور بولماز اوشیئی معاینه‌یه وقصورلری وارسه بونلری متعهده بیلدیرمكه مجبوردر . ایكی طرفدن هربری اعمال اولونان شیئی مصرفی كندیسندن اولمق اوزره اهل خبره‌یه معاینه ایتدیرلمسی ومعاینه نتیجه‌سنك بر راپورله تثبیتنی ایسته‌مكه حقی واردر .

ماده ۳٦۰
قصور حالنده ایش صاحبنك حقی

یاپیلان شی ایش صاحبنك قوللانه‌مایه‌جغی نصفت قاعده‌سنه كوره قبوله اجبار ایدیله‌میه‌جكی درجه‌ده قصورلی ویا مقاوله شرطلرینه مخالف اولورسه ، ایش صاحبی ، اوشیئی قبولدن امتناع ایده‌بیلیر . بوخصوصده متعهدك تقصیری بولونورسه ضرر وزیانده ایسته‌یه‌بیلیر . ایشك قصورلی اولمسی ویامقاوله‌یه مخالف بولونماسی بوقاریكی درجه‌ده اهمیتی حائز دكل ایسه ایش صاحبی ، ایشك قیمتنك نقصانی نسبتنده فیأتی تنزیل وا كر اوایشك اصلاحی بویوك برمصرفی موجب دكلسه متعهدی تعمیره مجبور ایده‌بیلیر . بوخصوصده متعهدك تقصیری وارسه ایش صاحبی ضرر زیانده ایسته‌یه‌بیلیر . یاپیلان شی ایش صاحبنك عرصه‌سی اوزرینه یاپیلمش اولوبده ماهیتی اعتباریله رفع وقلعی فضله برضرری موجب ایسه ایش صاحبی ، آنجق ایكنجی فقره موجبنجه معامله یاپار .

ماده ۳٦۱
ایش صاحبنك مسئولیتی

یاپیلان شیئك قصورلی اولماسی متعهدك صراحةً بیان ایله‌دیكی مطالعه‌یه مغایر اولارق ایش صاحبنك ویردیكی امرلردن نشأت ایتمش بولونور ویا هرهانكی برسببله ایش صاحبنه قابل اسناد اولورسه ، ایش صاحبی اوشیئك قصورلی اولماسندن متولد حقلری درمیان ایده‌مز .

ماده ۳٦۲
د . ایشك قبولی

یاپیلان شیئك صراحةً ویا ضمناً قبولنی متعاقب متعهد ، هرتورلو مسئولیتدن بری اولور . آنجاق متعهدك ، قصداً صاقلادیغی اصولی وجه ایله معاینه‌سنده مشاهده ایدیله‌میه‌جك اولان قصورلر حقنده مسئولیتی باقیدر . اكر ایش صاحبی ، قانوناً تعیین اولونان معاینه واخباری اهمال ایدرسه ضمناً قبول ایتمش صاییلیر .
یاپیلان شیده‌كی قصور ، صوكرادن میدانه چیقارسه ایش صاحبی ، واقف اولور اولماز كیفیتی متعهده خبر ویرمكه مجبوردر . عكسی تقدیرده ایش صاحبی قبول ایتمش صاییلیر .

ماده ۳٦۳
ه . مرور زمان

یاپیلان شیئك قصورلی اولمسندن دولایی ایش صاحبنك حائز اولدیغی حقلر مشتریسك حقلرینك تابع اولدیغی مرور زمان حکمنه تابعدر . فقط غیر منقول انشاآته متعلق قصورلردن دولایی ایش صاحبنك متعهده وانشاآته اشتراك ایله‌ین معمار ومهندسه قارشی مطالبه‌سی تسلیم زمانندن اعتباراً بش سنه‌لك مرور زمانه تابعدر .

ماده ۳٦٤
II . ایش صاحبنك بورجلری
۱ ـ اجرتك معجلیتی

ایشك پاره‌سی ، تسلیم زماننده اوده‌نیر .
یاپیلان شی پارچه پارچه تسلیم ایدلدکجه بدلی ایفا اولونمق اوزره مقاوله ایدلمش ایسه هر قسمك بدلی او قسمك تسلیمی زماننده اوده‌نمك لازمدر .

ماده ۳٦٥
۲ ـ اجرتك مقداری
آ) کوتوری اجرتدن تعهد

کوتوری پازارلق ایدلمش ایسه ، متعهد یاپیله‌جق شیئی قرارلاشدیریلان فیئاته یاپمغه مجبوردر . یاپیله‌جق شی تخمین ایدیلن مقداردن فضله سعی ومصرفی موجب اولسه بیله متعهد بدلك آرتدیرلمسنی ایسته‌یه‌مز . فقط اولجه تخمین اولونامایان ویا تخمین اولونوبده ایکی طرفجه نظر اعتباره آلنمایان حاللر ایشك یاپیلمسنه مانع اولور ویاصوك درجه اشکال ایدرسه حاکم حائز اولدیغی تقدیر حقی دولاییسیله یا تقرر ایدن بدلی تزیید ویا مقاوله‌یی فسخ ایلر . یاپیلاجق شی ، اولجه تخمین ایدیلن مقداردن دها آز بر سعی ایله وجوده کلمش ایسه ایش صاحبی بدلی تماماً ویرمکه مجبوردر .

ماده ۳٦٦
۲ـ ایشك قیمتنه کوره بدلك تعیینی

اولجه قرارلاشدیرلمه‌مش ویا تقریبی بر صورتده قرارلاشدیرلمش اولان بدل ، یاپیلان شیئك قیمتنه ومتعهدك مصرفنه کوره تعیین ایدیلیر .

ماده ۳٦۷
ج . عقدك ختامی
I . کشف بدلنك تجاوزی حالنده کشف

یاپیلان شیئك مصرفی ، اولجه متعهد ایله تقریبی بر صورتده تثبیت ایدیلن کشفی ایش صاحبنك صنعی اولمقسزین چوق فضله تجاوز ایدرسه کرك او شیئك اعمالی اثناسنده کرك اعمالندن صوکره ایش صاحبی مقاوله‌یی فسخ ایده‌بیلیر .
بو صورتله یاپیلان شی ایش صاحبنك عرصه‌سی اوزرنده انشا ایدیلیورسه ایش صاحبی بدلدن مناسب بر مقدارك تنزیلنی ایسته‌یه‌بیله‌جکی کبی انشاآت هنوز بیتمه‌مش ایسه‌متعهدی دوامدن منع ویاپیلان قسمی حقانیت دائره‌سنده تضمین ایده‌رك‌مقاوله‌یی فسخ ایده‌بیلیر .

ماده ۳٦۸
II یاپیلان شیئك تلفی

یاپیلان شی ، تسلیمدن اول قضارا تلف اولمش ایسه ایش‌صاحبی اونی تسلمدن تمرد ایتمش بولونمدقجه متعهدنه یاپدیغی ایشك اجرتی نه‌ده مصرفلرینك تأدیه‌سنی ایسته‌یه‌مز بو تقدیرده ، تلف اولان ملزمه کیمه عائد ایدیسه خساری‌ده اوکا عائددر .
اکر یاپیلان شی ، ایش صاحبی طرفندن ویریلن مالزمه‌نك ویا کوستریلن عرصه‌نك قصوروندن یاخود ایش صاحبی طرفندن اعمال وانشا طرزی حقنده ویریلن امردن دولایی تلف اولمش‌ایسه متعهد بو تهلکه‌لری زماننده اخبارایله‌مش بولوندیغی‌تقدیرده یاپدیغی ایشك قیمتنی وبو قیمتده داخل اولمایان مصرفك تسویه‌سنی طلب ایده‌بیلیر .
ایش صاحبنك تقصیری اولدیغی تقدیرده متعهدك ، فضله اوله‌رق ضرر وزیان ایسته‌مکه حقی واردر .

ماده ۳۶۹
III. ضرری بالغاً مابلغ تضمین ایدەرك فسخ

یاپیلان شی ، بیتمزدن اول ایش صاحبی یاپیلمش اولان قسمك بدلنی ویرمك ومتعهدك ضرر وزیاننی بالغاً مابلغ تضمین ایتمك شرطیله مقاولەیی فسخ ایدەبیلیر .

ماده ۳۷۰
IV . ایش صاحبنك یوزندن خدمتك ایفاسی ممكن اولماماسی

تعهد اولونان شیئك یاپیلماسی ایش صاحبی نزدنده ظهور ایدن بر قضا یوزندن ممكن اولامیورسه متعهد یاپدیغی ایشك قیمتنی وبو قیمتده داخل اولمایان مصرفنی آلیر .

بو خصوصده ایش صاحبنك تقصیری وارسه متعهدك باشقەجه ضرر وزیان ایستەمكه حقی اولور .

ماده ۳۷۱
V. متعهدك وفاتی یاخود عجزی

اگر متعهد اولور یاخود صنع تقصیری اولمقسزین ایشی بیتیرمكدن عاجز قالدیغی تقدیرده مقاوله متعهدك شخصی نظر دقته آلنەرق یاپیلمش ایسه منفسخ اولور . بو تقدیرده یاپیلان مقدار قابل استعمال ایسه ایش صاحبی اونی قبوله وبدلنی ویرمكه مجبوردر .

اون ایكنجی باب

نشر مقاولەسی

ماده ۳۷۲
آ . تعریفی

نشر مقاولەسی بر عقددر كه ؛ اونكله ادبی وصناعی بر اثرك مؤلفی ویا خلفی اواثری بر ناشره ترك ایتمكی تعهد وناشر ده او اثری آز چوق بكثیر ایله خلق آراسنده نشر ایتمكی التزام ایدر .

ماده ۳۷۳
ب . حكملری
I . تألیف حقنك نقلی وتأمینات

نشر مقاولەسی ، مؤلفك حقلرینی مقاولەنك ایفاسنك ایجاب ایتدیردیكی مقدار وزمان ایچون ناشره نقل ایلر . نشر ایدیلەجك اثری ترك ایلەین كیمسه ؛ زمان عقدده اواثرده تصرف ایتمك حقنی استعماله مقتدر اولمالیدر . بو جهتدن دولایی ناشره قارشی متكفلدر . واگر تألیف حقی وارسه بو تكفل اونی ده شاملدر .

اثرك تمامی ویا بر قسمی . باشقه بر ناشره ترك ویاخود ترك ایدەنك معلوماتی داخلنده نشر ایدلمش بولونورسه ؛ ترك ایدن ، نشر مقاولەسنك عقدندن اول دیگر طرفی ، بوندن خبردار ایتمك لازمدر .

ماده ۳۷۴
II . مؤلفك تصرفی

ناشرك یاپمغه حقی اولدیغی طبعلر بیتمەدكجه مؤلف ویا خلفی اثرك تمامنده ویا بر قسمنده ناشرك ضررینه بر تصرفده بولونامز . غزته مقالەلری موقوت بر رساله ده نشر ایدلمش قیصه منالەلر مؤلف ویا خلفلری طرفندن دائما باشقه بر یرده نشر ایدیلەبیلیر .

مشترك بر اثرك اقسامندن اولان یازیلر موقوت بر رسالەنك اوزون اولان مقالەلری مؤلف ویا خلفلری طرفندن نشرك ختامندن اوچ آی كچمزدن اول تكرار نشر ایدیلەمز .

ماده ۳۷۵
III باصیلەجق نسخەلرك تعیینی

اگر مقاولەده عدد طبع تصریح ایدلمەمش ایسه ناشرك حقی آنجق بر طبعه مقصوردر . خلافی شرط ایدلمەمش ایسه ناشرك هر طبع ایچون اصەجغی نسخه عددینی تثبیتده سر بستدر . فقط دیگر طرف طلب ایلرایسه اثرك ماهیتی ایله متناسب درجەده بر انتشاری تأمین

ایلەیەجك مقدارده نسخه طبع ایتمکه مجبوردر برنجی طبع بیتدکدن صوکره ناشر تکرار طبع ایدەمز .
اکر مقاوله ناشره معین ومتعدد طبعه ویا اثرك هرطبعنه صلاحیت ویرمش اولوبده ناشرده اثرك نسخەلری توکنمش ایکن یکیدن طبعی اهمال ایدییورسه مؤلف ویا خلفلری یکی برطبع ایچون ناشره طرف حاکمدن برمهلت تعیین ایتدیرتەبیلیرلر .
ناشر بومهلت ظرفنده بورجی ایفا ایلەمزسه حقی ساقط اولور .

ماده ۳۷۶
IV. تکثیر وصاتیش ایچون مساعی

ناشر ، اثرده هیچ برصورتده اختصار علاوه وتعدیل یاپمقسزین مناسب برشکلده تکثیر ایتمکله مکلفدر . ناشر عینی زمانده لازم اولان اعلانلری یاپمغه وصاتیشك موفقیتنی تأمین ایچون معتاد تدابیری اتخاذه مجبوردر. صاتیشك فیئاتنی اثرك صاتیلماسنه مانع اولەجق طرزده تزییده صلاحیتدار اولمقسزین ناشر تعیین ایدر .

ماده ۳۷۷
V. تصحیحات واصلاحات

ناشرك منافعنه مضر واونك مسئولیتنی آرتیرەجق ماهیتده اولمامق شرطیله مؤلف ایچون اثرنده تصحیحات واصلاحات یاپمق حقی محفوظدر . مؤلف تصحیحاتیله ناشره غیر ملحوظ مصرفلر اختیار ایتدیرسه اونی تضمین ایدر .
ناشر مؤلفه اثرینی اصلاح ایدەبیلمك امکانی بخش ایتمکسزین تکرار نشرینه ویا یکیدن طبعنه مباشرت ایدەمز .

ماده ۳۷۸
VI. برآرادە آیری آیری نشر

برمؤلفك متعدد اثرلرینی آیری آیری نشر ایتمك حقی اثرلرك برآراده طبعی صلاحیتنی بخش ایتمز . برمؤلفك کلیاتی ویا مؤلفك اثرلرندن برنوعنی نشر ایلەمك حقی ناشره کلیاتك محتوی اولدیغی اثرلری آیری آیری طبع ایتمك حقنی ویرەمز .

ماده ۳۷۹
VII. ترجمه حقی

خلافی شرط ایدلمەدکجه ترجمه حقی مؤلفده ویا خلفنده محفوظ قالیر .

ماده ۳۸۰
VIII. اثر صاحبنك بدله استحقاقی
۱ ـ بدلك مقداری

اثر صاحبنك بدلدن فراغت ایلدیکی ایجاب حالدن آکلاشیلمادقجه بدل استحقاقی اصلدر . بدلك مقداری اهل خبرەنك رأیی آلندقدن صوکرا حاکم طرفندن تقدیر اولونور . اکر ناشرك متعدد طبعه حقی وارسه برنجی طبع ایچون تعیین ایدیلن بدل ودیکر شرطلر متعاقب طبعلردەده معتبر اولمق اصلدر .

ماده ۳۸۱
۲ ـ بدلك زمان تأدیەسی
صاتیش حساباتی و بادهوا نسخه

براثر تمام اولەرق نشر ایدیلەجك ایسه تمامنك و(جلد ، جزؤ ، فورما کبی) قسم قسم نشر ایدیلەجك ایسه هرقسمنك طبعنی وصاتیشه حاضر بولوندیرلماسنی متعاقب بدلك تأدیەسی لازم کلیر.
عاقدلر بدلك قسماً ویا تماماً تأدیەسنی صاتیشك نتیجەسنه براقمشلر ایسه ناشر صاتیش حساباتی تنظیمه وتعامل دائرەسنده وثائق مثبتەسنی احضاره مجبوردر .
خلافی شرط ایدلمەدکجه مؤلف ویا خلفنك اثردن عرفك تعیین ایلەدیکی مقدارده بادهوا نسخه آلمغه حقری واردر .

ماده ۳۸۲ اثر ناشره توديع ايدلدكدن صوكره قضاءً ضايع اولسه بيله ناشر بدلی تأديه يه مجبوردر.

ج . عقدك ختامی . بدلك ضياعی

اكر مؤلفده ضايع اولان اثرك ديكر نسخه سی وارايسه او نسخه يی ناشرك امرينه آماده قيلماسی لازمدر . اكر مؤلفده اثرك ديكر نسخه سی اولماز واثرك يكيدن وجوده كتيرلمسی نسبتاً قولای بولونورسه مؤلف اثری يكيدن يازمغه مجبوردر . مؤلف هرايكی صورتده ده مناسب بر تضمينات ايسته يه بيلير .

ماده ۳۸۳ طبع اولنان اثر صاتيشه چيقارلمزدن اول تماماً ويا قسماً قضارا ضايع اولديغی تقديرده ناشر ، مؤلف ويا خلفنه آيريجه بر بدل ويرمكه مجبور اولمقسزين ضايع اولان نسخه يی كندی مصرفيله تكرار طبع ايده بيلير .

I طبع اولنان اثرك ضياعی

اكر ناشر ، فاحش مصرف اختيارينه مجبور اولمقسزين ضايع اولان نسخه لرك يرينه يكيلرينی اقامه ايده بيله جك ايسه بوكا مجبوردر .

ماده ۳۸٤ اثری تمام ايتمزدن اول مؤلف اولور ويا اكمال قابليتنی ضايع ايدر وياخود تقصيری اولمقسزين اثری اكمال ايتمك امكانسزلغنده بولونورسه نشر مقاوله سی منفسخ اولور .

III. مؤلفك وناشرك شخصنده حادث اولان ختام

شوقادار كه ؛ مقاوله تماماً ويا قسماً ممكن ومحق بولنورسه حاكم ، مقاوله نك محافظه ايدلمه سنه مساعده وبونك ايچون ايجاب ايدن تدبيرلرك اتخاذينی امر ايده بيليرلر .

ناشرك افلاسی تقديرنده مؤلف ويا خلفی اثری باشقه سنه توديع ايده بيلير. فقط مؤلف ويا خلفی افلاس زماننده هنوز وعده سی حلول ايتمه ين بورجك ايفا ايديله جكنه دائر تأمينات آليرسه اثری باشقه بر ناشره توديع ايده مز .

ماده ۳۸۵ بر ويا متعدد مؤلف ناشرك تعيين ايلديكی پلان دائره سنده بر اثر تأليف ايله مكی تعهد ايدرلرسه آنجق مقاوله ايديلن بدله مستحق اولورلر . بو تقديرده حق تأليف ناشره عائد اولور .

د . ناشرك پلان دائره سنده اثر تأليفی

اون اوچنجی باب

علی الاطلاق وكالت

برنجی فصل

وكالت

ماده ۳۸٦ وكالت بر عقدركه اونكله وكيل مقاوله دائره سنده كنديسنه تحميل اولونان ايشك اداره سنی ويا تقبل ايله ديكی خدمتك ايفاسنی التزام ايلر .

آ . تعريفی

ديكر عقدلر حقنده كی قانونی حكملره تابع اولمايان ايشلرده دخی وكالت حكملری جاری اولور . مقاوله ويا تعامل وارسه وكيل ، اجرته مستحق اولور .

ماده ۳۸۷ وكيلك توديع ايديلان ايشی اداره خصوصنده رسمی بر صفتی وارسه ويا يشلك اجراسی مسلكنك ايجابندن ايسه ياخود بوكبی ايشلری قبول ايده جكنی اعلان ايتمش ايسه وكالت وكيل طرفندن درحال رد ايدلمدكجه قبول ايدلمش صاييلير .

ب . تشكلی

ماده ٣٨٨
ج ۔ حکملری
١ ۔ وکالتك شمولی

وکالت عقدینك شمولی مقاوله ایله صراحةً تثبیت ایدیلمه‌مش ایسه تعلق ایله‌دیکی ایشك ماهیتنه کوره تعیین ایدیلیر. وکالت وکیلك تقبل ایلدیکی ایشك یاپیلماسی ایچون ایجاب ایدن حقوقی تصرفلری ایفا صلاحیتنی شاملدر .

خصوصی بر صلاحیتی حائز اولمادقجه وکیل دعوا اقامه ایده‌مز ، صلح اوله‌مز ، تحکیم ایده‌مز ، قامبیو تعهدنده بولوناماز ، هبه ایده‌مز ، بر غیر منقولی تملیك ویا بر حق ایله تقیید ایده‌مز .

ماده ٣٨٩
٢ ۔ وکیلك بورجلری
١ ۔ تعلیمات دائره‌سنده وکالتی ایفا

وکیل مؤکلنك صریح اولان تعلیماتنه مخالفت ایده‌مز . آنجق ایجاب حاله کوره مؤکلدن مأذونیت استحصاله امکان اولمامقله برابر شاید امکان اولوبده استیذان اولونسه ایدی مؤکلك موافقت ایده‌جکی درکار بولونان خصوصلرده انحراف ایده‌بیلیر.
بوندن ماعدا احوالده وکیل آلدیغی تعلیماته مؤکلنك علیهنه اولارق مخالفت ایدرسه بوندن متولد ضرری درعهده ایتمدکجه مؤکله ایفا ایدلمش اولماز .

ماده ٣٩٠
٢ ۔ حسن صورتله ایفا مکلفیتی
آ) عمومیت اعتباریله

وکیلك مسئولیتی صورت عمومیه‌ده ایشچینك مسئولیتنه عائد حکملره تابعدر. وکیل مؤکله قارشی وکالتی حسن صورتله ایفا ایله مکلفدر .
وکیل ، باشقه‌سنی توکیله مأذون ویا ایجاب حاله کوره مجبور اولمادقجه ، ویا عادت باشقه‌سنی کندی یرینه اقامه‌یه مساعد بولونمادقجه مؤکل‌ه‌ی کندیسی یاپمغه مجبوردر.

ماده ٣٩١
ب) ایشی براوچنجی شخصه یاپدیرمق حالنده

وکیل صلاحیتی خارجنده باشقه‌سنی توکیل ایتدکده اونك فعلندن کندی یاپمش کبی مسئولدر . وکیل باشقه‌سنی توکیله صلاحیتدار اولدیغی تقدیرده یالکز صلاحیتنی استعمال ایدرکن وتعلیمات ویررکن تقیدواهتمام کوسترمکله مکلفدر. هر ایکی صورتده وکیلك کندی یرینه اقامه ایتدیکی شخصه قارشی حائز اولدیغی بوتون حقلری مؤکل دوغریدن دوغری‌یه اوشخصه قارشی درمیان ایده‌بیلیر .

ماده ٣٩٢
٣ ۔ حساب ویرمه

وکیل مؤکلك طلبی اوزرینه یاپمش اولدیغی ایشك حسابنی ویرمکه وبوجهتدن دولایی هرنه‌نام ایله اولورسه اولسون آلمش اولدیغی شیئی مؤکله تأدیه‌یه مجبوردر .
وکیل ذمتنده ویرمدیکی پاره‌نك فائضنی‌ده ویرمکه مجبوردر .

ماده ٣٩٣
٤ ۔ وکیلك اکتساب ایتدیکی حقلرك مؤکلنه انتقالی

مؤکل وکیلنه قارشی اولان مختلف بورجلرینی ایفا ایدنجه وکیلك کندی نامنه ومؤکلی حسابنه اوچنجی شخصده‌کی آلاجنی مؤکلك اولور.
وکیلك افلاسی حالنده مؤکل بوحقنی ماصه‌یه قارشی‌ده ادعا ایده‌بیلیر .
وکیلك افلاسی حالنده مؤکل، وکیلك کندی نامنه مؤکلی حسابنه اکتساب ایله‌مش اولدیغی منقول اشیا حقنده دخی استحقاق ادعاسنده بولونه‌بیلیر .
وکیلك حائز اولدیغی حبس حقنی ماصه دخی حائزدر.

ماده ٣٩٤
III ۔ مؤکلك بورجلری

وکیلك اصولی دائره‌سنده مؤکل‌ه‌ی ایفا ایچون یاپدیغی مصرفی وویردیکی آوانسلری مؤکلك فائضیله برابر ویرمه‌سی ووکیلك درعهده ایلدیکی بورجلردن اونی قورتارمسی

لازمدر . وکیل وکالتی ایفا دولاییسیله اوغرامش اولدیغی ضرر و زیانك تضمینی مؤکلندن ایسته‌یه‌بیلیر. مکرکه مؤکل بوخصوصده کندیسنك صنع وتقصیری اولمادیغنی اثبات ایله‌یه .

ماده ۳۹۵
IV متعدد مؤکللرك مسئولیتلری

بر کیمسه‌یی برلکده توکیل ایدن متعدد کیمسه‌لر وکیله قارشی متسلسلاً مسئول اولورلر . متعدد کیمسه‌لر وکالتی برلکده قبول ایتمشلر ایسه مؤکل‌ہی‌یاپمقله متسلسلاً مسئولدرلر وکندی صفتلری باشقه‌سنه دوره صلاحیتدار اولمادقجه مؤکلی یالکز برلکده یاپدقلری تصرفله الزام ایده‌بیلیرلر .

ماده ۳۹۶
د . وکالتك ختامی سببلری
I . استعفا ، عزل

وکالتدن عزل و اوندن استعفا هرزمان‌جائزدر . شوقادارکه مناسب اولمایان برزمانده وکالتدن عزل ویااوندن استعفا ایدن کیمسه دیکرینك ضررینی ضامن اولور .

ماده ۳۹۷
أولوم
۱ ـ أهلیتسزلك افلاس

خلافی‌مقاوله‌دن وایشك ماهیتندن آکلاشیلمدقجه وکالت کرك وکیلك کرك‌مؤکلك أولومیله‌وأهلیتنك زوالی ویا افلاسی ایله نهایت بولور .

شوقادارکه؛ وکالتك نهایت بولماسی‌مؤکلك منافعنی تهلکه‌یه قویبورسه مؤکل‌ویاوارثی ویاممثلی بالذات‌ایشلرینی کوره‌بیله‌جك حاله کلنجه‌یه قادار وکیل ویاوارثی ویاممثلی‌وکالتی ایفایه دوام ایله مکلفدرلر .

ماده ۳۹۸
II ختامك حکملری

وکیلك وکالتنك نهایت بولدیغنه اطلاع پیدا ایله‌مه‌دن اول یاپدیغی ایشلردن مؤکل‌ویا میراثجیلری وکالت‌باقی ایمش‌کبی مسئولدرلر .

ایکنجی فصل
اعتبار مکتوبی واعتبار امری

ماده ۳۹۹
آ . اعتبار مکتوبی

اعتبارمکتوبی‌وکالت وحواله احکامنه تابع‌اولوب اونکله مرسل‌الیهه حداعظم تعیینه حاجت اولاقسزین طلب ایده‌جکی مقدارده نقود و امثالی برشیئك معین بر کیمسه‌یه تسلیمی امر اولونور .

ویریله‌جك شیئك حد اعظمی تعیین ایدلمه‌دیکی‌تقدیرده اعتبار ویریلن کیمسه آشکار صورتده عاقدلرك وضعیتلری ایله متناسب اولمایه‌جق درجه‌ده فضله بر مقدار طلبنده بولونورسه مرسل‌الیه مکتوب صاحبنه خبر ویرمکه وجواب آلنجه‌یه قادار تأدیه‌یی تأخیر ایتمکه مجبوردر. اعتبار مکتوبنك تضمن ایتدیکی وکالت ایله مرسل‌الیهك‌ملزم اولماسی معین بر مبلغ ایچون قبول ایتمش اولماسنه متوقفدر .

ماده ٤٠٠
ب.اعتبارامری
I. تعریفی‌وشکلی

بر کیمسه کندی‌نام وحسابنه وآمرك‌مسئولیتی آلتنده براوچنجی شخصه‌اعتبارویرمك ویا اعتباری تجدیدایتمك ایچوذأمر آلمش وقبول ایتمش‌ایسه آمر اعتبارایدیلن‌بورجدن دولایی‌مأموروکالتی تجاوز ایتمدکجه کفیل کبی مسئول‌اولور ، شوقادارکه‌امر‌تحریری اولمادقجه آمر‌مسئول اولماز .

ماده ۴۰۱ آمر، اعتبار ویریلن کیمسه‌نك بورج التزامنه اهلیتسزلکنی درمیان ایله مأموره
II. اعتبار ویریلن کیمسه‌نك اهلیتسزلکی — قارشی مسئولیتدن قورتیلاماز .

ماده ۴۰۲ مأمور، اعتبار ویریلن کیمسه‌یه کندی کندینه مهلت ویریر ویا آمرك تعلیماتنه مخالفت
III. مأمورك کندی کندینه مهلت ویرمسی — ایدرسه، آمر مسئولیتدن بری اولور .

ماده ۴۰۳ آمرك وکندیسنه اعتبار ویریلن کیمسه‌نك حق وبورجلرنده کفیل و اصل بورجلی‌یه
IV. آمر واعتبار ویریلن کیمسه — متعلق حکملر جاریدر .

اوجنجی فصل
دلاللق (سیمسارلق)

ماده ۴۰۴ دلاللق برعقددرکه اونکله دلال اجرت مقابلنده برعقدك یاپیلماسی امکانی حاضرلامغه
آ . تعریفی وشکلی — ویا عقدك اجراسنه توسط ایتمکه مأمور ایدیلیر .
دلاللق حقنده عمومی صورتده وکالت حکملری جاریدر .

ماده ۴۰۵ یاپدیغی حاضرلق ویا اجرا ایله‌دیکی توسط عقدك اجراسنه منجر اولونجه دلال اجرته
ب . دلال اجرتی — مستحق اولور .
I . استحقاق تعلیقی — عقد زمانی بر شرط ایله یاپلمش ایسه اجرت شرطك تحققنده لازم اولور .
یاپاجغی مصرفك دلاله ویریله‌جکی مقاوله ایدیلمش ایسه ایش برنتیجه‌یه منجر اولماسه
بیله دلال مصرفنی آلیر .

ماده ۴۰۶ اجرت تعیین ایدلمدیکی تقدیرده تعرفه وارسه اوکا کوره اجرت ویرلمك لازم کلیر .
I . اجرتك تثبیتی — تعرفه یوقسه متعامل اولان اجرت مقاوله ایدیلمش صاییلیر .

ماده ۴۰۷ دلال بورجلرینه مخالفتله دیکرطرفك منفعتنه حرکت ایدرو ویاحسن نیت قاعده‌لری
III. دلالك حقلرینی ضایع ایتمه‌سی — خلافنه دیکر عاقددن اجرت وعدی آلیرسه اجرته و یاپدیغی مصرفه عائد اولان
حقلرینی ضایع ایلر .

ماده ۴۰۸ أولنمه دلاللغی اجرته حق بخش ایتمز .
IV. أولنمه دلاللغی

ماده ۴۰۹ خدمت مقاوله‌سی وغیرمنقول صاتیشی امکانی حاضرلامق ویا بونلردن برینك اجراسنه
V. اجرتدن تنزیل — توسط ایتمك ایچون فاحش بر اجرت شرط ایدیلمش ایسه بورجلینك طلبی اوزه‌رینه
بو اجرت حاکم طرفندن عادلانه برصورتده تنقیص ایدیله‌بیلیر .

اون دردنجی باب

وكالتی اولمادن باشقه‌سی حسابنه تصرف

ماده ٤١٠
آ ـ ایش یاپان کیمسه‌نك حقوق وبورجلری
I. ایشك اجراسی

وكالتی اولمقسزین باشقه‌سنك حسابنه تصرفده بولنان کیمسه اوایشی صاحبنك منفعتنه وتخمین اولنان مقصدینه کوره یاپمغه مجبوردر .

ماده ٤١١
II.

باشقه‌سی نامنه تصرفده بولنان کیمسه هر درلو اهمال واحتیاطسزلقدن مسئولدر شوقادارکه اوکیمسه ایش صاحبنك معروض بولندیغی ضرری برطرف ایتمك ایچون یاپمش ایسه مسئولیتی تخفیف اولنور . ایش صاحبنك صراحةً ویادلالةً منعی وارایکن اوکیمسه بوایشی یاپمش وصاحبنك منعی ده قانونه وآدابه مخالف بولنمامش ایسه قضادن دخی مسئول اولور . مکرکه اوکیمسه مداخله‌سی اولماسه بیله قضانك وقوعه کله‌جکنی اثبات ایتسون .

ماده ٤١٢
III. ایشی یاپان کیمسه‌نك اهلیتی اولمامه‌سی

باشقه‌سی حسابنه تصرفده بولنان کیمسه عقد ایله التزامه اهل دکل ایسه یاپدیغی تصرفدن آنجاق اکتساب ایتدیکی وسوء نیتله الندن چیقاردیغی مقدارده مسئول اولور .
غیرمشروع معامله‌لردن متولد دها شمولی مسئولیت محفوظدر .

ماده ٤١٣
ب. ایش صاحبنك حقوقی ووظیفه‌لری
I. صاحبنك منفعتنه ایشك یاپیلماسی حالنده

ایش صاحبنك منفعتی ایچون یاپیلمش اولان بر ایشده یاپان کیمسه‌نك ایجاب حاله کوره ضروری ویا فائده‌لی بولنان بالعموم مصرفلرینی فائضی ایله ادایه وبوقبیل تعهدلرینی ایفایه وحاکمك تقدیر ایده‌جکی ضرری تضمینه ایش صاحبی مجبوردر .
مقصدینی حاصل اولماسه بیله ایشی یاپارکن ایجاب ایدن اهتمامده بولنان کیمسه حقنده دخی بوحکم تطبیق اولونور .
ایشی یاپان کیمسه یاپدیغی مصرفی استیفا ایده‌مدیکی تقدیرده حقسز یره مال اکتسابی فصلنده‌کی احکامه کوره یاپدیغی شیئی رفع ایتدیره‌بیلیر .

ماده ٤١٤
II. یاپان کیمسه‌نك کندی منفعتی ایچون یاپماسی حالنده

کندی منفعتی ایچون یاپیلمامش اولسه بیله ایش صاحبی یاپیلان ایشدن حاصل اولان فائده‌لری تملك ایتمك حقنی حائزدر . وتملك ایتدیکی فائده‌لره کوره ایشی یاپان کیمسه‌نك مصرفنی تضمین ویاپمش اولدیغی تعهدلردن اونی تخلیص ایدر .

ماده ٤١٥
III. اجازت

ایش صاحبی یاپیلان ایشه اجازت ویررسه وکالت احکامی جاری اولور .

اون بشنجی باب

قومیسیون

ماده ٤١٦
آ. آلیم وصاتیم قومیسیونی

آلیم وصاتیم ایشلرنده قومیسیونجی ، اجرت مقابلنده کندی نامنه و آمری حسابنه قیمتلی اوراق ومنقول اشیا آلیم وصاتیمی درعهده ایدن کیمسه‌در .

I . تعریفی

آتیده بیان اولوناجق احکام مستثنا اولمق اوزره قومیسیون مقاوله‌لرنده وکالت حکملری تطبیق اولونور.

ماده ۴۱۷

II. قومیسیونجینك بورجلری

۱ـ مجبوری اخبار وسیغورطه

قومیسیونجی یاپدیغی معامله‌نك صورت جریانندن آمرینی خبردار ایتمكه وخصوصیله آمرینك اجرا ایلدیكنی کندیسنه درحال بیلدیرمكه مجبوردر.
آمرك امری اولمادقجه قومیسیونجی مقاوله‌نك موضوعنی تشكیل ایدن شیلری سیغورطه ایتدیرمكه مجبور دكیلدر.

ماده ۴۱۸

۲ ـ اشیایه اهتمام

صاتیلمق اوزره قومیسیونجی‌یه کوندریلان اشیانك بوزوقلغی کوزه چارپیورسه قومیسیونجی نقلیه‌جی‌یه رجوع حقنی محافظه‌یه وخساری تثبیت ایتدیرمكه ومقتدر اولدیغی قدر اشیایی حفظه درحال آمرینه خبر ویرمكه مجبوردر. عكس تقدیرده اهمالك سببیت ویردیكی زیاندن مسئول اولور.
صاتیلمق اوزره قومیسیونجی‌یه کوندریلان اشیانك همان بوزولاجغندن قورقولیورسه قومیسیونجی آمرینه درحال معلومات ویرمك شرطیله اواشیایی صاتمغه مجبوردر.

ماده ۴۱۹

۳ ـ آمر طرفندن تعیین اولونان فیأت

آمر طرفندن تعیین اولونان اصغری بدلدن نقصانه مال صاتان قومیسیونجی مالی صاتمه‌سه‌یدی آمرینك دها زیاده متضرر اوله‌جغنی وایجاب حالك یكیدن امر آلمغه مساعد بولنمدیغنی اثبات ایتمدكجه نقصان بدلی تضمینه مجبور اولور. بوتقدیرده قومیسیونجینك قصوری وارسه شرطه مخالفتدن دولایی باشلیجه تضمینات ویرمكه مجبوردر. آمرك تعیین ایتدیكی بدلدن نقصانه مال آلان ویا فضله‌سنه صاتان قومیسیونجی بومعامله‌دن استفاده ایده‌میوب آراده‌كی فرقی آمرینه ویرمكه مجبوردر.

ماده ۴۲۰

۴ـ اعتبار پشیناً

قومیسیونجی آمرك اذنی اولمقسزین ویره‌سی‌یه مال صاتار ویا مالی تسلیم ایتمه‌دن پاره ویررسه ضرری کندینه عائد اولور.
شوقادرکه؛ آمر خلافنی امر ایتمه‌دكجه صاتیش محلنده‌كی عرفه کوره ویره‌سی‌یه صاتابیلیر.

ماده ۴۲۱

۵ ـ قومیسیونجینك کفالتی

خلاف صلاحیت ویره‌سی‌یه مال صاتماسی مستثنا اولمق اوزره قومیسیونجی معامله‌لرده بولندیغی کیمسه‌لرك تأدیه‌لرندن ودیكر بورجلرنی ایفادن مسئول اولماز. شوقادرکه قومیسیونجی صراحةً کفیل ویامسئولیتی متعارف اولونجه مسئول اولور.
کفیل اولان قومیسیونجینك بونك ایچون آیریجه اجرت آلمغه حقی واردر.

ماده ۴۲۲

III . قومیسیونجینك حقوقی

۱ـ اقراضات ومصارفك تسویه‌سی

قومیسیونجی آمرك منفعتی ایچون یاپدیغی بالجمله مصرفلری وویردیكی پاره‌لری فائضیله برابر ایسته‌یه بیلیر. قومیسیونجی ارضیه ونقلیه اجرتلرینی آمرینك حسابنه کچیررسه‌ده کندی مأمورلرینك اجرتلرینی حسابه داخل ایده‌مز.

ماده ۴۲۳

۲ ـ قومیسیون اجرتی

آ) ایسته‌مك حقی

قومیسیونجی کندیسنه تودیع اولونان ایشی یاپدقده اجرتی آلاجغی کبی قومیسیونجینك اوایشی یاپامامه‌سنه آمر سببیت ویرمش ایسه ینه اجرته مستحق اولور.
دیكر برسببله یاپیلامایان ایشلردن دولایی قومیسیونجی آنجق امكی مقابلنده محلی عادته کوره لازم کلن تضمیناتی ایسته‌یه بیلیر.

ماده ٤٢٤ — ب) سقوط حق قومیسیونجینك آلیمی ویاصاتیمی

قومیسیونجی آمرینه قارشی سوءنیت ایله حرکت ایدر وخصوصیله آمرك حسابنه اشترا ایتدیکندن فضله وصاتدیغندن نقصان برفیئات کچیریرسه اجرتی آلمق حقی تمامیله ساقط اولور . صوك ایکی حالده آمر قومیسیونجی‌یی دوغرودن دوغرویه مشتری ویا بایع عد ایدهرك آرادن چیقابیلیر .

ماده ٤٢٥ — ۳ ــ حبس حقی

قومیسیونجی صاتدیغی مالك بدلی و آلدیغی مالك کندیسی اوزرنده حبس حقنه مالکدر .

ماده ٤٢٦ — ٤ ــ امتعه‌نك مزایده ایله صاتیلماسی

امتعه صاتیلامایوب ویاآمرك ویردیکی صاتیش امرندن رجوع ایدوب ده آمرامتعه‌یی کری آلمقده ویا اونده دیکر صورتله تصرف ایتمکده حددن فضله تأخر ایدرسه قومیسیونجی امتعه‌یی بولوندیغی محلی محکمه‌سی واسطه‌سیله بالمزایده صاتدیره‌بیلیر . اشیانك بولوندیغی محلده نه آمر نه ده ممثلی حاضر بولونمازسه دیکر طرف استماع ایدلمکسزین دخی صاتیش قراری ویریله‌بیلیر . شوقدارکه امتعه ، سرعتله قیمتی تنزیل ایده‌جك اشیادن ده کیل ایسه اول امرده کندیسنه رسماً اخبار ایدلمك لازمدر .

ماده ٤٢٧ — ٥ ــ قومیسیونجینك بالذات آلیجی ویا صاتیجی اولمسی آ . اجرت ومصارف

بورسه‌ده مقید ویا پیاسه فیئاتی بولونان قامبیو سنداتی ویادیکر قیمتلی اوراق ویا امتعه‌یی صاتمغه ویا صاتون آلمغه مأمور ایدیلن قومیسیونجی آمر طرفندن خلافنه تعلیمات ویرلمه‌مش ایسه صاتون آلاجغی شی‌یرینه کندی شیلرینی بیع یاخود صاته‌جغی شیئی کندیسی ایچون اشترا ایده‌بیلیر . بوحاللرده قومیسیونجی وکالتك اجراسی زماننده بورسه ویا پیاسه فیئاتنی نظره آلمغه مجبوردر . قومیسیونجی قومیسیون ایشلرنده معتاد اولان اجرت ومصرفلرینی آلابیلیر . احکام سائره‌سی بیع کبیدر .

ماده ٤٢٨ — ب) قومیسیونجینك ضمنی قبولی

قومیسیونجی بالذات آلیجی ویا صاتیجی اولابیلدیکی حاللرده برعاقد کوسترمه‌یه‌رك وکالتك اجرا ایدلدیکنی آمرینه بیلدیریرسه عاقده عائد اولابیله‌جك بورجلری بالذات درعهده ایتمش صاییلیر .

ماده ٤٢٩ — ج) حقك سقوطی

قومیسیونجی آمر طرفندن ویریلن امر استردادایدلمش وخبر استردادده ، وکالتی اجرا ایتدیکی خبرینی آمره کوندرمه‌دن واصل اولمش ایسه آرتق بالذات بایع ومشتری اولاماز .

ماده ٤٣٠ — ب . نقلیه قومیسیونجیسی

اجرت مقابلنده کندی نامنه برآمرك حسابی ایچون اشیا ارسالنی تعهد ایدنلر رسالات قومیسیونجیسی ویانقلیه آجنته‌سی ، قومیسیونجی حکمنده اولوب آنجاق اشیانك نقلنه عائد خصوصاتده نقلیه متعهدلری حقنده‌کی احکامه تابعدر .

اون آلتنجی باب

نقلیه مقاوله‌لری

ماده ٤٣١ — آ . تعریفی

نقلیه‌متعهدی ، اجرت مقابلنده اشیا نقلنی درعهده ایدن کیمسه‌در . آتیده‌کی حکملر محفوظ اولمق اوزره وکالت قاعده‌لری نقلیه مقاوله‌سی ایچونده تطبیق اولونور .

ماده ٤٣٢
ب . مقاوله‌نك احكامی
I . مرسلك بورجلری
١ ـ لازم اولان بيانات

مرسل نقليه متعهدينه مرسل اليهك واضح آدرسنی و دنكلرك مقدارله نه طرزده آمبالاژ يابيلديغنی و نقلت و محتوياتی و نه مدت ظرفنده تسليم اولنه‌جغنی و نقل ايچون تعقيب اولنه‌جق طريقی وقيمتدار اشيانك قيمتلرينی بيانه مجبوردر .
بو بيانانك يابيلمامسندن ويا ياكلش يابيلماسندن متولد ضرر مرسله عائد اولور .

ماده ٤٣٣
٢ ـ آمبالاژ

مرسل آمبالاژك مناسب برشكلده يابيلماسنه‌دقتله مكلفدر . مرسل آمبالاژك كورونمه‌ين قصورلری سببيله واقع اوله‌جق خساردن مسئول اولور . نقليه متعهدی اشيايی قيد احترازی درميان ايتمكسزين قبول ايتمش ايسه آمبالاژك كورونن قصورلری سببی ايله واقع اوله‌جق خساردن مسئول اولور .

ماده ٤٣٤
٣ ـ كوندريلن اشياده تصرف حقی

اشياء نقليه متعهدينك الده بولوندقجه مرسل متعهدك مصرفلرينی واسترداد يوزندن معروض قالديغی ضرری تضمين ايتمك شرطيله اشياسنی كيری آلابيلير .
شو قادار كه آشاغيده‌كی حاللرده بو حق استعمال اولوناماز .
١ ـ مرسل طرفندن بر ارساليه مكتوبی تنظيم اولونوبده نقليه متعهدی طرفندن مرسل اليهه ويرلمش ايسه .
٢ ـ مرسل نقليه متعهدندن مقبوض سندی آلمش اولوبده اونی اعاده ايده‌مزسه .
٣ ـ نقليه متعهدی ، شيانك تسلمی ايچون وصولنی تحريراً مرسل اليهه اخبار ايتمش ايسه
٤ ـ اشيا تسليم محلنه واصل اولدقدن صوكره مرسل اليه طرفندن تسليم طلب ايدلمش ايسه ،
اشبو حاللره نقليه‌جی منحصراً مرسل اليه طرفندن ويريله‌جك تعليماته توفيق حركته مجبوردر .
شوقادار كه نقليه متعهدی اشيا مقابلنده مقبوض سندی ويرمش ايسه بوسند مرسل اليهه ويرلمش اولمادقجه اشيا تسليم محلنه واصل اولمادن مرسل اليهك تعليماتنه اتباع ايتمكله مكلف اولماز .

ماده ٤٣٥
III . آرباجينك بورجلری
١ ـ اشيايه اهتمام
آ تسليمه مانع ظهورنده اصول

اشيا قبول ايدلمز ياخود اونلری تقييد ايدن مصرفلرله ديكر مطلوبی تأديه اولونمازسه ومرسل اليه بولوناماز سه نقليه متعهدی مرسله خبرويرمكه واشيايی ، مصرف وخساری مرسله عائد اولمق اوزره موقتاً محافظه ايتمكه ياخود اوچنجی برشخصه توديع ايلمكه مجبوردر . مرسل ويا مرسل اليه مناسب برمدت ظرفنده اشياده تصرف ايتمزسه نقليه متعهدی اشيايی بولونديغی محلده‌كی صلاحيتدار محكمه واسطه‌سيله مالصاحبی حسابنه بر قوميسيونجی كبی صاتديرابيلير .

ماده ٤٣٦
ب . ضروری صاتيش

اشيا چابوق بوزولمغه معروض ايسه ياخود تخمين اولونان قيمتی مصرفلرينی تأمين ايتمزسه نقليه متعهدی بونی درحال رسماً تثبيت ايتديرمكله مكلف واشيايی تسليم قابل اولمايان حاللرده اولديغی كبی صاتديرمق حقنی حائزدر .
علاقه‌دارلر ممكن اولديغی قدر اشيانك صاتيلغه چيقارلديغندن خبردار ايديلير .

ماده ۴۳۷
ج) تأمینات

نقلیه‌جی اشیایه ایده‌جکی اهتمامدن دولایی کندیسنك حائز اولدیغی حقاری استعمال ایدرکن مالکك منافعنی ممکن اولدیغی قدر محافظه وقصوری حالنده ضرر وزیانی تضمین ایله مکلفدر .

ماده ۴۳۸
۲ ـ آراباجینك مسئولیتی
آ . اشیانك ضیاعی

اشیا تلف ویا ضایع اولدقده نقلیه‌جی تلف وضیاع ، اشیانك طبعتندن یاخود مرسل ویا مرسل‌الیهك قصورندن ویابونلردن برینك ویردیکی تعلیماتدن ویا مدبر برنقلیه‌جی طرفندن اتخاذاولنه‌جق تدبیرلر ایله اوکنه کچیله‌میه‌جك حال ووضعیتدن تولدایتدیکنی اثبات ایتمدکجه تام‌قیمتنی تضمینه مجبوردر. بالخاصه اشیانك قیمتلی اولدیغندن نقلیه‌جی‌یی خبردار ایتمه‌مسی مرسلك قصوری صاییلیر .
اشیانك قیمتندن فضله‌ویا اکسیك ضرر وزیان تثبیتنه‌دائر عقدایدیله‌جك مقاوله مرعیدر.

ماده ۴۳۹
ب . تأخیر ، خسار قسماً تلف

نقلیه‌جی اشیانك تسلیمنده وقوعه کلن تأخردن وخساره اوغراماسندن وقسماً تلفندن متولد ضرر وزیانی ضیاع حالنده قیود وشروط دائره‌سنده ضامندر .
بونك خلافنده‌مقاوله بولونمادقجه‌بوصورتده ویریله‌جك تضمینات‌اشیانك تماميله‌ضیاعی حالنده ویرلمسی اقتضا ایدن مقداری تجاوز ایده‌من .

ماده ۴۴۰
ج . متوسطلرك مسئولیتی

نقلیه‌جی اشیایی تسلیم محلنه قادار ایستر کندی کوتورسون ایسترسه دیکر برینه‌نقل ایتدیرسین نقل‌اثناسنده‌وقوعه کلن قصورلردن‌وعارضه‌لردن مسئول‌اولور شوقادارکه اشیایی نقل ایتدیردیکی کیمسه‌یه قارشی نقلیه‌جینك رجوع حقی واردر .

ماده ۴۴۱
۳ ـ مجبوری اخبار

اشیا واصل اولور اولماز نقلیه‌جی مرسل‌الیهه خبر ویرمکه مجبوردر .

ماده ۴۴۲
۴ ـ حبس حق

مرسل‌الیه اشیایه متعلق مطالبه‌لری قبول ایتمزسه بومقدار مبلغی‌محکمه‌وزنه‌سنه‌تودیع ایتمدکجه تسلیم طلبنده بولونه‌ماز ونقلیه‌جینك حبس حقی اشیا مقامنه قائم اولان بو مبلغه انتقال ایدر .

ماده ۴۴۳
۵ ـ مسئولیت ادعاسی

حیله وفاحش قصور مستثنا اولمق اوزره اشیانك قید احترازی درمیان ایدلمکسزین قبولی ونقلیه اجرتنك تأدیه‌سی نقلیه‌جی‌یه قارشی بوتون دعوا حقلرینی اسقاط ایدر. شوقادارکه ظاهر اولمایان خسارلرده مرسل‌الیه ایجاب حاله کوره تحقیق‌ایدلمسی‌قابل ویا لازم اولان مدت ایچنده خساره مطلع اولور ونقلیه‌جی‌یی‌ده همان‌خبردار ایدرسه نقلیه‌جی بوخساردن‌ده مسئول‌اولور. آنجق بواخبار اشیانك تسلیمندن اعتباراً نهایت سکز کون ایچنده وقوع بولمق لازمدر .

ماده ۴۴۴
۶ ـ اصول محاکه

نزاع وقوعنده ایکی طرفدن برینك طلبی اوزرینه اشیانك بولوندیغی محل محکمه‌سی اواشیانك یدامینه تودیعنه ولزومنده اشیانك حالی تثبیت ایتدکدن صوکرا صاتلمسنه قرار ویره‌بیلیر .
اشیایه متلق اوله‌رق ادعا اولونان آلاجقلرك تسویه‌سی ویا تودیعی صورتیله‌صاتیشه ممانعت اولونابیلیر .

ماده ٤٤٥ نقليه‌جی‌يه قارشی ضرر وزيان ادعالری تلف ، ضياع وتأخر حاللرنده تسليمك
۷ ـ مرور زمان اجرا اولوناجغی كوندن وخسار حالنده اشيانك تسليمی كوننده‌ن اعتباراً بر سنه‌لك مرور زمانه تابعدر .

مرسل ومرسل‌اليه نقليه‌جی‌يه قارشی‌اولان حقلرينی ، سنه‌سی ايچنده طلب‌ايتمش‌اولمق ودعوا حقی اشيانك قبوليله سقوط ايتمه‌مش بولنمق شرطيله دفعاً هر زمان درميان ايده‌بيليرلر .

نقليه‌جينك حيله وفاحش قصورده بولنماسی حاللری مستثنادر .

ماده ٤٤٦ اجراسی دولتك رخصتنه متوقف اولان نقل ايشلرينك متعهدلری مسئوليتلرينك
ج . دولت‌طرفندن‌ويا‌مأذونيتله تحققندن اولی كندی نظامنامه‌لری ويا خصوصی مقاوله‌لری ايله مسئوليتلرينه تعلق
اجرا قلنان نقليات ايدن قانونلرك تماماً ويا قسماً تطبيقندن قورتيلامازلر .

شوقدركه طرفين اشبو بابده بيان اولونان مساعده درجه‌سنده خصوصی مقاوله‌لر ايله بوقاعده‌لری تبديل ايده‌بيليرلر .

پوسته شمندوفر ، واپور ايله نقليات حقنده وضع اولنان خصوصی احكام باقيدر .

ماده ٤٤٧ نقليه‌جی ويا ارسال قوميسيونجيسی تعهد ايتديكی نقلياتی اجرا ايچون عمومی نقليات
د . عمومی نقليه واسطه‌سنك ادارہ‌لرندن برينه مراجعت ايدر ويا بو واسطه ايله ياپيلان نقليه ايشنه اشتراك‌ايلرايسه
استعمالی عمومی‌نقلياته‌مخصوص اولان احكامه تابع اولور . نقليه‌جی ايا ارسال‌قوميسيونجيسی ايله آمر آراسنده عقد اولوناجق مقاوله احكامی محفوظدر .

اشبو ماده احكامی قاميونجی ، آرابه‌جی وحماللره تطبيق اولونماز .

ماده ٤٤٨ مقاوله‌سنی اجرا ايچون عمومی نقليه اداره‌لرينك برندن استفاده ايده‌ن ارسال
هـ . ارسال قوميسيونجيسنك قوميسيونجيسی بو اداره‌يه قارشی رجوع حقنی كندی قصورندن ناشی ضايع ايتمش
مسئوليتی ايسه رجوع حقی اولماماق سببی ايله مسئوليتدن قورتيلاماز .

اون يدنجی باب

تجاری ممثلر وديكر تجاری وكيللر

ماده ٤٤٩ تجاری ممثل ، وتجارتخانه ويا فابريقه ويا تجاری شكلده ايشله‌دلش ديكر بر مؤسسه
آ . ممثل صاحبی طرفندن ايشلرينی اداره ومؤسسه‌نك امضاسنی قوللانارق بالوكاله امضا وضع
١ . تعريفی، صلاحيت‌اعطاسی ايتمك اوزره صريح ويا ضمنی كنديسنه مأذونيت ويريلان كيمسه‌در. مؤسسه‌صاحبی وكالتنامه‌يی تجارت سجلنه قيد ايتديرمكه مجبوردر. آنجق قيددن اول دخی ممثلك معاملاتی ايله ملزمدر .

ديكر نوع مؤسسه‌لرده وايشلرده تجارت سجلنه قيددن باشقا صورتله تجاری ممثل تعيين اولونوماز .

ماده ٤٥٠
II . وکالتك شمولی

تجاری ممثل ، حسن نیت صاحبی اوچنجی شخصلره قارشی ، مؤسسه صاحبی حسابنه قامبیو تعهدلرنده بولنمق واونك نامنه مؤسسه‌نك غایه‌سنده داخل اولان بالعموم تصرفاتی یاپمق صلاحیتنی حائز صاییلیر . تجاری ممثل صریح صلاحیت آلمادقجه غیر منقوللاری تملیك ویا بر حق ایله تقیید ایده‌مز .

ماده ٤٥١
III . تحدیدات

تمثیل صلاحیتی برشعبه‌نك ایشلرینه حصر اولنه‌بیلیر وتعیین اولنان شرائط داخلنده دیکرلری اشتراك ایتمکجه یالکز برینك امضاسی مؤسسه‌یی لزوم ایتمه‌مك اوزره بردن زیاده کیمسه‌لره‌ده ویریله‌بیلیر وبوکارلکده تمثیل دینیر . تمثیل صلاحیتنده بوندن باشقه تحدیدلر حسن نیت صاحبی اوچنجی شخصلره قارشی معتبر دکلدر .

ماده ٤٥٢
٤ ـ استرداد

ممثل تعیین ایدیلیرکن تسجیل ایدلمه‌مش اولسه‌بیله تمثیل صلاحیتنك استرداد ایدلدیکی زمان کیفیتك تجارت سجلنه قید ایدلمسی مجبوریدر .

تمثیل صلاحیتنك استردادی تجارت سجلنه قیدواعلان ایدلمدکجه بوصلاحیت حسن نیت صاحبی اوچنجی شخصلر حقنده باقیدر .

ماده ٤٥٣
ب . دیکر تجارت وکیللری

تجاری وکیل ، تجاری ممثل صفتنی حائز اولمقسزین بر تجارتخانه ویافابریقه ویا تجاری شکلده ایشله‌تیلن دیکر بر مؤسسه صاحبی طرفندن مؤسسه‌نك بوتون ایشلری ویامعین بعض معامله‌لری ایچون تمثیله مأمور ایدیلن کیمسه‌در .

بوصلاحیت ، مؤسسه‌نك معتاداولان معامله‌لرینك جمله‌سنه شاملدر شوقادارکه تجاری وکیل کندیسنه صریح مأذونیت ویرلمدکجه استقراض ایده‌مز و قامبیو تعهدلرنده و محاکمه ومرافعه‌ده بولونماز .

ماده ٤٥٤
ج . سیار تجارمأمورلری

بر مؤسسه ایچون مرکزینك خارجنده‌کی محللرده معامله اجرا ایدن سیارمأمورلر ، مؤسسه نامنه صاندقلری مالك بدلنی آلمق ومقبوض ویرمك و بورجلی‌یه مهل اعطا ایتمك صلاحیتنی دخی حائز صاییلیرلر . بو صلاحیتك تحدیدی حسن نیت صاحبی اوچنجی شخصلره قارشی معتبر دکلدر .

ماده ٤٥٥
د . رقابت‌یاپیلمق ممنوعیتی

بر مؤسسه‌نك بوتون ایشلرینی اداره ایدن یاخود مؤسسه صاحبنك خدمتنده بولنان تجاری ممثللر ویا تجاری وکیللر مؤسسه صاحبنك اذنی اولمقسزین کرك کندی نامارینه کرك اوچنجی شخص نامنه مؤسسه‌نك یاپدیغی نوعده داخل بر ایش یاپامازلر بوکا مخالف حرکتده بولونورلرسه مؤسسه صاحبی ضرر وزیان ایستمك وبو صورتله یاپیلان ایشلری کندی حسابنه آلمق حقنی حائزدر .

ماده ٤٥٦
هـ . ممثل ودیکر تجار وکیللرینك وکالتلرینك ختامی

خدمت ، شرکت ، وکالت مقاوله‌لرندن ایکی طرف آره‌سنده موجود دیکر حقوقی مناسبتلردن متولد حقلره خلل کلمه‌مك اوزره تجاری ممثللر وتجاری وکیللر هرزمان عزل اولونابیلیر .

مؤسسه صاحبنك مدنی حقلرینی استعمال صلاحیتنی غائب ایتمسی ویا وفاتی ایله تجاری ممثللك وتجاری وکیلك صلاحیتی ختام بولماز .

اون سکزنجی باب

حواله

ماده ٤٥٧
آ. تعرفی
حواله برعقددرکه اونکله محال علیه بالوکاله کندی نامنه قبضه صلاحیتدار اولان محال‌لهه محیل حسابنه نقد ویا قیمتلی اوراق، یاسائر مثلی شیلر اعطاسنه مأذون قیلنیر.

ماده ٤٥٨
ب. عقدك حکمی
I محیل ایله محال‌له اراسنده‌کی مناسبت
حواله‌نك موضوعی محیلك محال لهه اولان بورجنك تأدیه‌سی ایسه بو بورج آنجق محال علیه طرفندن وقوع بولاجق تأدیات ایله ساقط اولور شوقدرکه حواله‌یی قبول ایتمش اولان آلاجقلی آنجق محال‌علیهه مراجعت ایله حواله‌ده تعیین اولونان مدت ظرفنده استیفاء مطلوب ایده‌مه‌دیکی تقدیرده محیلدن آلاجغنی مطالبه صلاحیتنی حائز اولور.
محال‌له اولان آلاجقلی حواله‌یی قبول ایتمك ایسته‌مزسه بورجلی‌یی درحال خبردار ایتمك لازمدر. عکس حالده ضرر وزیان ایله مسئول اولور.

ماده ٤٥٩
II محال علیهك بورجی
محال علیه قید احترازی بیان ایتمکسزین حواله‌یی قبول ایتدیکنی محال‌لهه بیلدیررسه تأدیه ایله مکلف اولور و اوکا قارشی یالکز آرالرنده‌کی شخصی مناسبتلردن ویا حواله‌نك مندرجاتندن متحصل دفعلرده بولوناسلیر.
محیل ایله اولان مناسبتندن متولد دفعلرده بولوناماز.
محال علیه محیله بورجلی ایسه کندیسی ایچون بوتأدیه؛ محیله یاپاجغی تأدیه‌یه نظراً دها کلفتلی اولمدیغی صورتده بورجك مقدارینی محال‌لهه تأدیه‌یه مجبوردر.
بوحالده بیله محیل ایله آرلرنده خلافنه مقاوله اولمدقچه تأدیه‌دن اول حواله‌یی قبول ایتدیکنی بیان ایتمکه مجبور دکلدر.

ماده ٤٦٠
III عدم تأدیه حالنده اخبار
محال لهك طلبنه قارشی ویا طلبندن اول محال علیه محال بهی تأدیه ایتمیه‌جکنی بیان ایدرسه محال‌له درحال محیلی خبردار ایتمکه مجبوردر. عکس حالده ضرر وزیان ایله مسئول اولور.

ماده ٤٦١
ج. رجوع
محیل هرزمان محال لهه قارشی حواله‌دن رجوع ایده‌بیلیر. مکرکه حواله محال لهك منفعتی وبالخاصه آله‌جغنی تأدیه ایچون یاپیلمش اولسون. محال علیه حواله‌یی قبول ایتدیکنی بیان ایدنجه‌یه قدر محیل واکا قارشی‌ده حواله‌دن رجوع ایده‌بیلیر محیلك افلاسی، هنوز قبول ایدلمه‌مش حواله‌نك حکمسزلکنی استلزام ایدر.

ماده ٤٦٢
د قیمتلی اوراق مسائلنده حواله
حامله محرر حواله‌لر بوبابك حکملرینه تابعدر. هرحامل محال علیهه قارشی محال له صفتنی حائزدر ومحیل ایله محال له آره‌سنده‌کی حقلر حواله‌یی تملیك ایدن ایله تملك ایدن آراسنده ثابت اولور. چکلر ایله قامبیو سندلرینه مماثل حواله‌لر حقنده‌کی خصوصی حکملر باقیدر.

اون طقوزنجی باب

ودیعه

ماده ٤٦٣
آ . عمومیتله تودیع
I. تعریف

ایداع برعقددرکه اونکله مستودع مودع طرفندن ویریلن شیئی قبول واونی امین برمحلده حفظ ایتمکی درعهده ایدر . اجرت شرط ایدلمدکجه ویااحوال ، مستودیعك اجرته انتظارینی ایجاب ایتمدکجه مستودع اجرت ایسته‌یه‌مز

ماده ٤٦٤
II. مودعك بورجلری

مودع مستودعه عقدك اجراسیله ضروری ارتباطی اولان بوتون مصارفی تأدیه ایتمکله مکلفدر .
مودوع ایدع سببیله حصوله کلن ضررك کندی قصوری اولمقسزین وقوعه کلدیکنی اثبات ایتمدکجه تضمین ایله مکلفدر .

ماده ٤٦٥
III. مستودیعك بورجلری
١ـ ودیعه‌نك استعمالندن مسئولیق

مستودع مودعدن مأذونیت آلمادقجه ودیعه‌یی قوللانه‌ماز . بوکامخالف حرکت ایدرسه مودوعه محق برتضمینات ویرمکه مجبور اولور وقضاراخصوله کلن ضررلردن دخی مسئولدر. مکرکه قوللانمامش اولسه دخی بوضررلرك وقوعه کله جکنی اثبات ایده .

ماده ٤٦٦
ب . مودعك حقوقی

ایداعده مدت تعیین ایدلمش اولسه‌بیله مودع هروقت ایداع ایدیلن اشیای زوائدیله برابر کری آله‌بیلیر . شوقدرکه مستودعك قرارلاشدیرلمش اولان مدتی نظراعتباره آلارق یایدیغی مصارفی تسویه ایله مکلفدر .

ماده ٤٦٧
ج . مستودعك حقوق

مستودع تعیین ایدیلن مدتك انقضاسندن اول ودیعه‌یی اعاده ایده‌مز شوقدرکه اولجه تعیین ایدیله‌مه‌ین احوال دولاییسیله عقدك دوامی ودیعه ایچون تهلکه‌یی ویا کندیسی ایچون ضرری موجب اولورسه معین مدتك انقضاسندن اول دخی اعاده ایده‌بیلیر .
مدت تعیین ایدلمه‌مش ایسه هرزمان اعاده ایده‌بیلیر .

ماده ٤٦٨
ج . اعاده محلی

ودیعه حفظ ایدلمش اولمسی لازم کلن یرده اعاده اولونور واعاده مصرفیله اعاده زماننده‌کی خسار مودعه عائددر .

ماده ٤٦٩
I. مشترکاً ودیعه آلنمسی حالنده مسئولیت

برلکده ودیعه‌یی قبول ایدنلر اوندن متسلسلاً مسئول اولورلر .

ماده ٤٧٠
II. اوچنجی شخص طرفندن استحقاق دعوالری

اوچنجی شخص طرفندن ودیعه حقنده استحقاق ادعاسنده بولونلسه بیله ، ودیعه عدلی طریق ایله حجز یاخود مستودعه قارشی استحقاق دعواسی اقامه ایدلمه‌دکجه مستودع اونی مودعه رد واعاده ایله مکلفدر . حجز ویا استحقاق دعواسی حالنده مستودع درحال مودعی خبردار ایتمکه مجبوردر .

ماده ٤٧١
III. ید امینه تودیع

ایکی ویا دها زیاده کیمسه‌لر حقلرینی محافظه ایچون حقوقی وضعیتی منازعه‌لی ویا شبهه‌لی اولان برشیئی مستودعه ویا یدعدله تودیع ایدرلرسه مستودع ویا یدعدل بونلری بوتون علاقه‌دارلرك موافقتی ویا حاکمك قراری اولمادقجه هیچ برینه اعاده ایده‌مز

ماده ٤٧٢
١٧. اصولسز توديع

مستودعك توديع اولونان مبالغی عیناً اعاده‌یه مجبور اولمقسزین مثلاً اعاده ایتمسی صراحةً ویا ضمناً مقرر ایسه اومبلغك نفع وخساری کندیسنه عائد اولور .

مبالغ مهرسز وآچیق اوله‌رق براقیلمش ایسه بومعناده ضمنی بر مقاوله موجود صاییلیر.

ایداع ایدیلن دیکر اشیای مثلیه ویاقیمتلی اوراقی مستودع صراحةً مأذون قیلنمادقجه استعمال ایده‌من .

ماده ٤٧٣
٧. ارضیه مقاوله‌سی
١ ـ قیمتلی اوراق اخراجی صلاحیتی

حفظ ایتمك اوزره امتعه قبول ایتدیکنی علناً بیلدیرن ارضیه صاحبی ایداع اولونان اشیا مقامنه قائم اولمق اوزره سند اخراجنه صلاحیت ویرلمه‌سنی مرجع عائدندن طلب ایده‌بیلیر .

بو سندلر، ابرازنده ایداع اولونان اشیانك تسلیمنی طلب حقنی ویرن قیمتلی اوراقدر. نامه ویا امره ویا حامله محرر اولابیلیر .

ماده ٤٧٤
٢ ـ ارضیه صاحبنك محافظه بورجی

ارضیه صاحبی اشیایی برقومیسیونجی کبی اهتمام ایله محافظه ایتمکه مجبوردر . اشیایه تحول عارض اولوبده باشقه‌جه تدبیر اتخاذینی استلزام ایدرسه مستودع ممکن اولدیغی تقدیرده بوندن مودعی خبردار ایدر . ارضیه صاحبی معتاد ایش زمانلرنده امتعه‌نك حالنی تدقیق ویا معاینه و ایجاب ایدن تحفظی تدبیرلری هر زمان اتخاذ ایده‌بیلمه‌سی ایچون مودعه مساعده ایتمکه مجبوردر .

ماده ٤٧٥
٣ ـ توديع اولونان اشیانك دیکریله قاریشدیریلماسی

ارضیه صاحبی صراحةً مأذون اولمادقجه عینی نوع و وصفدن بولونان مثلی شیلری بربرینه قاریشدیراماز . مأذونیته بناءً قاریشدیریلان اشیا اوزرنده هر مودع حقیله متناسب بر حصه طلب ایده‌بیلیر بو تقدیرده ارضیه صاحبی دیکرلرینك حضورینه حاجت قالمقسزین هر مودعك حصه‌سنی تفریق ایده‌بیلیر .

ماده ٤٧٦
٤ ـ ارضیه صاحبنك حقوقی

ارضیه صاحبی مقرر ویا معتاد اولان ارضیه اجرتنی ومحافظه‌نك سببیت ویردیکی بوتون مصرفلرینی (نقلیه ، کومروك ، قید) طلب ایده‌بیلیر . بو مصرفلر درحال تأدیه اولونمق لازمدر . ارضیه اجرتی ایسه هراوچ آیده بر کره و هرحالده اشیانك تماماً ویا قسماً استردادنده تأدیه اولونور .

اشیا ارضیه صاحبنك یدنده بولوندیغی ویااشیایی تمثیل ایدن هرهانکی برسند واسطه‌سیله اونده تصرف ایتمك قدرتنی حائز اولدیغی مدتجه آلاجقلری مقابلنده اواشیا اوزرنده حبس حقی واردر .

ماده ٤٧٧
امتعه‌نك اعاده‌سی

ارضیه صاحبی امتعه‌یی عادی توديعده اولدیغی کبی رد واعاده ایله مکلفدر. شوقدارکه عادی توديعده مستودعك اولجه تخمین ایده‌مدیکی اسبابك تحققنه مبنی وقتندن اول اعاده‌یه مأذون اولدیغی حالده دخی ارضیه صاحبی معین اولان مدتك ختامنه قادار محافظه مجبوریتنده‌در .

اشیا مقامنه قائم اولمق اوزره سند اخراج ایدیلمش ایسه ارضیه صاحبی او اشیایی آنجاق بوسندك صاحبنه ویره‌بیلیر .

ماده ٤٧٨
اوتلجی‌یه تودیعات
I . اوتلجیلرك مسئولیتی
١ ـ شرائط وشمولی

اوتلجیلر ، خانجیلر نازل اولان یولجیلرك کتیردکلری اشیانك دوچار اولدیغی تلف، خسار ، سرقتدن ضررك بالذات یولجی‌یه ویا اونی زیارته کلن ویا رفاقتنده بولونان کیمسه‌یه قابل اسناد اولدیغی ویا اسباب مجبره‌دن نشأت ایتدیکنی ویا تودیع اولونان شیئك ماهیتندن متولد اولدیغی اثبات ایتمدکجه مسئولدر . شوقدارکه ، اوتلجی ویاخانجی ویا مستخدمینه قابل اسناد بر قصور اثبات اولونمدقجه بومسئولیت هر بریولجی ایچون یوز لیرایی تجاوز ایده‌مز .

ماده ٤٧٩
٢ ـ قیمتلی اشیا

قیمتلی اشیاویااولدقجه اهمیتلی مقدارده‌پاره‌ویاقیمتلی اوراق اوتلجی‌ویاخانجی‌یه امانت ایدیلمه‌مش ایسه اوتلجی ویا خانجی آنجق کندیسنك ویا مستخدمینك قصوری حالنده مسئول اولور. امانةً قبول ایتمش ویا قبولدن امتناع ایتمش ایسه مسئولیتی محدود دکیلدر . یولجینك کندی نزدنده صاقلایه‌بیلمه‌سی لازم کلن اشیا ویا نقد وامثالندن یولجینك سائر اشیاسی حقنده‌کی مسئولیت قاعده‌سی تطبیق اولونور.

ماده ٤٨٠
٣ ـ مسئولیتك ختامی

یولجی ضررینه‌واقف اولور اولماز اوتلجی‌ویاخانجی‌یه بیلدیرمزسه حقی ساقطاولور. اوتلجی ویا خانجی بویله برمسئولیتی درعهده ایتمدیکنی ویا مسئولیتی بوقانونده نوعی تعیین اولونمایان برشرطه تعلیق ایتدیکنی یاپیشدیردیغی اعلانلرده بیلدیرسه بیله مسئولیتدن قورتیلاماز .

ماده ٤٨١
II. عمومی آخور اداره ایدنلرك مسئولیتی

عمومی آخورلری وغارا‌ژلری‌اداره ایدنلرایچریلرینه قونیلان‌ویا کتیریلن‌ویا کندیلری ویا مستخدمینی طرفندن قبول اولونان اوتوموبیل حیوانات وآرابه وقوشوم وسائر تفرعاتك ضیاع وخسارندن وچالینماسندن ضررك مودع ویاآنی زیارت ویا آکا رفاقت ایدن ویاآنك خدمتنده بولونان کیمسه‌یه قابل‌اسناد اولدیغی ویااسباب‌مجبره‌دن ویاتودیع اولونان اشیانك ماهیتندن نشأت ایتدیکی اثبات ایتمدکجه مسئول اولور . شوقدارکه ، قبول ایدیلن اوتوموبیل ، حیوانلر وآرابالر واونلرك تفرعاتی حقنده‌کی مسئولیت غاراژ وآخور صاحبنه ویامستخدمینه برقصور اسناد اولونامازسه هرمودع ایچون یوز لیرایی تجاوز ایده‌مز .

ماده ٤٨٢

اوتلجی، خانجی‌وعمومی آخورلر وغارا‌ژلر اداره‌سی صاحبلری نزدلرینه کتیریلن ویا آخرلرینه ویا غاراژلرینه قونیلان اشیا اوزرنده اوتل ویاحفظ مصرفلرندن متولد آلاجقلرینی تأمین ایچون حبس حقنه مالکدرلر .
موجرلرك حبس حقلرینه متلق حکملر ، قیاساً تطبیق اولونور .

یکرمنجی باب

کفالت

ماده ٤٨٣
آ . تعریفی

کفالت برعقددرکه اونکله برکیمسه بورجلینك عقد ایتدیکی بورجك اداسنی تأمین ایتمکی آلاجقلی‌یه قارشی تعهد ایدر.

ماده ٤٨٤
ب . شرطلرى
I. شكلى

كفالتك صحتى ، شكل تحريرى يه رعايت ايتمكه و كفيلك مسئول اوله جغى معين بر مقدار ارائه سنه متوقفدر .

ماده ٤٨٥
II . اصل بورج

كفالت آنجاق معتبر بر بورج حقنده جريان ايدر . مستقبل زمانه مضاف ياخود شرطه معلق بر بورج حكم افاده ايده جكى زمانك حلولى و شرطك تحقق حالنده معتبر اولمق اوزره كفالته ربط اولونابيلير خطا ياخود اهليتسزلك سببيله بورجلينك مسئوليتنى ايجاب ايتمه ين بر عقددن متولد دينه كفالت اگر كفيل عقدك بورجلى يوزندن اولان بو فسادينه اثناى تعهدده واقف ايسه معتبر اولور .

ماده ٤٨٦
ج . نوعلرى
I . عادى كفالت

عادى كفالتدن كفيلك دين ايله مطالب اولماسى آنجاق كفالت عقدندن صوكرا بورجلينك افلاس ايتمسى ويا حقنده تعقيبات اجرا اولونوبده آلاجقلينك خطاسى اولمقسزين ثمره سز قالمسى ياخود بورجلى عليهنده توركيه ده تعقيبات اجراسنك امكانسز حاله گلمسى ايله مشروطدر . آلاجقلينك آلاجغى كفالتدن اول ياخود عينى زمانده رهن ايله تأمين اولونمش اولديغى تقديرده كفالت عاديه ده كفيل بورجك اول امرده مرهوندن استيفا اولونمسنى طلب ايده بيلير . فقط بورجلى مفلس ايسه ياخود بورجلينك افلاسى اعلان اولونمدقجه رهنك نقده تحويلى قابل اولمازسه بو حكم جريان ايتمز .

ماده ٤٨٧
متسلسل كفالت

كفيل بورجلى ايله برابر متسلسل كفيل و مشترك متسلسل بورجلى صفتى ايله ويا بوكبى ديگر بر صفتله بورجك ايفاسنى درعهده ايتمش ايسه آلاجقلى اصل بورجلى يه مراجعت و رهنلرى نقده تحويل ايتديرمه دن اول كفيل عليهنده تعقيبات اجرا ايده بيلير . بو بابك حكملرى بو نوع كفالته ده تطبيق اولونور .

ماده ٤٨٨
برلكده كفالت

متعدد اشخاص برلكده متجزى بورجه كفيل اولدقلرى تقديرده بونلردن هر برى كندى حصه لرى مقدارنجه عادى كفيل كبى و ديگرلرينك حصه لرى حقنده كفيله كفيل صفتى ايله مسئول اولور . كفيللر گرك اصل بورجلى ايله برابر ياخود كندى بينلرنده متسلسل اولمقلغى التزام ايتمشلر ايسه هر برى دينك تمامندن مسئول اولوب آنجاق ديگرلرينك حصه سى ايچون اونلره رجوع حقنى حائزدرلر . كفالتك عينى دينه ديگر كيمسه لرده كفالت ايتمسى شرطيله واقع اولديغنه آلاجقلينك وقوفى بولونديغنى قبوله محل اولان احوالده بو شرط تحقق ايتمزسه كفيل مسئوليتدن برى اولور .

ماده ٤٨٩
كفيله كفيل
رجوعه كفيل

كفيله كفيل آلاجقلى يه قارشى كفيلك تعهدينى تأمين ايدن كيمسه در . و كفيل ايله برلكده مسئوليتى بورجلينك تعهدينى تأمين ايدن عادى كفيلك بورجلى ايله برابر اولان مسئوليتى درجه سنده در .

رجوعه كفيل اولان كيمسه بورجلى دن استيفاى حق ايده مه ين كفيله كفيلدر .

ماده ٤٩٠
د. کفیلك مسئولیتی
I. مسئولیت شمولی

کفیل بورجك اصلی ایله برابر بورجلینك قصور ویا تمردینك قانونی نتیجه‌لرندن مسئولدر .

کفیل آلاجقلینك مطالبنی ایفا ایده‌رك دعوا اقامه‌سنی برطرف ایتمك ایچون کندیسنه وقت وزمانیله اخطار وقوع بولمش اولمادقجه اصل بورجلی علیهنده اقامه اولونان دعوا مصرفنی ادایه مجبور دکلدر . فائض ویرلمه‌سی شرط ایدلمش ایسه کفیل آنجاق ایشلمه‌مکده اولان فائض ایله برابر ایشله‌مش فائضدن برسنه‌لکنی ویرمکله مکلفدر .

ماده ٤٩١
معجلیت

بورجلینك افلاسی سببی ایله اصل بورج وعده‌نك حلولندن اول معجلیت کسب ایتسه بیله کفیل اصل بورجك ایفاسی ایچون تعیین اولونان وعده‌دن اول بورجی أوده‌مکه اجبار اولوناماز. اصل بورجك معجلیت کسب ایتمه‌سی اولجه بورجلی‌یه اخبار وقوعنه متوقف ایسه بو اخبار کفیله‌ده اجرا اولونمق لازم کلیر . کفیل حقنده بورجك معجلیت کسب ایتمه‌سی اخبار کونندن باشلار .

ماده ٤٩٢
کفالتك ختامی
اصل بورجك سقوطی

اصل بورج هرهانکی برسببله ساقط اولونجه کفیل بری اولور .

ماده ٤٩٣

بر کیمسه محدود برزمان ایچون کفیل اولوبده بوزمانك انقضاسنی تعقیب ایده‌ن برآی ظرفنده آلاجقلی بوبابده اجرایه ویا محاکمه‌یه مراجعتله حقنی تعقیب ایتمزسه یاخود تعقیباتنه اوزون مدت فاصله ویررسه کفیل کفالتدن بری اولور .

ماده ٤٩٤
غیرمحدود زمان ایچون کفالت

کفالت غیر محدود برزمان ایچون عقد اولونمش ایسه اصل بورج معجلیت کسب ایتدکدن صوکره کفیل آلاجقلیدن برآی ظرفنده اجرا ویا محاکمه‌یه مراجعتله حقنی تعقیب ایتمه‌سنی واوزون مدت فاصله ویرمکسزین تعقیباته دوام ایتمه‌سنی طلب ایده‌بیلیر .

بوردینك معجلیت کسب ایتمه‌سی آلاجقلی طرفندن بورجلی‌یه اخبار وقوعنه متوقف اولمادیغی تقدیرده کفیل کفالتی تاریخندن برسنه صوکره آلاجقلیدن بو اخبارك یاپیلمسنی ودین معجلیت کسب ایدنجه یوقاریده ذکر اولوندیغی وجه‌ایله اجرایه ویا محاکمه‌یه مراجعتله حقنی تعقیب ایتمه‌سنی طلب ایده‌بیلیر . آلاجقلی کفیلك بوطلبنی نظره آلمازسه کفیل کفالتدن بری اولور .

ماده ٤٩٥
مأمور ومستخدم حقنده کفالت

رسمی برمأموره غیر محدود مدت ایچون کفیل اولان کیمسه هر اوچ سنه‌ده بر کره ایرتسی سنه نهایتنده معتبر اولمق اوزره کفالتی فسخ ایتدیکنی اخبار ایده‌بیلیر.
بر مستخدم ایچون وقوع بولان کفالت اوچ سنه دوام ایتدیکی تقدیرده حکم ینه بویله‌در .

ماده ٤٩٦
کفیللك حقلری
بورجلی‌یه رجوع
١ ـ آلاجقلی‌نك حقلرینه خلفیت

کفیل ادا ایتدیکی شی نسبتنده آلاجقلی‌نك حقلرنده اوکا خلف اولور . اشبوخلفیت قاعده سندن اولجه فراغت ایتمك جائز دکلدر . شوقدارکه کفیل ایله بورجلی بیننده‌کی حقوقی مناسبتلردن متولد دعوا ودفع حقلری محفوظدر .

ماده ٤٩٧
کفیللك دفعلری

کفیل اصـل بورجلی‌یه عائد بوتون دفعلری آلاجقلی‌یه قارشی درمیان ایتمك حقنی حائز وبونکله مکلفدر . فقط کفیللك تعهدینك ماهیتنه نظراً خارج قالمسی لازمکلن دفعلر مستثنادر .

کفیل کندی قصوری اولمقسزین بودفعلره واقف اولدیغنی اثبات ایتمدیکی صورتده کندیسنی ، بورجی ادادن وارسته ایده‌جك بودفعلری درمیان ایتمه‌مسندن ناشی آلاجقلی‌یه رجوع ایتمك حقندن محروم اولور .

ماده ٤٩٨
کفیللك اخبار بورجی

کفیل تأدیه‌یی اصل بورجلی‌یه اخبار ایتمه‌مه‌سندن دولایی اصل بورجلی ایکنجی دفعه اولارق بورجی ادا ایدرسه کذلك کفیل رجوع حقنی غائب ایدر . آلاجقلی علیهنه حقسز مال ایدینمه‌سندن دولایی دعوا حقی محفوظدر .

ماده ٤٩٩
کفیللك آلاجقلیلره قارشی حقلری
١ ـ اسباب ثبوتیه‌نك تسلیمی

آلاجقلی مکفول بهی تأدیه ایدن کفیلك بورجلی‌یه رجوع حقنی استعماله والنده بولونان رهنلری نقده تحویله مدار اوله‌بیله‌جك سندلری اوکا تسلیمه مجبوردر .

بورج برغیر منقول رهن ایله تأدیه اولونمش ایسه آلاجقلی رهن حقنك کفیله دوری ایچون ایفاسی لازمکلن مراسمی اجرا ایله مکلفدر .

ماده ٥٠٠
عقد دائره‌سنده معامله‌یه متدائر حقلر

آلاجقلی جهت کفالتدن طولایی تحقق ایدن بورجك تأمینی ایچون کفالتك عقدی اثناسنده تأسیس یاخود صوکرادن استحصال اولنان تأميناتی کفیللك ضررینه اولارق تنقیص ایدر ویا النده بولنان دلائلی الدن چیقاریرسه کفیله قارشی مسئول اولور .

رسمی مأمورلرایله مستخدملره کفالت وقوعنده آلاجقلی بو بورجلیلر حقنده ایفاسیله مکلف اولدیغی نظارتی اجراده اهمال ایله‌دیکی دین بو اهمالدن تولد ایتدیکی یاخود اهمال وقوع بولمامش اولسه‌یدی بونسبتده تزاید ایتمه‌یه‌جکی محتمل بولوندیغی تقدیرده‌دخی مسئولدر .

ماده ٥٠١
تأدیه‌یی قبوله‌ویا کفالتدن تخلیصه متدائرحقلر

دین معجلیت اکتساب ایدنجه کفیل هرزمان آلاجقلی‌یی دینك ایفاسنی قبوله ویا کندیسنی کفالتدن تخلیصه اجبار ایده‌بیلیر . آلاجقلی ادایی قبول ایتمز یاخود حائز اولدیغی تأميناتی اوکا اعطا ونقلدن امتناع ایلرسه کفیل کندیلکندن قورتولور .

ماده ٥٠٢
بورجلی‌نك افلاس ماصه‌سنه آلاجقلی‌نك مراجعتی

بورجلی افلاس ایدرایسه آلاجقلی آلاجغنی افلاس ماصه‌سنه قید ایتدیرمکله مجبوردر .

آلاجقلی ، بورجلی‌نك افلاسنه مطلع اولوراولماز اوندن کفیلی خبردارایتمکله مکلفدر .

بويله ياپماديغی تقديرده بوتكاسلندن دولايی كفيله ترتب ايدن ضرر نسبتنده كفيله قارشی حائز اولديغی حقلرینی غائب ايدر .

ماده ٥٠٣
تأمينات اعطاسنه دائر كفيلك حقی

آشاغيده‌كی حاللرده كفيل بورجلی‌دن تأمينات اعطاسنی و اگر دين معجل ايسه كنديسنك كفالتدن قورتولمسنی طلب ايده‌بيلير .

١ ــ بورجلی كفيله قارشی وقوع بولان تعهداته و بالخاصه معين برمدت ظرفنده كنديسنی قورتارمجغنه دائر اولان وعدينه مخالف حركت ايتديكی تقديرده .

٢ ــ بورجلی متمرد بولنديغی تقديرده .

٣ ــ كفيل كرك دوچار اولديغی ضايعات و كرك كندی طرفندن ارتكاب اولنان برقصور سببی ايله كفالتی قبول ايتديكی زمانده كندن زياده تهلكه‌لره معروض اولديغی تقديرده .

يكرمی برنجی باب

قمار و بحث

ماده ٥٠٤
ا . آلاجغك دعوا ايديله‌مه‌مسی

قمار و بحث برآلاجق حقی توليد ايتمز . قمار ياخود بحث ايچون بيلرك ياپيلان آوانسلر و اودونج ويريلن آقچه‌لر حقنده و قمار و بحث وصفنی حائز اولديغی تقديرده بورسه‌يه داخل اولان امتعه و قيمتلی اوراقك فيئات فرقی اساسی اوزرينه ياپيلان وعده‌لی آليش ويريشلرده دخی حكم بويله‌در .

ماده ٥٠٥
ب . بورج سندی اعطاسی و بالاختيار تأديه

قمار اويناياں ويا بحث ايدن كيمسه طرفندن امضا ايدلمش عادی بورج ويا قامبيو سندی اوچنجی برشخصه دور ايدلمش اولسه‌بيله بونلره مستنداً هيچ بركيمسه برحق طلب ايده‌مز . قيمتلی اوراقك حسن نيت صاحبی اوچنجی شخصلره بخش ايتديكی حقلر محفوظدر .

قمار و يابحثك اصولی دائره‌سنده جريانندن قضاءً ويا ديكر طرفك فعلی نتيجه‌سی اولارق برمانع حلول ايتمش ويا بوديكر طرف حيله و دسيسه ايقاع ايتمش اولمادقجه بالاختيار ويريلن قمار آقچه‌سی كری آلنماز .

ماده ٥٠٦
ج . پيانقو

حكومت طرفندن مساعده ايدلمش اولمادقجه پيانقو هيچ برآلاجق حقی توليد ايتمز . مساعده ايدلمه‌مش اولديغی تقديرده پيانقو حقنده‌ده قماره متعلق حكملر تطبيق اولونور . اجنبی مملكتلرده مساعده ايله تأسيس ايديلن پيانقولر تورکيه‌ده قانونك حمايه‌سندن استفاده ايتمزلر مكر كه صلاحيتدار اولان مقام بونلره عائد بيلتلرك صاتيلماسنه مساعده ايتمش اولسون .

يكرمی ايكنجی باب

قيد حيات ايله ايراد وارلوغنجه‌يه قدر باقمه عقدی

ماده ٥٠٧
آ . قيد حيات ايله ايراد قيدی
I . موضوعی

قيد حيات ايله تأسيس اولونان ايراد يا آلاجقلی‌نك ويا بورجلی‌نك ياخود اوچنجی برشخصك مدت حياتيله تقييد اولنه‌بيلير . بوبابده صريح برشرط اولمدقجه قيد حيات ايله ايراد آلاجقلی‌نك مدت حياتيله مقيد اولارق تأسيس اولونمش صاييلير . خلافنده

مقاوله اولمادقجه بورجلینك یاخود اوچنجی برشخصك حیاتیله تقییداولنه‌رق تأسیس اولونان ایراد آلاجقلینك میراثجیلرینه انتقال ایدر.

ماده ٥٠٨
II تأسیسك شکلی

قید حیات ایله ایراد تأسیسنه دائر اولان عقد تحریری شکلده اولمادقجه معتبردکلدر.

ماده ٥٠٩
III آلاجقلینك حقلری
١ ـ حقك استعمالی

خلافنه مقاوله اولمادقجه قیدحیات ایله ایراد هرآتی آیده برایشلمه‌دن تأدیه اولونور حیاتیله مقید اوله‌رق ایراد تأسیس اولونان شخص ایرادك پشین ویریلمه‌سی لازم کلن دوره‌نك نهایتندن اول وفات ایدرسه بورجلی او دوره‌یه عائد مبلغی تماماً ادایه مجبوردر.
بورجلی افلاس ایدرایسه آلاجقلی افلاسك کشادی اثناسنده معتبر برایرادصندیغنده مفلسك مکلف بولوندیغی ایراد بورجنه معادل برایراد تأسیسی ایچون اقتضا ایده‌ن رأس‌الماله مساوی بررأس‌المال طلب ایده‌رك حقنی استحصال ایده‌بیلیر.

ماده ٥١٠
٣ ـ تملیك حجز ایدیله‌بیلمه‌سی

خلافنده مقاوله اولمادقجه آلاجقلی حقنی باشقه‌سنه تملیك ایده‌بیلیر. اوچنجی شخص لهنه مجاناً ایراد تأسیس ایده‌ن کیمسه تأسیس زماننده اوشخصك افلاسی یاخود بورجندن دولایی تعقیبات اجراسی حالنده آلاجقلیلرینك منفعتنه اولارق ایراددن محروم ایدیله‌میه‌جکنی شرط قوشا بیلیر.

ماده ٥١١
ب. أولونجه‌یه قادار باقمق عقدی
I. تعریفی

قیدحیات ایله باقمق مقاوله‌سی عاقدلرن برینك دیکرینه أولونجه‌یه قادار باقمق واونی کوروب کوزه‌تمك شرطیله برمالك یاخود بعض اموال تملیکنی التزام ایتمه‌سندن عبارت اولان برعقددر. بورجلی، آلاجقلی طرفندن میراثجی نصب اولونمش ایسه بوعقد حقنده ارث مقاوله‌سی حکملری جریان ایده‌ر.

ماده ٥١٢
II تأسیس
١ ـ شکلی

قیدحیات ایله باقمق مقاوله‌سی میراثجی نصبنی تضمن ایتمه‌سه‌بیله ارث مقاوله‌سی شکلنده تنظیم اولونمق لازمدر. شو قادارکه بومقاوله صلاحیتدارمقام جانبندن تعیین اولونمش اولان شرائطه توفیقاً دولتجه طانینمش بر مؤسسه ایله عقد ایدلمش ایسه غیر رسمی برسند کفایت ایدر.

ماده ٥١٣
٢ ـ تأمینات

دیکر طرفه برغیرمنقول تملیك ایدن آلاجقلی کندی حقلرینی تأمین ایچون اوغیرمنقول اوزرنده طبقی بربایع کبی قانونی ایپوتهك حقنی حائز اولور.

ماده ٥١٤
III. موضوعی

آلاجقلی بورجلینك عائله‌سی ایچنده یاشار بورجلی آلدیغی مالك قیمتنه وآلاجقلینك اولجه حائز اولدیغی اجتماعی موقعه کوره حقانیتك اقتضا ایتدیکی شیلری آلاجقلی‌یه ویرمکه مجبوردر.
بورجلی بالخاصه آلاجقلی‌یه مناسب غدا مسکن ویرمکه وخسته‌لغنده مقتضی اهتمام ایله باقمغه وحکیم کتیرمکه مجبوردر.
قبول ایتدکلری کیمسه‌لره اولونجه‌یه قادار باقمق مقصدیله تأسیس اولونان مؤسسه‌لر عموم ایچون مجبوری اولارق ویره‌جکلری شیلری صلاحیتدار مقام طرفندن تصدیق اولونمش نظامنامه‌لر ایله تعیین ایدیله‌بیلیر.

ماده ٥١٥
IV. اعتراض وتنقیص

قیدحیات ایله باقی مقاوله‌سی آلاجقلی‌نك قانوناً نفاقه مجبوراولدیغی کیمسه‌لره قارشی بومكلفیتك ایفاسنی تأمین ایدن وسائطك الندن چیقماسنی موجب اولورسه‌بوکیمسه‌لر طرفندن مذکور مقاوله‌یه اعتراض اولونه‌بیلیر . حاکم بومقاوله‌یی فسخ ایده‌جکی یرده بورجلی‌یی حق صاحبلرینه نفقه ویرمکه اجبارایده‌بیلیر وبونلره‌ویریلن نفقه‌لر آلاجقلی‌یه ویراسی لازم کلن شیلرله محسوب ایدیلیر . بوندن ماعدا میراثجیلرك تنقیص طلبلری و آلاجقلیلرك فسخ‌دعوالری محفوظدر .

ماده ٥١٦
V. فسخ
١ ـ اخبار

ایکی‌طرفك مقاوله موجبنجه ویره‌جکلری شیلرك آراسنده قیمتجه حس اولنه‌جق درجه‌ده نسبتسزلك بولندیغی وفضله آلان‌طرف دیکر طرفك کندیسنه تبرعده‌بولنمق قصدی اولدیغنی اثبات ایده‌مدیکی تقدیرده قیدحیات ایله‌باقی مقاوله‌سنی ایکی طرفدن هربری آلتی‌آی اول خبر ویرمك شرطیله هرزمان فسخ ایده‌بیلیر . بوخصوصده معتبر برایرادصاندیغنك‌قبوله ایتدیکی‌رأس‌المال ایله ایراد بینند‌ه‌کی نسبتی نظره آلمق لازمدر . مقاوله‌نك فسخی اثناسنده اولجه ویرلمش اولان شیلر استرداد‌اولونور . شوقدارکه بونلرك رأس‌المال وفائض قیمتلری بیننده تقاص‌اجرااولونور .

ماده ٥١٧
٢ ـ برطرفلی فسخ

تحمیل‌اولنان مکلفیته مخالف حرکت اولونمسندن ناشی‌مقاوله‌نك اجراسنه دوام‌ایتمك چکلمز برحالەیاخود دیکربعض‌محق سببلره‌مقاوله‌نك دوامنی امکانسزبرحاله‌کتیردیکی یاخودافراطدرجه‌ده کلفتلی قیلدیغی تقدیرده ایکی طرفدن هربری یالکز باشنه اونی فسخ ایده‌بیلیر .
اکر مقاوله بوسببلر دولاییسیله‌فسخ اولونور ایسه‌قصورلی اولان‌طرف آلدیغی‌شیئی کری ویردکدن ماعدا قصوری اولمیان طرفه حقانیته موافق برتضمینات ویرمکه مجبوردر .
حاکم مقاوله‌یی فسخ ایده‌جك یرده ایکی طرفدن برینك طلبی ایله یاخود رأساً آرتق‌برلکده یاشامالرینه نهایت‌ویروب بوکامقابل آلاجقلی‌یه قید حیات ایله بر ایراد تخصیص ایده‌بیلیر .

ماده ٥١٨
٣ ـ بورجلی‌نك‌وفاتی‌حالنده فسخ

بورجلی وفات ایدنجه آلاجقلی برسنه ظرفنده مقاوله‌نك فسخنی طلب ایده‌بیلیر . بوتقدیرده آلاجقلی بورجلی‌نك افلاسی حالنده ماصه‌سندن طلب ایده‌بیله‌جکی مقداره مساوی برمبلغك اعطاسنی بورجلی‌نك میراثجیلرندن ایسته‌یه‌بیلیر .

ماده ٥١٩
VI. تملیك ایدیله‌مه‌مك افلاس‌حجز حالنده‌طلب

آلاجقلی حقنی باشقه‌سنه تملیك ایده‌من .
آلاجقلی بورجلی‌نك افلاسی تقدیرنده معتبر ایراد صندوغنده کندیسنه ویرلمسی لازم‌کلن شیلرك قیمتنه معادل‌قیدحیات ایله برابر ایراد تأسیس ایچون‌مقتضی رأس‌الماله مساوی برمطلوب ایله ماصه‌یه مراجعت ایده‌بیلیر .
آلاجقلی مطلوبك تأمینی ایچون بورجلی علیهنه قونیلان حجزه اشتراك ایده‌بیلیر .

یکرمی اوچنجی باب

عادی شرکت

ماده ۵۲۰ — آ. تعریفی

شرکت بر عقددرکه اونکله ایکی ویا زیاده کیمسه‌لر سعیلرینی ومالارینی مشترك بر غایه‌یه ایریشمك ایچون برلشدیرمکی التزام ایدرلر.

بر شرکت، تجارت قانوننده تعریف ایدیلن شرکتلرك ممیز وصفلرینی حائز ده‌کیلسه بو باب احکامنه تابع عادی شرکت صاییلیر.

ماده ۵۲۱ — ب. شرکالك یکدیکریله مناسبتی — I. سرمایه

هرشریك نقد، آلاجق ویا دیکر مال ویا سعی اولارق بر سرمایه قویمقله مکلفدر.

خلافنه مقاوله اولمدقجه سرمایه‌لر شرکتك غایه‌سنك ایجاب ایتدیکی اهمیت وماهیتده ویکدیکرینه مساوی اولمق لازمدر.

سرمایه بر شیئك منفعتندن عبارت ایسه عادی ایجار عقدنده وبر شیئك ملکیتندن عبارت ایسه بیع عقدنده خسار وتکفله دائر معین اولان احکامه تابع اولور.

ماده ۵۲۲ — II. کار وضرر — ۱ ـ کارك تقسیمی

شریکلر ماهیتی ایجابنجه شرکته عائد اولان بوتون قازانجلری آرالرنده تقسیم ایله مکلفدرلر.

ماده ۵۲۳ — ۲ـ کار وضرره اشتراك

خلافنه مقاوله اولمادقجه هر شریکك کاروضرردن حصه‌سی سرمایه‌سنك قیمتی وماهیتی نه اولورسه اولسون مساویدر.

مقاوله‌ده شریکلرك یالکز کاردن ویا یالکز ضرردن حصه‌لری تعیین ایدلمش ایسه بو تعیین کار وضررك ایکیسنی‌ده شامل صاییلیر. شریکلردن بری سرمایه اولارق یالکز سعینی اورتایه قویمش ایسه ضرره اورتاق اولمایارق یالکز کاره اشتراك ایتدیریلمه‌سی شرط ایدیله‌بیلیر.

ماده ۵۲۴ — III. شرکت قرارلری

شرکتك قرارلری بوتون شریکلرك اتفاقیله اتخاذ اولونور. عقدده اکثریتله قرار ویرلمسی تصریح ایدلمش ایسه اکثریت شریکلرك عددی اعتباریله تعیین ایدیلیر.

ماده ۵۲۵ — IV. شرکت معامله‌سنك اداره‌سی

عقد ایله ویاقرار ایله منحصراً شریکه ویا متعدد شریکلره یاخود اوچونجی بر شخصه صورت قطعیه‌ده تودیع ایدلمش اولمادقجه شرکت معاملاتنك اداره‌سی بوتون شریکلره عائددر.

شرکت معاملاتنك اداره‌سی شریکلرك جمله‌سنه یاخود بر قاچنه تودیع ایدلمش ایسه بونلردن هر بری دیکرلرینك اشتراکی اولمقسزین معامله یاپابیلیر. شوقادارکه؛ شرکت معاملاتنی اداره‌یه صلاحیتدار هر بر شریك بو معامله‌یه اکمالندن اول اعتراض ایده‌بیلیر. تأخیرنده تهلکه ملحوظ ده‌کیلسه شرکته عمومی بر وکیل نصبی وعلی العاده شرکت معاملاتی فوقنده‌کی حقوقی تصرفلرك یاپیلماسی ایچون بوتون شریکلرك اتفاقی لازمدر.

ماده ٥٢٦ — شریکلردن هیچ بری کندی حسابنه شرکتك غایه‌سنه مخالف ویا مضر ایشلری یاپاماز.

٣ـ شرکالك بربرلرینه قارشی مسئولیتلری

١ ـ رقابت ممنوعیتی

ماده ٥٢٧ — **٢ ـ مصرفلر و شریکلرك یاپدیغی ایشلر**

شریکلردن برینك شرکت ایشلری ایچون یاپدیغی مصرفلر ویا التزام ایتدیکی بورجلردن دولایی دیکر شریکلر اوکا قارشی مسئول اولورلر. بو شریکك اداره‌سی بوزندن دوغریدن دوغری‌یه اوغرادیغی ضررلری یاخود بو اداره‌نك ضروریاتندن اولان خسارلری دیکر شریکلر ضامندرلر.

شرکته آوانس اوله‌رق پاره ویرن شریك ویردیکی کوندن اعتباراً فائض ایسته‌یه‌بیلیر.

شخصی امکی ایچون آیریجه تضمینات ایسته‌یه‌مز.

ماده ٥٢٨ — **٣ ـ اهتمامك درجه‌سی**

شریکلردن هر بری شرکت ایشلرنده معتاد وجه‌ایله کوستردیکی اقدام و اهتمامی صرف ایتمکله مجبوردر. دیکر شریکلره قارشی کندی قصوریله سببیت ویردیکی ضررلری، شرکته دیکر ایشلرده تأمین ایتدیکی منفعتلر ایله محسوب ایتدیرمکه حقی اولمقسزین تضمین ایله مکلفدر.

شرکت ایشلرینی اجرتله اداره ایدن شریك طبقی بر وکیل کبی مسئول اولور.

ماده ٥٢٩ — **VI ـ اداره‌سنك نزع و تحدیدی**

شرکت مقاوله‌سیله شریکلردن برینه ویریلن اداره صلاحیتی محق بر سبب اولمقسزین دیکر شریکلر طرفندن نه نزع نه‌ده تحدید اولونه‌بیلیر. شرکت مقاوله‌سنده دیکر بر حکم موجود اولسه بیله حقلی برسبب بولندیغی تقدیرده دیکر شریکلردن هر بری اداره صلاحیتنی نزع ایتدیره‌بیلیر. خصوصیله شرکتی اداره ایدن شریکك وظیفه‌لرینی فاحش برصورتده اهمال ایتمه‌سی یاخود ایی اداره ایچون لازم اولان اهلیتی ضایع ایله‌مسی کیفیتلری حقلی سبب اولمق اوزره نظره آلنیر.

ماده ٥٣٠ — **VII شرکتی اداره ایدن وایتمه‌ین شریکلر آره‌سنده‌کی مناسبت**

١ ـ عمومیت اعتباریله

قانونك بوبابده ویا شرکت مقاوله‌سنده دیکر بر حکم موجود اولمدقچه شرکتی اداره ایدن شریك ایله دیکر شریکلر آره‌سنده‌کی مناسبتلر وکالت احکامنه تابعدر. شریکلردن بری اداره حقنی حائز اولمدیغی حالده شرکت حسابنه حرکت ایدر، یاخود شرکتی اداره ایدن شریك صلاحیتی تجاوز ایلرسه وکالتی اولمادن باشقه‌سی نامنه تصرف ایدنلر حقنده‌کی احکام تطبیق اولنور.

ماده ٥٣١ — **٢ ـ شرکت ایشلرینی تدقیق**

اداره صلاحیتنی حائز اولماسه بیله هر شریکك شرکت ایشلرینك ناصل کیتدیکی حقنده شخصاً معلومات آلمغه و شرکتك دفترلرینی و اوراقنی تدقیقه و کندینه مخصوص اولمق اوزره شرکتك مالی وضعیتی حقنده خلاصه چیقارمغه حقی واردر. خلافنه مقاوله اطلدر.

شریکلردن هیچ بری دیکرلرینك رضاسی اولمادقجه شرکته اوچنجی شخصی آلاماز.

ماده ۵۳۲
VIII. یکی شریك قبولی وشرکته اشتراك

شریکلردن بری کندی کندینه اوچنجی برشخصی شرکتنامه‌کی حصه‌سنه اشتراك ایتدیرر ویا حصه‌سنی اوکا دور ایدرسه بو اوچنجی شخص شریك صفتنی احراز ایتمز وخصوصیله شرکت ایشلری حقنده اوچنجی شخصك معلومات ایسته‌مکه حقی اولماز .

ماده ۵۳۳
ج. شریکلرك اوچنجی شخصلره قارشی مناسبتی
I. تمثیل

شرکت حسابنه وکندی نامنه بر اوچنجی شخص ایله معامله‌یه کیریشن شریك یو اوچنجی شخصه قارشی یالکز کندیسی آلاجقلی وبورجلی اولور . شرکت ویا بوتون شریکلر نامنه اوچنجی برشخص ایله شریکلردن بری معامله‌یه کیریشدیکی حالده دیکر شریکلر آنجق تمثیل حقنده‌کی احکامه توفیقاً اوچنجی شخصك آلاجقلی ویا بورجلیسی اولورلر . کندیسنه اداره وظیفه‌سی تحمیل ایدیلن شریك شرکتی وبوتون شریکلری اوچنجی شخصلره قارشی تمثیل ایتمك حقنی حائز صاییلیر .

ماده ۵۳۴
II. تملیك حکملری

شرکتك اکتساب ایتدیکی ویا شرکته دور ایدیلن شیلر آلاجقلر وعینی حقلر شرکت مقاوله‌سی دائره‌سنده مشترکاً شریکلره عائد اولور . شرکت مقاوله‌سنده دیکر بر حکم بولونمادقجه بر شریکك آلاجقلیلری حقلرینی آنجق او شریکك تصفیه‌ده‌کی حصه‌سی اوزرنده استعمال ایده‌بیلیرلر . خلافی مقاوله ایدلمش اولمدقجه شریکلرك برلکده یاخود بر ممثل واسطه‌سیله اوچنجی شخصه قارشی درعهده ایتمش اولدقلری بورجلردن متسلسلاً مسئول اولورلر .

ماده ۵۳۵
د. شرکتك ختامی
I. ختام سببلری
۱ ـ عمومیت اعتباریله

آشاغیده‌کی حاللرده شرکت نهایت بولور :

۱ ـ شرکتك عقدنده مقصود اولان غایه‌نك الده ایدلمسی یاخود الده ایدلمه‌سنك امکانسز حاله کلمه‌سیله .

۲ میراثجیلر ایله شرکتك دوامنه دائر اولجه یاپیلمش بر مقاوله اولمادیغی حالده شریکلردن برینك أولمه‌سیله .

۳ ـ شریکلردن برینك تصفیه‌ده‌کی حصه‌سی حقنده جبری اجرا وقوعی ایله یاخود بر شریکك مفلس اولماسی ویا حجز ایدیلمه‌سی ایله .

٤ ـ بوتون شریکلرك اتفاق ایتمسیله .

٥ ـ شرکت ایچون تعیین ایدیلن مدتك ختام بولمسیله .

٦ ـ شرکت مقاوله‌نامه‌سنده بو حق محافظه ایدلدیکی یاخود شرکت غیرمعین بر مدت ایچون ویا شریکلردن برینك حیاتلری مدتجه تأسیس اولوندیغی احوالده بر شریکك فسخی اخبار ایلمه‌سیله .

۷ ـ حقلی سببلردن دولایی فسخ ایچون ویریلن محکمه اعلامی ایله .

حقلی سببلردن دولایی مقاوله‌ده معین مدتك ختامندن اول و اکر شرکت غیرمعین بر مدت ایچون عقد ایدیلمش ایسه اولجه اخباره حاجت اولمقسزین شرکتك فسخی طلب ایدیله‌بیلیر .

ماده ٥٣٦
٢ ـ غیر معین مدت اوزرینه شرکت

شرکت غیرمعین برمدت ایچون ویا شریکلردن برینك حیاتی مدتجه دوام ایتمك اوزره تشکیل ایدیلمش ایسه شریکلردن هر بری آلتی آی اول اخبار ایتمك شرطیله فسخی طلب ایده بیلیر .

اخبار حسن نیت قاعده‌لرینه توفیقاً یاپیلمالی و مناسب اولمایان زمانده اجرا ایدیلمه ملیدر. شرکت حساباتی سنه‌دن سنه‌یه یاپیلمقده ایسه فسخ آنجاق برحساب سنه‌سی نهایتی ایچون ایسته‌نه بیلیر . مقاوله‌ده معین مدت ختامندن صوکره ضمناً دوام ایتمکده اولان شرکت غیر معین برمدت ایچون تجدید ایدلمش صاییلیر .

ماده ٥٣٧
II. ختامك شرکت ایشلرینه تأثیری

شرکت اخباردن باشقه برصورتله فسخ ایدیلیرسه برشریکك شرکت ایشلرینی اداره خصوصنده‌کی صلاحیتی فسخه مطلع اولدیغی یاخود احوالك ایجاب ایتدیکی اعتنایی صرف ایتدیکی حالده مطلع اولماسی لازم کلن زمانه قدر کندی حقنده دوام ایدر. شرکت شریکلردن برینك اولومیله منفسخ اولورسه اولن شریکك میراثجیسی دیکر شریکلری درحال بوندن خبردار ایتمکله مکلفدرلر . میراثجی لزوملی اولان تدبیرلرك اتخاذینه قادار اولن شریکك اولجه اداره ایتمکده اولدیغی ایشلره حسن نیت قاعده‌لری دائره‌سنده دوام ایدر . دیکر شریکلر دخی موقتاً شرکت ایشلرینی عینی صورتله اداره‌ده دوام ایدرلر .

ماده ٥٣٨
III. تصفیه
١ ـ سرمایه‌لر حقنده یاپیله‌جق معامله

برشیئك ملکیتنی سرمایه اولارق قویان شریك شرکتك فسخی اوزرینه یاپیلاجق تصفیه نتیجه‌سنده اوشیئی عیناً استرداد ایده‌مه‌یوب اوکیمسه‌نك سرمایه‌سی نه‌مقدار قیمت ایچون قبول ایدلمش ایسه اوقیمتی ایسته‌یه بیلیر .

اکر بوقیمت تعیین ایدلمه‌مش ایسه استرداد اوشیئك سرمایه اولارق قوندیغی زمانده‌کی قیمتی اوزرندن یاپیلیر .

ماده ٥٣٩
٢ ـ فضله‌نك تقسیمی ونقصانلر

شرکتك دینلری اوده‌ندکدن وشریکلردن هربرینك شرکته یاپدیغی آوانسلرله شرکت ایچون وقوع بولان مصرفلری وسرمایه‌لری اعاده اولوندقدن صوکره برشی قالیرسه بوکار شریکلر آره‌سنده تقسیم اولونور .

شرکتك موجودی دینلری وآوانس مصرفلری تأدیه اولوندقدن صوکره سرمایه‌لرك اعاده‌سنه کافی کلمزسه ضرر ، شریکلر آراسنده تقسیم اولونور .

ماده ٥٤٠
٢ ـ تصفیه‌نك ناصل یاپیله‌جغی

شرکتك ختامنده تصفیه ، اداره‌دن خارج اولانلر دخی داخل اولدیغی حالده بوتون شریکلرجه برلکده یاپیلمق لازمدر .

شوقادارکه ؛ اکر شرکت مقاوله‌سی شریکلردن برینك کندی نامنه وشرکت حسابنه معین بعض معامله‌لر یاپماسنه دائر ایسه بوشریك شرکتك ختامندن صوکره دخی اومعامله‌لری یالکز یاپمغه ودیکر شریکلره حساب ویرمکه مجبوردر .

ماده ٥٤١ شرکتك نهایت بولماسی اوچونجی شخصلره قارشی اولان تعهدلری تعدیل ایتمز .

Iv اوچنجی شخصلره قارشی مسئولیت

ماده ٥٤٢ اشبو قانون ؛ قانون مدنینك موقع مرعیته وضعی تاریخندن معتبردر .

ماده ٥٤٣ اشبو قانونك حکمنی اجرایه عدلیه وکیلی مأموردر .

ماده ٥٤٤ قانون مدنینك متممی اولان اشبوقانون مربوط تصحیحاتایله برابر قبول ایدلمشدر .

٣ نیسان ١٩٢٦

تصحیحلر

	ماده	صحیفه	سطر	یا کلش	طوغری
قانون مدنی	٩٢	١٢	٥	زائداولدیغندن سیلنمشدر .	
بورجلر قانونی	١١١ X	٢٠	٢	بورجده‌ده	بورجده
» »	١١١ X	٢٠	٢	اوچونجی شخصه	اوچونجی شخصه‌ده
قانون مدنی	١١٢	١٥	٦	زائداولدیغندن سیلنمشدر	
بورجلر قانونی	١٤٩ X	٢٥	٢	شرط	شرطه
» »	١٥١ X	٢٦	٢	منفعتده	منفعتلرده
» »	١٥٣ X	٢٦	٢	میرثجیسی	میراثجیسی
» »	١٦٧ X	٢٨	٥	اوبله	ایله
» »	١٧١ X	٢٨	٤	آله‌جقلی‌یه	آله‌جقلی، نه
» »	١٧١ X	٢٨	٥	کفیلیدر	کفیلدر
قانون مدنی	٤٣٩	•	•	ایکنجی فقره زائددر سیلنمشدر	
»	٧٥٥	•	٥	یکرمیده بریدر	یکرمی مثله مساوی عداولونور

آ ـ قانون مدنیده‌کی وجیبه ویا وجیبه‌لر اصطلاحی یرینه بورج ویا بورجلر اصطلاحی قونوله‌جقدر .

X ب ـ بورجلر قانوننك ١٨٧ نجی ماده‌سنك صوك فقره‌سی (مشتری تسلیمنی ایسته‌مك نیتنده ایسه معین‌مدتك انقضاسنده بایعی بوندن خبردار ایتمسی لازمدر) اوله‌جقدر .

X پ ـ بورجلر قانوننك ٢٢٣ نجی ماده‌سنك صوك فقره‌سی (مشتری‌یه بوندن زیاده‌بورج تحمیل ایدن مقاوله‌لر باطلدر) اوله‌جقدر .

ت ـ قانون مدنیده موجود (حدود) کلمه‌سی یرینه (صینیر) کلمه‌سی قونولاجقدر .

ث قانون مدنیده وبورجلر قانونده موجود (استعمال) کلمه‌لری یرینه (قوللانمق) کلمه‌لری قونوله‌جقدر .

ج ـ قانون مدنیده‌کی (شخص ثالث) یرینه (اوچنجی شخص) و (اشخاص ثالثه) یرینه (اوچنجی شخصلر) اصطلاحی قونیله‌جقدر .

چ ـ قانون مدنیده‌کی (عقود) کلمه‌سی یرینه (عقدلر) کلمه‌سی قونیله‌جقدر .

ح ـ « « (طرفین) اصطلاحی یرینه (ایکی طرف) اصطلاحی قونیله‌جقدر .

٢٢ نیسان ١٩٢٦

آنقره : توركيه بيوك ملت مجلسى مطبعه‌سى

İÇİNDEKİLER